Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA
DÜNYA

6 ŞUBAT 2023 • Pazartesi

05
GÜNCEL
TOGG için 20 bin dijital cüzdan hazır

DOLAR	EURO	€/$	TLREF	BORSA	ALTIN	PETROL
TCMB Satış 18.8287 / Serbest Piyasa 18.8212	TCMB Satış 20.5532 / Serbest Piyasa 20.3165	Parite 1.0794	Gecelik 9,77	BIST 100 4.997,63	İAB-Dolar/Ons 1.865,97 / TL/Gram 1.129,09	Brent/varil$ 79,64

Yaşar Üniversitesi Türkiye'nin geleceği için Tarım Fakültesi kurdu

Yaşar Üniversitesi, Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi kurdu. Sanayi-üniversite işbirliğinde iddialı bir modelle hayata geçirilen fakülte, öğrencilerine mezuniyet sonrası yüzde 100 iş garantisi veriyor. Yaşar Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Ahmet Yiğitbaşı, "İngiltere Merkezli Times Higher Education (THE) Üniversitelerin Etki Sıralaması 2022 raporuna göre, Yaşar Üniversitesi 4 başlıkta listeye girme hakkı kazandı" dedi. **Özlem ERMİŞ BEYHAN s16**

İzinsiz aramalara BTK'dan rekor ceza

Kemalettin BULAMACI s15

Konya'da sanayi üretiminin yarısı orta yüksek teknolojili ürün

Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya her geçen yıl yüksek katma değer üreten bir sanayi merkezi haline gelmektedir. Öyle ki gelinen noktada Konya sanayi üretiminin yüzde 46.6'sını orta-yüksek teknoloji, yüzde 32.3'ünü orta-düşük teknoloji, yüzde 19.8'ini düşük teknoloji içermektedir" diye konuştu. **Yıldız DOĞRUER YEMİŞ s18**

ABD'den Türkiye'ye yaptırım uyarısı

Geçen yıl 24 Şubat'ta başlayan Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, ABD, Avrupa ve Türkiye üçgeninde sıcak gündemi oluşturmaya devam ediyor. Son birkaç aydır Avrupa Birliği ülkelerinden Türkiye'nin Rusya'ya uygulanan ambargoya katılmadığı, hatta bazı konularda esnek davrandığı söylemleri artarken son birkaç gündür bu konuda ilginç gelişmeler yaşandı. **Kerim ÜLKER s05**

Algoritmik işlemlere yeni kural seti gelecek

Borsa İstanbul'da son dönemde gündeme gelen algoritmik işlemler ile ilgili Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "SPK ve Borsamızla birlikte bu şekilde işlem yapan hesapları biliyor ve yakından takip ediyoruz. Borsamız ve sektörle istişare ederek bu alandaki kural setlerini geliştirmeyi planlıyoruz" bilgisini verdi.

DÜNYA özel haber

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyasına seslendi:

'Planınızı seçime kadar değil 2023 sonuna göre yapın'

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, DÜNYA'ya yaptığı değerlendirmede yıla ilişkin projeksiyon çizerken güncel gelişmeleri hakkında önemli açıklamalar yaptı.

Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, makro ekonomik politikalar ile para politikalarının uyumlu bir şekilde hareket ettiğini belirterek, "Emeklilikte YaşaTakılanlar (EYT) düzenlemesi ile memur ve emekliye yapılan yüzde 30'luk zammın bütçeye yükü yok. Dış ticaret açığını iyi yönettik. Merkez Bankası rezervleri artıyor, enflasyon düşmeye devam edecek. Dolayısıyla iş dünyası planlarını rahatlıkla 2023 yılı sonuna göre yapabilir" açıklamasını yaptı.

Son dönemde ihracatçıdan gelen kur açıklamalarını da değerlendiren Nebati, "Kur stabil olsun, oynaklık azalsın isteniyordu. Bunu sağladık" dedi ve ekledi: "Döviz kurları dış ticaret açısından önemli bir bileşen olmakla birlikte dış ticaretin tüm dinamiğini yansıtmıyor. İhracatçıların artık her türlü veri analizini çok iyi yapmaları gerekiyor. Sadece kura bakmamalılar. Evet; kur büyük bir etken fakat girdi maliyetlerini iyi analiz edecekler. Enerji ve taşıma maliyetleri yükseliyor mu? Avrupa'da resesyon riski var mı? Bütün bu bileşenlere göre hesap kitap yapmalılar. Ne istiyorlardı; kur stabil olsun, oynaklık azalsın. Biz bunu sağladık. Önümüzü görelim diyorlardı önlerini de görüyorlar artık." **s11**

Politika-kredi faiz makası yakınsayacak

Alınan ilave makro ihtiyati tedbirler ile ticari kredi faiz oranının 27 Ocak 2023 haftası itibarıyla 2021 yılsonu değeri olan yüzde 24,4'ten 9,8 puan azalışla yüzde 14,6 seviyesine dek gerilediğine işaret eden Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "Önümüzdeki dönemde faiz oranlarında gerçekleşen bu gerilemenin sürmesini ve politika-kredi faizi makasının daha da yakınsamasını bekliyoruz" diye konuştu.

Tarihimizden güç aldık

İzmir İktisat Kongresi, 17 Şubat-4 Mart 2023 tarihlerinde 'Küresel Ekonomik Güç Olma Yolunda Türkiye Ekonomisi' ana temasıyla toplanacak. Hazine ve Maliye Bakanlığının koordinasyonuyla düzenlenen kongrede, Cumhuriyetimizin ilk yüzyılının iktisadi bakımdan değerlendirmesi yapılacak. Bakan Nureddin Nebati, "İzmir İktisat Kongresi, milletimizin cephedeki destansı mücadeleleriyle elde ettiği siyasi bağımsızlığın, iktisadi bağımsızlığa dönüşmesi adına önem taşıyan bir Kongre niteliğindedir. Bu Kongre'de alınan ve iktisadi hayatı derinden ilgilendiren Misak-ı İktisadi kararları milletimizin bu alanda da sarsılmaz iradesinin ve azminin ne kadar yüksek olduğunun açık bir göstergesi olmuştur. Destansı tarihimizden aldığımız bu cesaretle 21. yüzyılı Türkiye Yüzyılı yapma hedefiyle var gücümüzle çalışıyoruz" değerlendirmesini yaptı.

İhracatçılara yapısal mimari şart

Fikret ÇENGEL s13

Küresel petrol haritasının yeni merkezi: Hindistan

Ukrayna Savaşı'nın başladığı günden bu yana Rus ham petrolünü alıp Avrupa Birliği ve Amerika'ya satan Hindistan "global petrol piyasaları"nın yeni yükselen ülkesi olarak görülüyor. "Küresel petrol piyasalarında giderek daha önemli rol oynayan ülke" olarak nitelendirilen Hindistan, Rus petrolünü satın alarak, Avrupa ve Amerika için yakıt olarak rafine ediyor. Analistlere göre Hindistan, Ukrayna Savaşı'yla yeniden çizilen küresel petrol haritasının yeni merkezi olacak. **s10**

KOSGEB'den 5 bin KOBİ'ye 10 milyarlık "Ortak Finansman"

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi'nin (KOSGEB), kalkınma ajanslarıyla birlikte yürüttüğü "Ortak Finansman Desteği" programı kapsamında küçük ve orta boy işletmelere (KOBİ) 10 milyar TL'lik destek sağlanacak. Program hakkında açıklamalarda bulunan KOSGEB Başkanı Hasan Basri Kurt, "Ortak Finansman Desteği" programında çağrıya çıkıldığını belirterek, "10 milyar liralık bir kaynağı 5 bin KOBİ'mizin makine ekipman yatırımına, gençlere istihdam oluşturacak şekilde kullanımına sunacağız" dedi. **s03**

BURCU KÖSEM
Belirsizlikle yaşamak **s02**

NAKİ BAKIR
Batık kredi hacmi 47 ilde küçüldü **s04**

NAZLI SARP
Turizm ve handikapları **s14**

ZEKİ GÜNDÜZ
Aftan yararlanmadığı için sonradan pişman olacaklar **s16**

VOLKAN DEMİRKUŞAK
Bazı güzel şeyler **s17**

EYT ve yapılandırma bu hafta Meclis'te s02

PTTAVM KOBİ'leri Çin'e taşıyacak s13

ISSN 1301-9090

sürdürülebilirlik
SU DEPOLAMA HACMİ 27 TRİLYON METREKÜP AZALDI
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BİTKİLERİN HÜCRE YAPISINI BOZUYOR s20

DÜNYA FİYATI: 8.00 TL / KKTC: 9.00 TL | www.dunya.com | email: dunya@dunya.com | Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul | TEL : (0212) 285 10 12/14 | SAYI: 10573 - 13025

C M Y B

Belirsizlikle yaşamak

Burcu KÖSEM
burcu.kosem@dunya.com

"Belirsizlik, bilinen risk kavramından kökten farklı bir anlamda ele alınmalıdır ki, hiçbir zaman gerektiği gibi ayrılmamıştır. Görünüşe göre ölçülebilir bir belirsizlik veya uygun "risk" şimdiye kadar ölçülemez olandan farklı olarak, aslında hiçbir şekilde bir belirsizlik değildir." _ Frank Hyneman Knight, Risk, Belirsizlik ve Kâr_

Geçtiğimiz hafta küresel merkez bankalarının faiz kararları ile birlikte aynı zamanda ekonominin içinde bulunduğu manzaraya ışık tutacak bir kısım verileri de beraberinde okuduk.

Öncelikle Fed, ECB ve BoE özelinde üç küresel bankanın aldıkları faiz kararı ve açıklamalarına değinecek olursam; uyguladıkları sıkı para politikasının ortak nedeni enflasyon olsa da aldıkları ya da almaları olası kararların sonuçları bakımından bu üç küresel merkez bankasını aynı kefeye koymamak gerektiğini söyleyebilirim. İçlerinde rezerv para doların sahibi olarak en rahat olanı elbette ki Fed. aralık ayı enflasyonun da düşüş eğilimine girmiş olmasının da verdiği rahatlıkla uyguladığı politikalar güvercin algılanabiliyor. Bu durumun birincil nedeni faiz artış hızının yavaşlamış olması diğeri ise aralık ayı manşet enflasyonunda görülen düşüş eğilimi... Ancak Fed Başkanı Powell'ın bu iyimserliği özellikle dış basın tarafında çok da hoş karşılanmıyor. Rahatsızlık duyulan iki konu var... Bunlardan ilki yavaşlaması beklenen istihdam piyasasının tersine adeta şahlanması, (1969'dan bu yana görülen en düşük işsizlik oranı yüzde 3,4) bir diğeri ise hem hisse hem de tahvil piyasalarının güvercin algısıyla pozitif seyre girmesi. Her ikisi de talep yönlü enflasyonist süreçler olarak değerlendiriliyor. Bu nedenle gözlerimiz 14 Şubat'ta açıklanacak olan Ocak enflasyonuna çevrilmiş durumda.

BoE, yani İngiltere Merkez Bankası, faiz artışlarında beklenildiği gibi tam gaz sıkılaşmaya devam ediyor. İngiltere'de problemler ve hayat pahalılığı son zamanlarda yoğun grevleri de beraberinde getirmiş durumda. Ayrıca ülke ekonomisinin daralması da beklenti dahilinde...

ECB -Avrupa Merkez Bankası- ise bu üç banka arasında en şahin olarak nitelendirebileceğimiz banka. ECB Başkanı Lagarde'ın en çok endişe duyduğu konu ise düşen enerji fiyatlarına karşın tüketici ve işletmelere verilen enerji mali desteklerinin kaldırılmasının zaman alacak olması... Elbette ECB'nin başat sorunu bununla kısıtlı değil...

Sadece bu üç bankanın politika faizi kararları değerlendirildiğinde iki temel varsayım göze çarpıyor: İlki hepsi için geçerli olan enflasyonun düşüyor olacağı beklentisi, ikincisi ve aslında birincisine de baz olan enerji fiyatlarının düşüyor olması...

Bana sorarsanız ikinci varsayım yani enerji fiyatlarının düşüyor olduğu varsayımı, Rusya-Ukrayna savaşı devam ederken, Çin virüs kısıtlarından 180 derece dönmüşken ve OPEC+ ülkeleri almış oldukları petrol üretimini kısma kararını devam ettirirken ölçümlenemeyecek hatta öngörülemeyecek derecede belirsizlik içeriyor.

Diğer taraftan jeopolitik kırılma farklı yönleriyle de belirsizlik ve risk yaratmaya devam ediyor.

Riski minimize etmek için belli yöntemler kullanılabiliyor, Peki ya belirsizlik?

Makroekonomik büyüme tahminleri pek çok makroekonomik değişkene ve öncü göstergelere dayalı modellerle yapılır. Bu tahmin modellemelerinde riski minimize etmek için çeşitli yöntemler de kullanılır...

Peki ya belirsizlik ? İşte onu modellemek ölçümlenemediği için mümkün değil. Bu savıma destek olarak dünyaya aynı pencereden bakan, aynı ekonomik görüşe sahip ve aynı verileri kullanan iki küresel kurumun büyüme tahminlerinden örnek verebilirim: IMF, güncellediği Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda, ABD ve Avrupa'da talebin devam etmesi, enerji maliyetlerinin azalması ve Çin'in "Sıfır Covid" politikasından vazgeçmesinin beklenenden daha hızlı bir toparlanmanın yolunu açtığını söylüyor. Kurum, 2022'de yüzde 3,4 olan küresel ekonomik büyüme hızının bu yıl yüzde 2,9'a gerileyeceğini tahmin ediyor. Ancak bu, Ekim ayında yayımladığı rapordaki yüzde 2,7 tahmininde bir iyileşmeye işaret ediyor.

Dünya Bankası ise küresel gayri safi yurt içi hasılanın bu yıl muhtemelen yüzde 1,7 büyüyeceğini belirtti. Bankanın haziran ayı tahmini bu oranın neredeyse iki katı seviyesindeydi. Dünya Bankası tahmini gerçekleşirse küresel ekonomi 2009 ve 2020'den sonra son 30 yılın en kötü performansını gösterecek.

Şimdi soruyorum size: İki küresel kurumun beklentilerini belirsizlik dışında hangi gerekçe ile açıklamak mümkün?

Şişecam'ın 2022 yılı cirosu 95,3 milyar liraya yükseldi

Şişecam 2022'de net satışlarını 95,3 milyar lira seviyesine yükseltti. Şişecam Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kırman, ana faaliyet alanlarında dünyada ilk üç oyuncudan biri olma hedefine yürüdüklerini söyledi.

Kuruluşunda Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün imzasını taşıyan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli kalkınma hamlelerinden biri olan Şişecam, sürdürülebilir değer katan büyüme yolculuğuna aralıksız devam ediyor. 2022 yılı finansal sonuçlarını açıklayan Şişecam'ın mali yıla ilişkin konsolide net satışları 95,3 milyar TL seviyesine ulaşırken, Türkiye'den yaptığı ihracat ise 1,1 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye'den yapılan ihracat ile Türkiye dışı üretimden satışlarının toplamını ifade eden uluslararası satışların konsolide satışlar içindeki payı ise yüzde 63 seviyesinde oldu. Şişecam 2022 yılı boyunca 5,8 milyon ton cam, 4,9 milyon ton soda külü ve 4,4 milyon ton endüstriyel ham madde üretimi gerçekleştirdi.

"2022'yi başarıyla kapattık"

Şişecam Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üyesi Prof. Dr. Ahmet Kırman, zorlu bir yılı başarıyla kapattıklarını belirtti. Üretim, tedarik ve lojistik anlamda ortaya çıkan kırılmaların global ölçekte her sektörü etkilediği bir ortamda yatırımlara devam ettiklerini aktaran Kırman, "Küreselleşme hamlelerine aralıksız devam eden bir şirket olarak, yatırımcılarımıza ve tüm paydaşlarımıza değer katarak büyümeye devam edeceğiz. Türkiye'nin üretim gücünü 4 kıtada, 14 ülkede gururla temsil ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Prof. Dr. Kırman, Şişecam'ın 2022 yılı yatırımlarına, sürdürülebilirliği garanti altına almak amacıyla refrakter üreticisi İtalyan Refel firmasının satın alımıyla başladığını belirterek, "2022, Avrupa'da cam ambalaj alanındaki ilk yatırımımız olan Macaristan tesisimizin temel atma törenini gerçekleştirdiğimiz, Mersin'de devam eden buzlu cam fırını ve işleme hattı yatırımlarında kapasite artırım kararı aldığımız önemli bir yıldı. Daha sürdürülebilir bir dünya için her türlü atığı zararsız maddelere dönüştüren Basalia teknolojisinin ilk denemelerine de Mersin fabrikamızda yine 2022'de başladık. Eskişehir'de cam ambalaj yatırımımız, otocam iş koluna yönelik düzcam yatırımımız ve mimari camlar iş alanına yönelik düzcam yatırımlarımız ise sürüyor" ifadelerini kullandı. Prof. Dr. Ahmet Kırman, Amerika'daki doğal soda yatırımlarının ve şu an devam eden yatırımların toplamının 7 milyar dolar seviyesine ulaştığını söyledi.

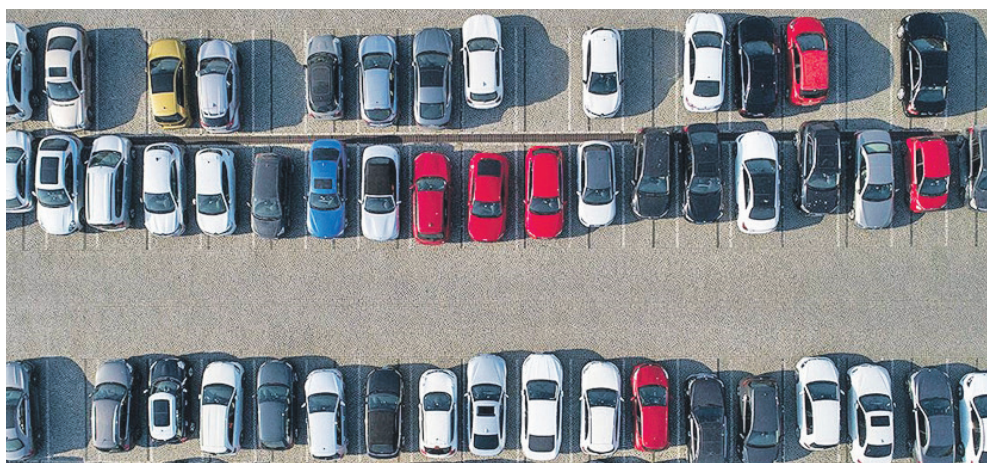

Hazine otomotivde inceleme başlattı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, otomotiv sektöründe kayıt dışılık, stokçuluk ve haksız fiyat artışlarını önlemek amacıyla inceleme başlattığını bildirdi. İnceleme; kayıt dışılık, stokçuluk ve haksız fiyat artışlarını önlemeyi amaçlıyor. Bakanlıktan yapılan açıklamada, otomotiv sektörüyle ilgili son dönemde sıfır araçlarda stokçuluk yapıldığına, vergi mevzuatına aykırı hareket edildiğine, elden tahsilat yapılarak vergi kayıp ve kaçağına yol açıldığına yönelik şikayetler alındığı belirtildi. Bu kapsamda otomotiv sektöründe kayıt dışılık, stokçuluk ve haksız fiyat artışlarını önlemek amacıyla Bakanlıkça gerekli araştırma ve incelemelerin başlatıldığı kaydedildi. Bakanlığa bağlı vergi müfettişlerince bu konularla mücadele etmek amacıyla İstanbul, Ankara, İzmir başta olmak üzere toplamda 39 ilde, 13 distribütör, 256 bayi ve 260 bin araç satışına yönelik çalışmalar yapıldığı belirtildi. Açıklamada; "13 distribütör ve 256 bayinin satış işlemlerine ilişkin bilgi ve belge talep süreçleri tamamlanmıştır. Yapılan bu çalışma kapsamında ayrıca bayilerden araç satın alan 25 bin alıcıya bilgi isteme yazıları gönderilerek, özellikle alıcıların bayilere elden para verip vermedikleri hususu araştırmaya konu edilmiştir" denildi.

EYT ve yapılandırma Meclis'te

TBMM Genel Kurulu bu hafta, milyonlarca kişiyi ilgilendiren Emeklilikte Yaşa Takılanlarla (EYT) ilgili kanun teklifini ve kamuya olan borçların yapılandırılmasını içeren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni yasalaştırmak için mesai yapacak. Haftalık çalışmasına 7 Şubat Salı günü başlayacak Genel Kurulda, EYT düzenlemesini içeren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi görüşülecek. Teklifle, 8 Eylül 1999'da ve bu tarihten önce çalışmaya başlayanların; emekliliğe hak kazanma koşullarından yaş şartı kaldırılacak. Genel Kurul daha sonra, kamuya olan borçların yapılandırılmasını içeren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni gündemine alacak. Teklifle, vatandaşların vergi daireleri, gümrük müdürlükleri, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri ve belediyelere borçları yapılandırılacak. Düzenleme, 31 Aralık 2022'den önce işlenen fiillere ilişkin kamuya olan borçları kapsayacak.

1. SEÇENEK

BASKI + eDÜNYA ABONELİĞİ

❑ 3 Aylık	750 TL
❑ 6 Aylık	1450 TL
❑ 12 Aylık	2800 TL
❑ 24 Aylık	5400 TL

2. SEÇENEK

eDÜNYA ABONELİĞİ

❑ 3 Aylık	550 TL
❑ 6 Aylık	950 TL
❑ 12 Aylık	1800 TL
❑ 24 Aylık	3400 TL

3. SEÇENEK

KURUMSAL eDÜNYA ABONELİĞİ

ADET	12 Ay eDünya	Özel İndirimli 12 Ay eDünya	İndirim Oranı
❑ 1	1.800 TL	**1.800 TL**	-
❑ 25	45.000 TL	**40.500 TL**	%10
❑ 50	90.000 TL	**78.750 TL**	%12,5
❑ 100	180.000 TL	**153.000 TL**	%15
❑ 250	450.000 TL	**360.000 TL**	%20
❑ 500	900.000 TL	**675.000 TL**	%25
❑ 1000	1.800.000 TL	**1.260.000 TL**	%30

Tolga DEMİRBAŞ 0535 511 55 95 tolga.demirbas@dunyaeko.com
Hülya TÜRKMEN 0533 355 43 01 hulya.turkmen@dunyaeko.com
Canan MERAL 0542 640 24 24 canan.meral@dunyaeko.com
Özge GÜLER 0530 662 00 03 ozge.guler@dunyaeko.com

dunyagazetesi dunyagazetesii Dünya Gazetesi Dünya Gazetesi

www.dunya.com

Bursa	0/3	Bolu	-3/2
Rize	4/8	Tokat	-2/2
Sinop	4/8	Sivas	-5/0
Edirne	-1/2	Kahramanmaraş	1/5
Bilecik	-2/0	Mardin	2/6
Çanakkale	-2/3	Bingöl	-2/5
Manisa	-2/4	Ağrı	-5/2
Kastamonu	-4/1	Gümüşhane	--2/5
Nevşehir	-3/-1	Giresun	4 /6
Yozgat	--4/-2	Ordu	3/7
Çorum	-2/1	Isparta	-2/2
Antakya	5/9	Gaziantep	0/6

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:37	08:03	13:23	16:07	18:33	19:54
Ankara	06:21	07:46	13:08	15:54	18:20	19:39
İzmir	06:43	08:06	13:30	16:20	18:45	20:03
Bursa	06:36	08:01	13:23	16:08	18:34	19:54
Trabzon	05:54	07:20	12:40	15:24	17:50	19:11
Antalya	06:28	07:49	13:16	16:09	18:34	19:50
Gaziantep	06:01	07:22	12:50	15:41	18:07	19:23

"Türkiye'de lityum iyon pil yatırımlarını destekliyoruz"

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, ASPİLSAN Enerji'nin 1,5 milyar lira yatırımla kurduğu, Avrupa'nın ilk ve tek silindirik lityum iyon pil üretim tesisinde incelemelerde bulundu. İncelemelerinin ardından değerlendirmede bulunan Varank, enerji endüstrisinin büyük bir değişim ve dönüşümden geçtiğini vurguladı. Özellikle otomobillerin elektrifikasyonuyla enerji sektöründe çok ciddi bir dönüşüm yaşandığını belirten Varank, "Lityum iyon piller de bu dönüşümde çok önemli oyuncular. Türkiye'de lityum iyon piller açısından yatırımları destekliyoruz. ASPİLSAN'ın bu yatırımını da teşviklerimiz ile desteklemiştik. Türkiye'nin otomobili Togg, Farasis ile beraber Türkiye'de otomobile dönük bir pil yatırımı için kolları sıvadı. Yine global Ford firması, Türkiye'de bir pil yatırımı yapacağını açıkladı. Bunun yanında farklı firmalarımız depolama teknolojilerine dönük şu anda Türkiye'de yatırımlar yapıyorlar. Pil endüstrisinde de depolama teknolojilerinde de Türkiye'yi biz önemli bir oyuncu haline getirmek istiyoruz" diye konuştu.

KOSGEB'den 5 bin KOBİ'ye 10 milyar TL finansman

KOSGEB, KOBİ'lerin yatırım ihtiyaçlarının karşılanması için kalkınma ajanslarıyla birlikte yürüttüğü "Ortak Finansman Desteği" programıyla, 10 milyar liralık kaynağı 5 bin KOBİ'nin kullanımına sunacak.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi'nin (KOSGEB), Türkiye'nin 2023'te ihtiyaç duyduğu kapasitenin artırılması ve KOBİ'lerin kendi yatırım ihtiyaçlarının karşılanması için kalkınma ajanslarıyla birlikte yürüttüğü "Ortak Finansman Desteği" programı kapsamında küçük ve orta boy işletmelere (KOBİ) 10 milyar TL'lik destek sağlanacak.

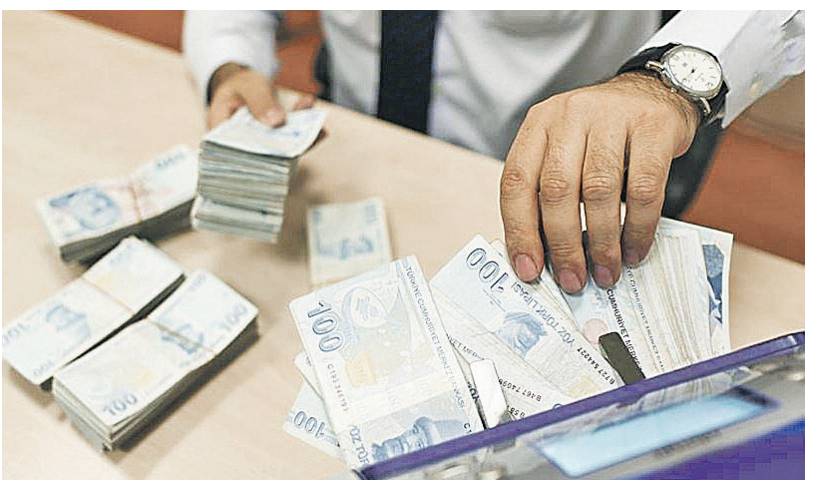

Ekipman yatırımı ve istihdam için kullanılacak

Program hakkında açıklamalarda bulunan KOSGEB Başkanı Hasan Basri Kurt, "Ortak Finansman Desteği" programında çağrıya çıkıldığını belirterek, "10 milyar liralık bir kaynağı 5 bin KOBİ'mizin makine ekipman yatırımına, gençlere istihdam oluşturacak şekilde kullanımına sunacağız" dedi.

Program çerçevesinde Türkiye'nin her bölgesinde ajanslarla birlikte imalat sektöründe konu başlıkları belirlendiğine dikkat çeken Kurt, "Söz konusu konu başlıkları çerçevesinde KOBİ'lere sıfır faiz diyebileceğimiz bir oranla üst limiti 2 milyon 500 bin liralık kredi paketini hazır hale getiriyoruz" diye konuştu. Kurt, programı Vakıf Katılım Bankası AŞ ile çalıştıklarını bildirerek, bankanın programa güçlü bir destek verdiğini söyledi. Kalkınma ajanslarının da programı, aynı şekilde, güçlü bir biçimde desteklediklerini vurgulayan Kurt, "10 milyar liralık bir kaynağı 5 bin KOBİ'mizin makine ekipman yatırımına, gençlere istihdam oluşturacak şekilde kullanımına sunmuş olacağız. Bir taraftan da bu programın arkasına Hazine Destekli Kefalet Sistemi'ni de koyduk" değerlendirmesinde bulundu.

Önce Karadeniz sonra bütün bölgeler

Kurt, uygulamaya ilk etapta Karadeniz Bölgesi'ndeki, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA), Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA) ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) olmak üzere 3 ajansla başladıklarını anlatarak, uygulamanın bütün bölgelere yayılacağını dile getirdi. Kurt, programla, KOSGEB'in 2023'te Türkiye genelinde, 5 bin KOBİ'ye yatırım noktasındaki makine ekipmanlarını artırmaları, otomasyona geçmeleri gibi konularda ciddi bir destek vermiş olacağını kaydetti.

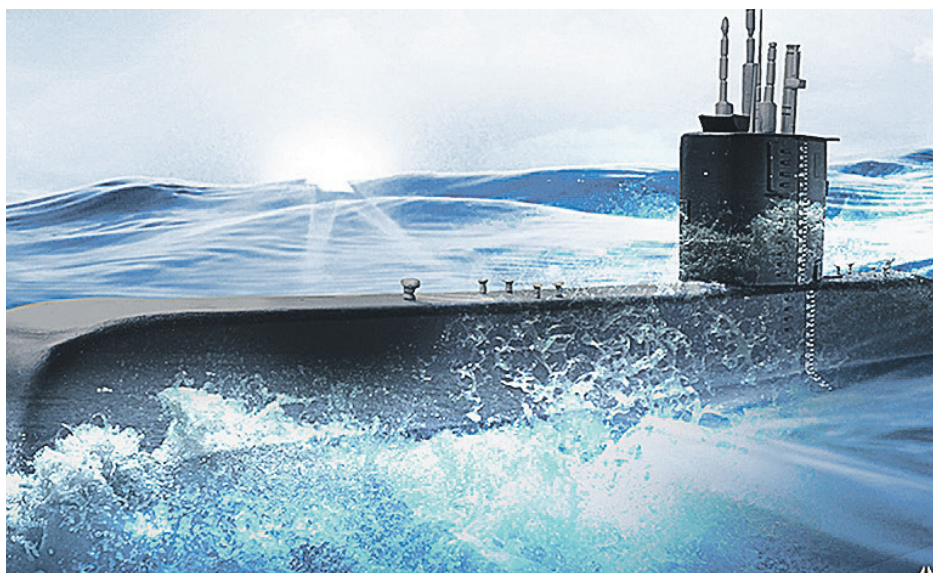

Milli denizaltı 2023'te görünür olacak

STM Savunma Teknolojileri Genel Müdürü Özgür Güleryüz, milli denizaltı STM500'ün bu yıl görünür hale geleceğini, sabit kanatlı vurucu insansız hava aracı (İHA) Alpagu'nun da TSK envanterine girmek için gün saydığını açıkladı.

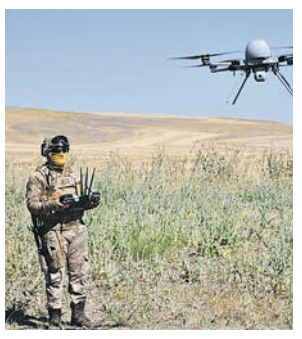

Dünyada kendi denizaltısını tasarlayıp üretebilen 5-6 ülke olduğuna işaret eden STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret AŞ Genel Müdürü Güleryüz, STM500 ile Türkiye'nin bu ülkeler arasına girmesini ümit ettiklerini belirtti. Güleryüz, "Tasarımı büyük ölçüde bitti. Detay tasarımı imalat aşamasında bile devam edecek. 2023 yılında STM500'ün test üretimini devam ettireceğiz. Özellikle yurt dışından STM500'e çok yoğun ilgi var. En kısa sürede yüzdürme motivasyonundayız" dedi. Güleryüz, bu yıl yürütülecek çalışmalarla STM500'ün daha görünür hale geleceğini de kaydetti.

Sabit kanat vurucu İHA'nın tasarımı ve üretimi tamamlandı

Sabit kanat vurucu İHA'nın tasarım ve üretiminin de çok önce tamamlandığını ifade eden Güleryüz, "Özellikle stoklanması konusunda belli hassasiyetler vardı, o hususlar da çözüldü. Çok kısa süre içinde Alpagu, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin envanterine girecek" değerlendirmesinde bulundu.

Bu arada dünyanın en aktif donanmalarından biri olan Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı için, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) tarafından başlatılan Yeni Tip Denizaltı Projesi'nde de (YTDP) önemli bir teslimat daha tamamlandı. Türkiye'de ilk kez milli imkanlarla reis sınıfı denizaltılar için Gürdesan Gemi Makinaları Sanayii Ticaret AŞ'de üretilen, denizaltı torpido kovanlarının yer aldığı baş kısmı "Section 50"nin, dördüncü ve son teslimatı Gölcük Tersanesi Komutanlığına gerçekleştirildi. Section 50 bölümü, projenin son denizaltısı olan TCG SELMANREİS'e entegre edilecek. Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret AŞ'den yapılan açıklamada, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir'in, "Kritik sistemlerde yerlileştirme adımlarımızı atmayı sürdüreceğiz" ifadelerine yer verildi.

Batık kredi hacmi 34 ilde büyüdü, 47 ilde küçüldü

Ulusal ve küresel ekonomide olumsuz gelişmelerin damgasını vurduğu 2022 yılında takipteki kredi hacmi 34 ilde büyümeye devam ederken, 47 ilde küçüldü.

MAKRO BAKIŞ

Naki BAKIR

naki.bakir@dunya.com

2022 yılında, ulusal ve küresel ekonomiye damgasını vuran olumsuz gelişmelere rağmen Türk bankacılık sisteminin sorunlu kredilerinde önemli ölçüde iyileşme yaşanırken Konya, takipteki kredi hacminde bir buçuk kata yakın artışla diğer illerden ayrıştı. Toplam kredi hacmi ve takipteki kredilerde en büyük paya sahip İstanbul ise geçen yıl takipteki kredi miktarını en fazla azaltan il oldu.

BDDK verileri, bankacılık sektörünün yurt içine kullandırdığı kredilerin toplam hacminin geçen yıl yüzde 53,4'lük cari artışla 7 trilyon 643,4 milyar lira olduğunu gösteriyor. TÜİK'in yüzde 64,27 açıkladığı yıllık TÜFE artışıyla indirgendiğinde ise geçen yıl yurt içi kredilerin reel olarak yüzde 6,6 azaldığı dikkati çekiyor. Başka deyişle BDDK'nın 2022 yılı verileri kredi daralmasına işaret ediyor. Bankaların takipteki kredi alacağının ise cari olarak sadece yüzde 2,3 artışla 160,8 milyar lira olduğu, başka deyişle reel olarak yüzde 38 azaldığı görülüyor.

Veriler, 2021'deki yüzde 3,2 düzeyinde bulunan bankaların takipteki kredilerinin toplam nakdi kedilere oranının, geçen yıl yüzde 2,1'e gerilediğini ortaya koyuyor. Bu düşüşte, söz konusu alacakların bir bölümünün varlık yönetim şirketlerine temlik edilmesinin de payı bulunuyor. Bankalar ortalama 2-3 yıl hukuki takipten sonra tahsil edemedikleri dosyalardan oluşan tahsili gecikmiş alacak portföylerini ihale yoluyla varlık yönetim şirketlerine temlik ediyor.

Batık kredi artışında Konya önde

2022 yılında takipteki kredi hacmi 34 ilde büyümeye devam ederken, 47 ilde ise küçüldü. Takipteki kredi artışında Konya, diğer illerle arayı açtı. Bu ilde takipteki krediler geçen yıl yüzde 131,9'la oransal bazda ve net 4 milyar 546,8 milyon lira miktar bazında en hızlı büyümeyi kaydetti. Bu artışın da esas olarak bir yılda yaklaşık 4 kat artarak 6 milyar lirayı aşan enerji sektörüne ait takipteki kredilerden kaynaklandığı, diğer sektörlerde söz konusu tutarın azaldığı ya da çok az arttığı belirlendi.

Miktar bazında büyümede bu ili net 1 trilyon 93,8 milyar lira ile Antalya, 882 milyon lira ile Adana izledi. Kocaeli net 524,7 milyon, Kahramanmaraş 455,2 milyon, Diyarbakır 389,8 milyon, Gaziantep 164,5 milyon, Karaman 94,6 milyon, Şırnak 69,9 milyon, Şanlıurfa 64,5 milyon lira ile batık miktarı en fazla artan ilk on il içinde yer aldı.

Takipteki kredilerdeki oransal büyümede ise Konya'yı yüzde 62,4'le Karaman, yüzde 57,6 ile Kahramanmaraş, yüzde 44,3'le Şırnak, yüzde 37,5'le Hakkâri, yüzde 30,9'la Bayburt, yüzde 29'la Antalya, yüzde 26,2 ile Bingöl, yüzde 25'le Adana, yüzde 23'le Diyarbakır izledi.

İstanbul ise geçen yıl takipteki kredileri miktar bazında en fazla azalan il oldu. İlde söz konusu hacim bir yılda net 2 milyar 162,6 milyon lira azalarak 69 milyar 494,1 milyon liraya geriledi. Takipteki kredi hacmindeki küçülmede İstanbul'u net 841,9 milyon lira ile İzmir, 370,1 milyon lira ile Kütahya, 228,2 milyon lira ile Mersin, 150,1 milyon lira ile Bursa izledi.

Kredilerde aslan payı İstanbul'un

Toplam kredi hacmi ve takibe düşen miktarda İstanbul, açık farkla en büyük payı alıyor. 2022 sonu itibariyle bankacılık sektörünün kullandırdığı toplam kredilerin 2 trilyon 944 milyar 819,4 milyon lira ile yüzde 38,5'ini İstanbul kullanmış bulunuyor. Aynı tarihte takipteki toplam kredi hacminin ise yüzde 43,2 oranındaki 69 milyar 494,1 milyon lirası İstanbul'a ait. İllere göre kredi hacminde İstanbul'u 1 trilyon 130 milyar 611,4 milyon lira ve yüzde 14,8 payla Ankara, 394 milyar 807,6 milyon lira ve yüzde 5,2 payla İzmir izliyor. Kredi hacmi büyüklüğüne göre daha sonra sırasıyla Antalya, Bursa, Gaziantep, Kocaeli, Adana, Konya ve Denizli geliyor. Bu on ilin kullandığı kredilerin toplam bakiyesi 5 trilyon 797 milyar 844,7 milyon lira ile toplam nakdi kredilerin yüzde 75,9'unu oluşturuyor.

Takipteki kredi miktarında da İstanbul'u 19 milyar 775,1 milyon lira ile Ankara izlerken, toplam kredi hacminde 9'uncu sırada yer alan Konya'nın geçen yıl 7 milyar 995,1 milyon liraya ulaşan takipteki kredi hacmiyle 3'üncü sıraya yükseldiği dikkati çekiyor. Toplam takipteki kredilerin yüzde 5'lik bölümü bu ile ait. Konya'nın toplam kredilerdeki payı ise yüzde 1,8 düzeyinde bulunuyor.

Takipteki kredi borcunda İzmir 5 milyar 113,7 milyon, Gaziantep 5 milyar 113,7 milyon lira ile yüzde 3,2 pay alıyor. Daha sonra sırasıyla Antalya, Kocaeli, Adana, Bursa, Hatay geliyor. Bankaların takipteki toplam kredi alacağının 127 milyar 817,1 milyon lira ile yüzde 79,5'i bu on ile ait bulunuyor.

Kişi başına kredide Ankara batıkta İstanbul

2022 sonu bakiyesine göre kişi başına kullandırılmış ortalama kredi miktarında Ankara 196 bin 720 lira ile birinci sırada bulunuyor.

Kişi başına düşen kredi miktarında Ankara'yı, onun üç katı nüfusa sahip olmasına rağmen 185 bin 900 lira ile İstanbul izliyor. Daha sonra, 114 bin 562 lira ile Denizli, 107 bin 841 lira ile Antalya, 101 bin 912 lira ile Gaziantep geliyor. Bu illeri de sırasıyla Kocaeli, İzmir, Muğla, Bursa, Adana izliyor.

Kişi başına takipteki kredi miktarında ise 4 bin 387 lira ile İstanbul başı çekiyor. Toplam kredi hacminde 9, takipteki kredi hacminde 3'üncü olan Konya, kişi başına takipteki kredi miktarında da 4 bin 387 lira ile İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alıyor. Ankara'nın kişi başına 3 bin 441, Gaziantep'in 2 bin 400, Kocaeli'nin 2 bin 347 lira takibe düşmüş kredisi bulunuyor. Kişi başına takipteki miktara göre daha sonra sırasıyla Adana, Antalya, Hatay, Kırklareli ve Burdur geliyor.

Her 100 lira kredinin 48'i Marmara'ya

Coğrafi bölgeler bazında bakıldığında, bankacılık sisteminin nakdi kredilerinin 2022 sonu itibariyle 3 trilyon 636,4 milyar lira ile yüzde 47,6'sını, başta İstanbul olmak üzere Marmara bölgesi illerine kullandırıldığı görülüyor. Nüfusun en büyük bölümünü barındırmasının yanı sıra sanayi, ticaret, hizmetler başta olmak üzere ülke milli gelirinin büyük bölümünü yaratan en büyük kuruluşların bu bölgede yer alması ve İstanbul'un finansın da merkezi olması nedeniyle, bankacılık kredilerinden aslan payını Marmara alıyor.

Toplam kredilerde İç Anadolu 1 trilyon 540 milyar lira ile yüzde 20,1, Ege 807,3 milyar lira ile yüzde 10,6, Akdeniz 739,1 milyon lira ile yüzde 9,7, büyük bölümü Gaziantep'e olmak üzere Güneydoğu toplam 355,8 milyar lira ile yüzde 5,2, Karadeniz 355,8 milyar lira ile yüzde 4,7 pay alırken, en az pay alan bölge ise 170,5 milyar lira ve yüzde 2,2 ile Doğu Anadolu.

Toplam takipteki kredi alacağının da 69,5 milyarı İstanbul olmak üzere toplam 82,2 milyar lira ile yüzde 51,1'i Marmara bölgesine ait bulunuyor. Takipteki tutarın 32 milyar lira ile yüzde 19,9'u İç Anadolu'dan, 16,2 milyar lira ile yüzde 10,1'i Akdeniz bölgesinden. Toplam takipteki alacakların 11,5 milyarı Ege, 10,1 milyarı Güneydoğu, 5,2 milyarı Karadeniz ve 3,6 milyar liralık bölümü de Doğu Anadolu'ya ait.

Geçen yıl takipteki kredilerin Ege'de yüzde 9,8, Karadeniz'de yüzde 3,8, Marmara'da yüzde 2,4, ve Doğu Anadolu'da yüzde 1,1 azaldığı; İç Anadolu'da yüzde 15,8, Akdeniz'de yüzde 14,5 ve Güneydoğu'da yüzde 7,1 arttığı dikkati çekiyor.

Kişi başına kredide de Marmara

Kişi başına düşen ortalama kredi miktarı 2022 sonu itibariyle 138 bin 255 lira ile en yüksek Marmara bölgesinde. Bu bölgeyi 114 bin 185 lira ile İç Anadolu, 74 bin 859 lira ile Ege, 67 bin 875 lira ile Akdeniz izliyor. Söz konusu miktar Karadeniz'de 44 bin 651, Güneydoğu'da 45 bin 514 lira olurken, Doğu Anadolu'da 25 bin 888 liraya düşüyor. Kişi başına takipteki kredide de 3 bin 127 lira ile Marmara başı çekiyor. İç Anadolu'da 2 bin 376, Akdeniz'de 1.490, Güneydoğu'da 1.162 lira olan kişi başına takipteki kredi miktarı, Ege'de 1.065, Karadeniz'de 652, Doğu Anadolu'da ise 540 lira.

TAKİPTEKİ KREDİ HACMİ EN ÇOK ARTAN - AZALAN İLLER (MİLYON TL)

	ARTANLAR				AZALANLAR		
	2021	2022	Fark		2021	2022	Fark
Konya	3.448,4	7.995,1	4.546,8	İstanbul	71.656,8	69.494,1	-2.162,6
Antalya	3.773,3	4.867,0	1.093,8	İzmir	6.018,5	5.176,6	-841,9
Adana	3.527,1	4.409,1	882,0	Kütahya	734,7	364,5	-370,1
Kocaeli	4.246,8	4.771,5	524,7	Mersin	2.160,5	1.932,3	-228,2
K. Maraş	789,9	1.245,1	455,2	Bursa	3.722,9	3.572,9	-150,1
Diyarbakır	1.697,3	2.087,0	389,8	Hatay	2.761,1	2.642,0	-119,0
Gaziantep	4.949,2	5.113,7	164,5	Tekirdağ	1.094,3	1.002,8	-91,5
Karaman	151,8	246,4	94,6	Ankara	19.862,4	19.775,1	-87,3
Şırnak	157,9	227,9	69,9	Eskişehir	973,1	888,0	-85,1
Şanlıurfa	1.114,5	1.179,0	64,5	Balıkesir	1.063,7	988,1	-75,7

COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE TOPLAM BANKA KREDİLERİ VE TAKİPTEKİ ALACAK (MİLYAR TL)

	Toplam Kredi Hacmi			Takipteki Kredi Hacmi			Takipteki Kredi Oranı (%)	
	2021	2022	Değ. (%)	2021	2022	Değ. (%)	2021	2022
Marmara	2.456,4	3.636,4	48,0	84,2	82,2	-2,4	3,4	2,3
İç Anadolu	983,6	1.540,0	56,6	27,7	32,0	15,8	2,8	2,1
Ege	509,3	807,3	58,5	12,7	11,5	-9,8	2,5	1,4
Akdeniz	473,0	739,1	56,2	14,2	16,2	14,5	3,0	2,2
Karadeniz	217,6	355,8	63,5	5,4	5,2	-3,8	2,5	1,5
Güneydoğu	237,3	394,3	66,2	9,4	10,1	7,1	4,0	2,6
D. Anadolu	106,8	170,5	59,6	3,6	3,6	-1,1	3,4	2,1
TÜRKİYE	**4.984,1**	**7.643,4**	**53,4**	**157,2**	**160,8**	**2,3**	**3,2**	**2,1**

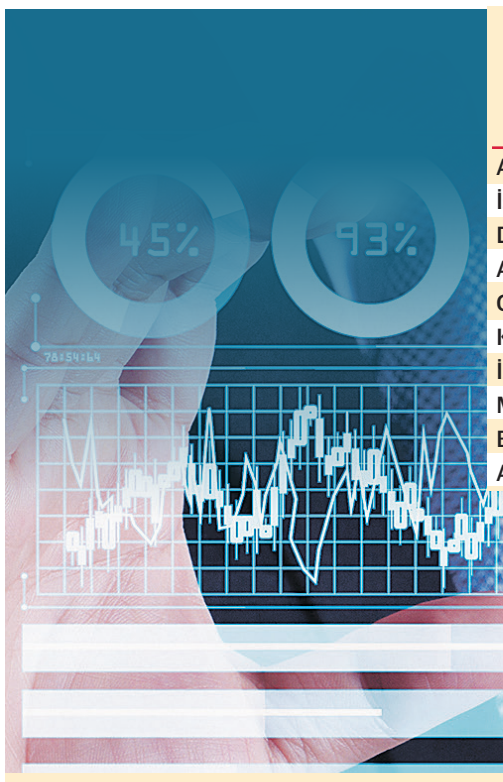

KİŞİ BAŞINA KREDİ GÖSTERGELERİ (TL)

Toplam Nakdi Kredi		Takipteki Alacak	
Ankara	196.720	İstanbul	4.387
İstanbul	185.900	Konya	3.511
Denizli	114.562	Ankara	3.441
Antalya	107.841	Gaziantep	2.400
Gaziantep	101.912	Kocaeli	2.347
Kocaeli	94.300	Adana	1.948
İzmir	89.206	Antalya	1.858
Muğla	83.417	Hatay	1.581
Bursa	72.207	Kırklareli	1.296
Adana	65.413	Burdur	1.289

TOPLAM KREDİ VE TAKİPTEKİ KREDİ HACMİNE GÖRE İLK ON İL

TOPLAM NAKDİ KREDİ (*)			TAKİPTEKİ KREDİLER		
İl	Milyon TL	Pay, %	İl	Milyon TL	Pay, %
İstanbul	2.944.819,4	38,5	İstanbul	69.494,1	43,2
Ankara	1.130.611,4	14,8	Ankara	19.775,1	12,3
İzmir	394.807,6	5,2	Konya	7.995,1	5,0
Antalya	282.525,7	3,7	İzmir	5.176,6	3,2
Bursa	227.295,7	3,0	Gaziantep	5.113,7	3,2
Gaziantep	217.116,3	2,8	Antalya	4.867,0	3,0
Kocaeli	191.752,7	2,5	Kocaeli	4.771,5	3,0
Adana	148.054,8	1,9	Adana	4.409,1	2,7
Konya	140.450,3	1,8	Bursa	3.572,9	2,2
Denizli	120.410,7	1,6	Hatay	2.642,0	1,6
10 il	**5.797.844,7**	**75,9**	**10 il**	**127.817,1**	**79,5**
Diğer iller	1.845.576,9	24,1	Diğer iller	33.000,5	20,5
TÜRKİYE	**7.643.421,6**	**100,0**	**TÜRKİYE**	**160.817,7**	**100,0**

(*) Takipteki alacak dahil.

Ocakta 250 bine yakın gayrimenkul satıldı

Türkiye'de, geçen ay 249 bin 852 gayrimenkul satış işlemi gerçekleştirildi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, bu satış işlemlerinden 4 milyar 131 milyon 727 bin 328 lira tapu harcı geliri elde edildi. Satış işlemlerinin 92 bin 192'sini konut, 43 bin 964'ini arsa, 82 bin 503'ünü tarla, 11 bin 214'ünü iş yeri, geri kalanını ise diğer taşınmazların satışı oluşturdu.2023 yılı Ocak ayındaki işlem sayısı, 436 bin 721 gayrimenkul satış işleminin yapıldığı 2022 Aralık ayına göre geriledi. Bu arada en çok işlem yapılan 10 il arasında, 29 bin 576 satışla İstanbul ilk sırayı aldı. İstanbul'u 15 bin 386 ile Ankara, 12 bin 612 ile İzmir, 9 bin 865 ile Antalya, 9 bin 295 ile Bursa, 8 bin 34 ile Konya, 6 bin 366 ile Tekirdağ, 6 bin 284 ile Gaziantep, 6 bin 219 ile Kocaeli ve 6 bin 126 ile Balıkesir takip etti.

Türkiye, akreditasyon alanında 7 sıra yükseldi

Uluslararası Akreditasyon Forumunca (IAF) açıklanan Küresel Kalite Altyapı Endeksi (GQII) raporunda, Türkiye, akreditasyon alanında 184 ülke arasında bir önceki yıla göre 7 sıra yükselerek 10. sıraya yerleşti.

TÜRKAK tarafından yapılan yazılı açıklamaya göre, metroloji, standardizasyon ve akreditasyon alanlarının tümünün değerlendirildiği genel sıralamada da Türkiye, dünya genelinde 16. oldu. Raporda, ilk 25 ülke arasındaki en büyük çıkışı, genel kalite altyapısı sıralamasında 5 sıra birden yükselen Türkiye ve İsviçre'nin kaydettiği notu yer aldı.

Raporda, Fransa, Almanya, Çin, Karadağ ve Estonya ile Türkiye'nin, yükseliş gösteren 6 ülkeden biri olduğu belirtildi.

Bernard Arkas Fransa'nın İzmir Fahri Konsolosu oldu

Fransa'nın İzmir Fahri Konsolosluğu görevine Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bernard Arkas getirildi. Fransa Büyükelçisi Herve Magro, törende yaptığı konuşmada, 21 yıl fahri konsolosluk görevini yerine getiren Zeliha Toprak'a teşekkür etti. Arkas Holding Başkan Yardımcısı Bernard Arkas, "Bugün Fransız olmanın bana sağladığı bu avantajları hizmetlerimle geri verebileceğim bir unvana sahip olmaktan mutluluk duyuyorum" açıklamasını yaptı.

ABD'den Türkiye'ye yaptırım uyarısı: "G7 ülkelerini kaybedebilirsiniz"

Perde Arkası
Kerim ÜLKER
kerim.ulker@dunya.com

Geçen yıl 24 Şubat'ta başlayan Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, Türkiye'yi de yakından ilgilendiren gelişmelere sahne oluyor. Her ne kadar Ankara, siyasi olarak denge politikası yürütmeye kalksa da ekonomide yaşananlar uzun süredir Batı'nın radarından çıkmıyor. Hatırlayacağınız üzere geçen yıl savaşın hemen ertesinde bu köşeden yazmaya başladığımız yazı ve haberlerde Kremlin'in Batı tarafından büyük bir ambargo süreciyle karşı karşıya kalacağını dile getirmiş, Türk şirketlerinin de süreci yakından takip etmeleri gerektiğini defalarca yazmıştık. Haberlerimizde krizin bazen fırsat yaratmadığını, ABD başta olmak üzere Batılı devletlerin Rusya'ya karşı tedbirlerini artıracağını dile getirmiştik.

İlk uyarı ağustos ayında geldi

Son birkaç aydır Avrupa Birliği ülkelerinden Türkiye'nin Rusya'ya uygulanan ambargoya katılmadığı, hatta bazı konularda esnek davrandığı gündemdeydi. Washington'dan bu konuda ilk ciddi adım ise geçen yıl ağustos ayında gelmiş, ABD Hazine Bakan Yardımcısı Wally Adeyemo, Türk mevkidaşı Yunus Elitaş ile Rus yaptırımlarına ilişkin telefon görüşmesi yapmıştı. Hemen ardından Adeyamo, ABD'nin yaptırım uyguladığı Ruslarla iş yapan şirketlerin yaptırım riskiyle karşı karşıya olduğunu belirten mektubunu TÜSİAD başta olmak üzere bazı sivil toplum örgütlerine göndermişti.

Türkiye'nin önde gelen finans kuruluşu ve şirketleri bu konuda adımlarını atmaya başlamış, Petkim, Rus petrolünü kullanmayı bırakmış, bankalar da Rus ödeme sistemi MIR'den çıkmıştı. Bu adımlar Washington tarafından yeterli görünmedi ve son birkaç gündür bu konuda ilginç gelişmeler yaşandı. Yaşanan yeni gelişmelerden ilki ABD Hazine Bakanlığı'nın resmi internet sitesinden yayınlandı. Rus hapishanelerindeki mahkumları Ukrayna'da işgal için bünyesine alan Putin'in özel ordusu olarak bilinen Wagner için yapılan açıklamada Türkiye ve Türk şirketleri için de özel bir madde yer aldı.

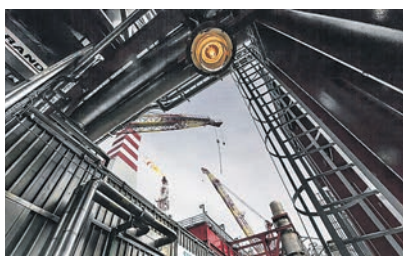

Raporda bir Türk şirketi ve bürokratı var

ABD medyasında da geniş yer bulan rapordaki Aviacon Zitotrans adlı Rus kargo havayolu şirketiyle ilgili maddede, Rus devleti kontrolündeki savunma şirketi Rosoboroneksport adına yurtdışında Rus savunma ekipmanı satışını kolaylaştırmak amacıyla, Türk bir şirketi ve Türk diplomatları kullanmaya çalıştığı iddia edildi. Zira Rosoboroneksport, ABD'nin yaptırım listesinde yer alıyor.

Emlak satışı da gündemde

ABD'den gelen ikinci önemli adım ise ABD Maliye Bakanlığı'nın Terörizm ve Mali İstihbarat Müsteşarı Brian Nelson'ın Rusya yaptırımları gündemiyle düzenlediği Türkiye temasları oldu. Hükümet yetkilileri ve bankacılık sektörü temsilcileriyle bir araya gelen Nelson, yaptırım uygulanan Rus kurumlarıyla iş yapan Türk şirket ve bankalarına ilişkin, "G7 pazarına erişimlerini kaybetme riskiyle karşı karşıya kalabilecekler" dedi. Türkiye'de son dönemde Rusların büyük ölçüde emlak aldığını hatırlatan Nelson, lüks gayrimenkul üzerinden kara para aklanmasını engellemek için özel sektörün emlak işlemlerini sıkı incelemeye tabi tutması gerektiğini söyledi. Moskova'nın şeffaf olmayan ekonomik ilişkilerini uluslararası yaptırımlara karşı koymak için kullanmaya çalıştığını ifade eden Nelson, son 6 ay içinde Türkiye'den Rusya'ya ikinci derece ürün ihracatındaki artışa dikkat çekti. Amerikalı yetkili bu durumun Türkiye'de özel sektörü yaptırım riskine karşı açık hale getirdiği tehdidinde bulundu.

Havaş, Rusya'ya hizmeti kesiyor

Türk havaalanlarının yer hizmetleri sağlayıcısı Havaş, ikincil ambargolar sorununa uğramamak için önemli bir adım attı. Havaş, Rus ve Belaruslu havayolu şirketlerine, kullandıkları Amerikan yapımı uçaklara hizmet sağlamayı durdurabileceğini bildiren bir mektup gönderdi. Havaş, uygulamayı ABD'nin Ukrayna savaşı nedeniyle getirdiği ihracat kontrollerine uymak amacıyla yürürlüğe koyabileceğini bildirdi. Havaş yetkililikleri durumu doğrularken, şirket ayrıca Rus havayolu şirketlerine bundan sonra uçuşlarını yüzde 25'ten az Amerikan teknolojisi kullanılan uçaklarla planlama tavsiyesinde bulundu.

Öte yandan önceki gün uluslararası haber ajansı Reuters'ta dikkat çeken bir haber yer aldı. Reuters'a konuşan bir ABD Hazine Bakanlığı yetkili, son bir yılda Türkiye'den Rusya'ya yapılan on milyonlarca dolarlık satışın ABD'de kaygı yarattığını dile getiriyor. Aynı yetkili, "Rusya'nın Türkiye ile tarihi ekonomik bağlarını artırmaya çalışmasında bir sürpriz yok. Asıl soru buna Türkiye'nin ne yanıt vereceği" açıklamasını yapıyor.

Peskov'un oğluna Türk ortak

Türkiye, siyasi olarak Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne saygılı olunması gerektiğini uluslararası alanda dile getirse de, ekonomide özel sektörün attığı adımlar ne yazık ki sorunlarla karşı karşıya getiriyor. Örneğin, Rusya Devlet Başkanlığı görevini 2000 yılından bu yana sürdüren Vladimir Putin'in çevresinde değişmeyen tek isim olan sözcüsü Dmitry Peskov, savaşın ilk haftasında ABD yaptırımlarına uğrayan ilk Rus yöneticilerden biri olmuştu. Peskov'un oğlu Nikolai Peskov'un bir Türk iş adamı ile ortaklık yapıp, birlikte şirket kurması, Washngton tarafından uzun süredir takip ediliyor. Son edindiğim bilgilere göre de Peskov'un oğlu ve Türk ortağı Türkiye'de de ticaret yapmak adına görüşmeler yürütmüş ancak başarılı olamamıştı.

İsveç'in NATO'ya giriş sürecinde Ankara'nın tavrı, Hem ABD'de hem de AB içinde olumlu karşılanmadı. Rusya'ya uygulanan ambargo sürecinde tepkisini sınırlı tutan bu ülkeler, Türkiye'nin Rus ambargosuna katılımına yönelik seslerini yükseltecektir. Bu da Ankara'nın daha güçlü adım atmasına zorlayacaktır.

Özellikle krizi, fırsat olarak görüp, yaptırımlar sınırında ticaret yapmak Türk iş dünyasının önceliği olmalı. Kriz, çoğu zaman sadece kriz olarak yaşanabiliyor. Zira Dimyat'a pirince gitmeden, önce evdeki bulguru düşünmemiz gerekiyor. İran yaptırımlarıyla ilgili sorunları henüz çözmüş değiliz...

KONYA İŞDÜNYASININ ACI KAYBI
Kadir Büyükhelvacıgil vefat etti

Helvacızade Grubu Onursal Yönetim Kurulu Başkanı Kadir Büyükhelvacıgil vefat etti.

Konya Sanayi Odası eski Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil ve Zade Vital CEO'su Dr. Mevlüt Büyükhelvacıgil'in babaları Zade Yağları ve Zade Vital gibi markaların kurucusu Helvacızade Grubu Onursal Yönetim Kurulu Başkanı Kadir Büyükhelvacıgil yaşamını yitirdi. Merhumun cenazesi, dün öğle namazına müteakip Sultan Selim Camii'nde kılınan cenaze namazı sonrası Üçler Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Helvacızade Grubu 135 yıldır faaliyet gösteriyor. 1997 yılından itibaren Türkiye'nin en büyük 500 kurumu arasında yer alıyor. Grup bünyesindeki Zade markası yemeklik bitkisel sıvı yağ üretimi, Zade Vital markası doğal besin destekleri ve beşeri ilaç üretimi gerçekleştiriyor.

Togg için 20 bin "dijital cüzdan" hazır

100.Yıl Özel Seri Togg Akıllı Cihazları için ön siparişe katılma ve teslim alma sıralamasını belirleme hakkı sağlayacak "100. Yıl Özel Seri" NFT'lerin açık artırma yoluyla satın alınabileceği Trumore uygulamasını kullanmaya başlayanların sayısı 200 bin kişiyi geçti.

Togg'dan yapılan açıklamaya göre, "100. Yıl Özel Seri" Togg Akıllı Cihazları için ön siparişe katılma ve teslim alma sıralamasını belirleme hakkı sağlayacak 2023 adetlik NFT koleksiyonunun açık artırması için şimdiden 20 bine yakın kişi Trumore uygulaması üzerinden "cüzdanını" hazırladı. Dün saat 1923'te başlayan açık artırma 15 Şubat'a kadar sürecek.

Oturum sayısı 1.1 milyonun üzerine çıktı

Kısa bir süre önce kullanıcılarla buluşan Trumore uygulamasına şu ana dek 200 bini aşkın kişi kayıt olurken, oturum sayısı ise 1,1 milyonun üzerine çıktı. Kullanıcılarına hayatı kolaylaştıracak çözümler sunacak olan Trumore uygulamasını kullanan 8 kişi "100. Yıl Özel Seri" Togg Akıllı Cihazı test sürüş hakkı kazandı.

Uzay yolcusu 100 öğrenci mezun oldu

Türkiye genelinden seçilen 100 yetenekli öğrenci, katıldıkları 'Türk Uzay Yolcuları Programı'ndan mezun oldu. Uzay Kampı Türkiye'nin sağlamış olduğu bursla 29 Ocak-3 Şubat tarihleri arasında verilen Türk Uzay Yolcuları Programı'nın eğitimlerine Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Uzay Ajansı'nın ülke genelinden seçtiği üstün yetenekli 9-15 yaş grubundaki çocuklar katıldı. Türkiye Uzay Ajansı Başkanı Serdar Yıldırım, Türkiye'nin uzay konusundaki iddiasını gerçekleştirecek yetenekleri yetiştirdiklerini söyledi.

Soğuk hava yurt genelinde etkili oluyor

Yurdun büyük bölümünde bugün kuvvetli ve yer yer yoğun kar bekleniyor. Bugün, Güney Ege kıyıları haricinde ülke genelinde kar yağışı bekleniyor. Güneydoğu Anadolu'nun güneyinde ve Doğu Karadeniz'in kıyı kesimlerinde karla karışık yağmur görülecek. Bugün özellikle Marmara'nın güneyi ve doğusu, Batı Karadeniz'in kıyı kesimleri, Orta ve Doğu Karadeniz, İç Anadolu, Doğu Anadolu Bölgesi'nin tamamında, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Akdeniz'in doğusunda kuvvetli yağış bekleniyor.

Ege İhracatçı Birlikleri 2023 yılına yüzde 5 artışla girdi

Türkiye, Ocak ayında yüzde 10 artışla, 19 milyar 375 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirirken Ege İhracatçı Birlikleri bu tutara, ihracatını Ocak ayında yüzde 5 artırarak 1 milyar 433 milyon dolarlık katkı sağladı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Ocak ayında gerçekleştirdiği 1 milyar 433 milyon dolarlık ihracatta sanayi ürünleri 747 milyon dolarlık payla, tarım ürünleri ise yüzde 27'lik artışla 603 milyon dolarla temsil edildi. Egeli maden ihracatçıları ise; 82 milyon dolarlık dövizi ülkeye kazandırdı.

Sektörler arasında her ay en fazla ihracat rakamına ulaşan Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, Ocak ayında 194 milyon dolar ihracatla zirvedeki yerini sağlamlaştırdı.

Ege İhracatçı Birlikleri çatısı altında temsil edilmeyen Egeli kimyacılar, Ocak ayında 130 milyon dolarlık ihracat yaptı.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği 116 milyon dolarla en fazla ihracat yapan ikinci Birlik olarak kayıtlara geçti.

Tarım ve Gıda Birlikleri arasında en fazla ihracat gerçekleştiren Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği, yüzde 3 artışla 112 milyon dolarla Ocak ayını geride bıraktı.

Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği yüzde 8 artışla 100 milyon doları, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 95 milyon doları ülkeye kazandırdı.

Ege Maden İhracatçıları Birliği ihracatını 82 milyon dolara, Ege Tütün İhracatçıları Birliği ihracatını yüzde 60 artışla 81 milyon dolara taşıdı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar İhracatçıları Birliği ihracatını yüzde 21 artışla 76 milyon dolara çıkardı.Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ve Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği yüzde 7 artışla 67 milyon dolar ihracata imza attı.

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği yüzde 28 artışla 39 milyon dolar, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 17 yükselişle 18 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

9 Birliğin ihracatını artırdığını 3 Birliğin ise geçen seneki performansının gerisinde kaldığını açıklayan Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, "Bu zor konjonktüre rağmen 2023 yılına yüzde 5 artışla başladık. Demir demirdışı metaller, kimya, hazırgiyim, su ürünleri ve hayvansal mamuller, yaş meyve sektörlerimiz üç rakamlı ihracat rakamlarına ulaştı. EİB'nin ihracatında tarım ihracatçılarımızın payı yüzde 34'ten yüzde 42'ye çıktı. Bölgemizin ihracatını tarım sektörümüzün ayakta tuttuğunu söyleyebiliriz. Tarım ihracatımızın önümüzdeki üç ay içerisinde 7 milyar doları geçebileceğini öngörüyoruz." dedi.

"İhraç ürünleri olması gerekenin altında fiyata ihraç ediliyor"

Eskinazi, "İhracatımızın bel kemiği sanayi sektörlerimizde duraklama devam ediyor. Önümüzdeki 6 ay çok kritik. Döviz kuru enflasyon oranında artarak rekabetçiliğimizi

Jak Eskinazi

korur seviyeye gelmeli, enerji fiyatlarındaki indirimler yetersiz, enflasyon muhasebesi hayata geçirilmeli, finansmana erişimle ilgili ihracatçıların yaşadığı sorunlar giderilmeli. Türkiye'de uygulanan politikalar nedeniyle, 2022 yılında dış ticarete konu ürünlerimizi ithalat fiyatına göre daha ucuza ihraç etmek durumunda kaldık. Dış ticaret açığı artarken, ihraç ürünleri olması gerekenin daha da altında bir fiyata ihraç edildi. Ocak ayında dış ticaret açığımız geçen yıla göre 10 milyar dolardan 14 milyar dolara çıktı, 2022 yılında 110 milyar dolara ulaşan dış ticaret açığımızın bu konjonktürde 150 milyar dolara ulaşabileceği uyarısında bulunmuştuk. Ocak ayındaki rakamlar bu uyarımızın ne kadar haklı olduğunu ortaya koyuyor. Acil önlem alınmazsa dış ticaret açığımız 160 milyar dolara çıkabilir." diye konuştu.

Jak Eskinazi, "Birliğimizce Ege Bölgesi'nde ihracatçı firmalarımızın sayısını artırmak ve bağlarımızı güçlendirmek, ihracatın önündeki sorunları tüm paydaşlarımızla konuşmak için üyelerimizi kendi şehirlerinde ziyaret ediyoruz. İhracatçılarımız son derece gayretli. Uygun iklim sağlandığı takdirde 2023 yılında 18 milyar doları geçeceğimizi öngörüyoruz. 2023'ün ikinci yarısından daha umutluyuz. EİB olarak uzak pazarlara temaslarımızı Malezya ve Kolombiya ticaret heyetlerimizle başladık" diyerek sözlerini noktaladı.

Ege Bölgesi'nin Ocak ayı ihracatı 2 milyar 400 milyon dolar

Ege Bölgesi, 2023 yılının Ocak ayında ihracatını yüzde 15 artışla 2 milyar 400 milyon dolara taşıdı.

İzmir, Ocak ayında yüzde 27 artışla 1 milyar 411 milyon doları Türkiye'ye kazandırdı. Ege Serbest Bölgesi ve İzmir Serbest Bölgesi İzmir'in ihracatına 274 milyon dolarlık katkı sağladı. 2023 yılı Ocak ayında Manisa yüzde 4 artışla 353 milyon dolarlık performans ortaya koyarken, Denizli yüzde 13 artış ve 309 milyon dolarlık ihracatla üçüncü sırada yer aldı. Ege Bölgesi ihracatına Balıkesir yüzde 61 artışla 100 milyon dolar, Aydın yüzde 3 artışla 69 milyon dolar, Muğla yüzde 8 artışla 64 milyon dolar, Kütahya 34 milyon dolar, Uşak 30 milyon dolar, Afyonkarahisar 26 milyon dolar katkı sağladı.

●İZMİR

Ali Haydar Bozkurt

Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı hazırlıkları başladı

Bu yıl 25-30 Nisan 2023 tarihleri arasında 11'incisi düzenlenecek "Nisan'da Adana'da Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı için hazırlıklara başlandı. Türkiye'nin ilk ve tek karnavalı olarak dünyanın sayılı karnavalları arasına girmeyi başaran "Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı" düzenlendiği her yıl olduğu gibi yine binlerce yerli ve yabancı turisti Adana'ya çekmesi bekleniyor. Karnaval Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın "Türkiye Kültür Yolu Festivalleri" kapsamına da dâhil edilmesiyle birlikte çok daha zengin bir içerikle düzenlenecek. Karnaval Komitesi'nden hazırlıklarla ilgili yapılan açıklamada "karnavalın ruhuna uygun" etkinlik projelerinin titizlikle değerlendirildiği belirtildi. Karnavalda etkinlik yapmak için yurt içinden ve yurt dışından birçok başvuru alındığı ifade edilen açıklamada, "Komitemiz tarafından uygun görülen etkinlik önerileri ve projeler www.nisandaadanada.com adresimizden ve sosyal medya hesaplarımızdan ilerleyen tarihlerde duyurulacaktır" denildi. Karnavalın Fikir Önderi Ali Haydar Bozkurt, bu yıl karnaval ile iki bayramı arka arkaya yaşayacaklarını duyurdu. Bozkurt, "Bu yıl da büyük sürprizleri yaşatacağız" dedi.●ADANA

ÇÜ, "Dijital Zararlı Tespit Tuzağı" geliştirdi

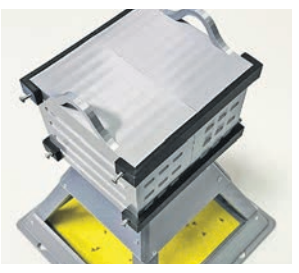

Çukurova Üniversitesi (ÇÜ) tarafından, Çukurova'da büyük ölçüde tarımsal ürün kayıplarına neden olan Akdeniz meyve sineği ile mücadelede çığır açacak "Dijital Zararlı Tespit Tuzağı" prototipi imal edildi. Cihaz, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sait Muharrem Say'ın danışmanlığında yürütülen doktora tezi kapsamında doktora öğrencisi Ziraat Yüksek Mühendisi Ahmet Dündar tarafından geliştirildi. Geliştirilen cihaz, başta Akdeniz meyve sineği olmak üzere dijital ortamda tanımlanmak koşuluyla tüm zararlılarla mücadelede erken uyarı sistemi olarak kullanılabilecek. Muadillerine kıyasla çok daha etkin ve kolay işletilebilen cihaza ait bir de cep telefonu uygulaması geliştirildi. Doç. Dr. Sait Muharrem Say, geliştirilen dijital platformun tarımsal ilaç uygulama sayı ve miktarını azaltacağını ifade etti. ●ADANA

Çelikleme ile üretilen fidanlar nefes oluyor

Hatay'da anaç bitkilerden çelikleme yöntemiyle üretilen yılda 100 bin fidan, 6 ildeki ağaçlandırma çalışmalarında kullanılıyor. Hatay Orman Bölge Müdürlüğüne bağlı Serinyol Orman Fidanlık Müdürlüğünde, farklı türlerde fidan yetiştirilmesinin yanı sıra bitki dallarının köklendirilmesiyle gerçekleştirilen çelikleme yöntemiyle de üretim yapılıyor. Müdürlükte geçici olarak 150-200 lira yevmiyeyle çalışan 100 işçi, sabah erken saatlerden itibaren akasya ve badem ağacı ile ateş dikeni gibi çalılardan kestikleri dalları, ilaçlama yaparak köklendiriyor. İşlemin ardından toprak dolu tüplerde yaklaşık bir yıl bekletilen kökler, araziye dikilmeye hazır hale gelen fidanlara dönüşüyor. Müdürlükte yılda üretilen ortalama 5 milyon fidandan 100 bini çeliklemeye yöntemiyle yetiştiriliyor. Serinyol Orman Fidanlık Müdürü Mustafa Hüner, farklı yöntemlerle 50 çeşit fidan üretimi yaptıklarını anlattı. Fidanların kent geneli ile Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Osmaniye ve Kilis'e gönderildiğini belirten Hüner, yılda üretilen 5 milyon fidandan çelikleme yöntemiyle geliştirilen 100 bininin bu 6 ilde dikildiğini dile getirdi. Kamu ve özel sektörün taleplerini karşıladıklarını dile getiren Hüner, "Üretimimizin çoğunluğu orman ağacı türünde gerçekleştiriliyor. Fidanlarımız, yanan ormanlar ile yeni oluşturulan alanlarda kullanılıyor" dedi.●HATAY

"Süt zammının durması için yem ucuzlamalı"

Burcu KAYA / MERSİN

Mersin Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Nuri Demirbaş, çiğ süt fiyatları ve üreticinin yaşadığı ekonomik sorunlara ilişkin değerlendirmede bulunarak, bölgede süt üretiminin geçen yıla göre 250 tondan 180 tona düştüğünü söyledi.

Nuri Demirbaş, süt üreticilerinin, artan maliyetler karşısında çaresiz olduğunu ifade ederek, süt üretimine devam edemeyecek duruma gelen üreticilerin, sektörü terk etmeye başladıklarını söyledi. Bölgede 1 kilo süt maliyetinin 10 lira civarında olduğunu ve 6 lira olması halinde süt fiyatlarının da düşeceğini aktaran Demirbaş, fiyatlar arasında dengenin kurulmasıyla hayvancılığın ve üretimin devam edeceğini vurguladı.

Süt üretimi % 30 azaldı

Demirbaş, geçen yıla oranla il genelinde süt üretiminin yüzde 30 azaldığını belirtti. Et fiyatlarının yükselmesi ile beraber hayvan yetiştiriciliğinden ziyade hayvanı kesip satmanın daha kârlı bir iş haline geldiğini aktaran Demirbaş, bu sebeple inek sayısında da bir azalma yaşandığını, Mersin'de toplam 70 bin büyükbaş hayvan olduğunu belirterek, bunun yaklaşık 22 binin sağmal inek ve dişi yavru olduğunu söyledi. Demirbaş bölgede geçen yıl 250 ton olan süt üretiminin bu yıl 180 tona düştüğünü dile getirdi. Süte erişimde de sıkıntı olduğuna dikkat çeken Nuri Demirbaş, "Mersin'de şu anda sütün litresi 9 ile 12 TL arasında. Marketlerde satılan süt fiyatları ise 20 TL'nin üstünde bir fiyat sergiliyor" dedi.

Beside maliyetlerin düşürülmesi için hayvan yeminin üreticiye daha uygun fiyatta satılmasını savunan Demirbaş, "Bu sorun Türkiye genelinde tüm illerde mevcut. Toprak mahsulleri ofisinden verilen arpanın daha uygun fiyata üreticiye ulaşmasını talep ediyoruz. Geçen yıl bu günlerde inek fiyatları 25 bin TL civarındaydı. Şu anda 60 bin TL'nin üzerinde. Mersin'de bir inekten ortalama yılda ortalama 4 ile 7,5 ton arası süt elde ediyoruz" şeklinde konuştu.

Nuri Demirbaş

Giresun'da 15 projeye DOKAP destek verecek

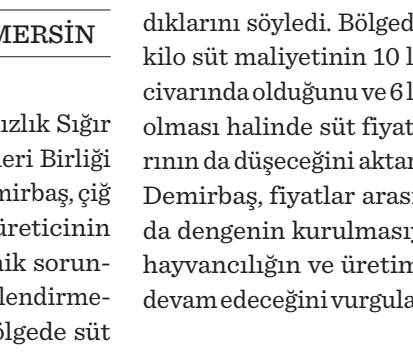

Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca, Giresun'da eğitim, tarım, ulaşım, turizm ve sulama alanlarında uygulanacak 15 projeye destek verilecek. Vali Enver Ünlü, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında organize edilen toplantıda, projelerin Giresun'a sağlayacağı kazanımlar hakkında katılımcılara bilgi aktardı. Tanıtımları yapılan projelerin protokolü, Vali Ünlü, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı Hakan Gültekin, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri İbrahim Karaca, İl Milli Eğitim Müdürü Ertuğrul Tosunoğlu, Tarım ve Orman İl Müdürü Muhammet Angın arasında imzalandı. Projelerin 10'u İl Özel İdaresi, 4'ü Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 1'i de İl Milli Eğitim Müdürlüğünce hayata geçirilecek. ●GİRESUN

DÜNYA
Sayı: 13025
6 Şubat 2023

KURUCUSU: **Nezih DEMİRKENT**

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : **Burcu KÖSEM**

Yayın Koordinatörü: **Ece CEYHUN**

Yazı İşleri Müdürleri
Gürhan DEMİRBAŞ (Sorumlu) **Özlem ERMİŞ BEYHAN, Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER**

Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Birol BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji:**Kemalettin BULAMACI** Sürdürülebilirlik: **Başak Nur GÖKÇAM** Kültür – Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Tülay TAŞKIN** (Eskişehir), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Özlem SARSIN (İzmir), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli), **Yıldız DOĞRUER YEMİŞ** (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin)

Kurumsal İletişim Müdürü: **Sait RAVANOĞLU**

Satış ve Dağıtım Müdürü: **Mustafa DEMİR**

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL**

Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

Şırnak'taki tesisler, yer fıstığı üreticilerinin etkinliğini artırdı

Şırnak'ın Silopi ilçesinde iki ayrı girişimci tarafından açılan fıstık eleme ve paketleme tesisleri sayesinde ürünleri yurt içi ve yurt dışına pazarlanan çiftçilerin, bu şekilde piyasada da etkinliği arttı Türkiye'de yer fıstığı üretiminde önemli bir yere sahip olan Silopi ilçesinde girişimci Senan İdin ve Kamil Karatay tarafından devletten alınan teşviklerle geçen yıl fıstık eleme ve paketleme tesisleri açıldı.

İki tesiste 150 kişinin çalışması hedefleniyor

Irak'a açılan Habur Sınır Kapısı yakınlarındaki 2 tesis, ilk etapta 65 kişiye istihdam sağladı. Uzun vadede 2 tesiste 150 kişinin çalışması hedefleniyor. Tesislerde, geçen yıl 15 bin ton ürünün çeşitli aşamalardan sonra satışı gerçekleştirildi. Bu yıl hasat döneminde bunun 2 katına çıkarılması planlanıyor. Senan İdin'in kurduğu tesisin Müdürü Nurettin Sevimli, ilçeye hizmet etmek ve istihdama katkı sağlamak için 100 milyon liraya mal olan tesisin hizmete açıldığını ifade etti. Yakın zamanda eksik olan makinelerin tamamlanmasıyla istihdam sayısını artıracaklarını kaydeden Sevimli, "Çiftçilerimiz kendi ilçelerinde daha tatmin edici bir fiyatta ürünlerini satabiliyor. Bu sayede daha çok vatandaşımız yer fıstığı ekebilecek" dedi.

Çiftçilerden aldıkları ürünü Irak'ın yanı sıra Türkiye'nin birçok iline gönderdiklerini aktaran Sevimli, "Türkiye'de yer fıstığı ihracatında 3'üncü sıradayız. Ürünümüzün kalitesinde de iddialıyız" diye konuştu.

● ŞIRNAK

"Kaynakları değerlendirerek Ordu'da turizmi 12 aya yaydık"

Ordu'nun potansiyel kaynaklarını değerlendirerek turizmin 12 aya yayılmasını sağladıklarını belirten Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi Güler, "Ordu genellikle yaz aylarında ziyaret edilen bir şehirdi. Çalışmalarımız sonucu artık kış turizminde de tercih edilir hale geldik" dedi.

Ordu'nun eko, doğa ve kış turizminde önemli fırsatlar sunduğunu ve bu potansiyelin açığa çıkarılması gerektiğini her platformda dile getirdiğini belirten Hilmi Güler, "Ordu özellikle kış aylarında hareketsiz bir şehirdi. Genellikle yaz aylarında şehirden uzaklaşmak ve doğal güzelliklere şahit olmak isteyenler için tercih edilen yerler arasındaydı. Ordu'da kar bazı bölgelerde 50-60 cm'yi buluyor. Gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla kış turizmine ilgiyi artırarak Ordu'yu kış turizminde de tercih edilen bir kent haline getirdik" dedi.

"Kış turizminde potansiyele sahibiz"

Türkiye'de kış turizminde önemli bölgeler arasında bulunan Palandöken, Uludağ, Erciyes gibi turizm alanları ile yarışabilecek potansiyele sahip olan Ordu yaylalarının gerçekleştirilen yatırım ve projelerle kış turizminde tercih edilir bir bölge haline gelmeye başladığını söyleyen Hilmi Güler, "Kayak merkezi ile Kabadüz Çambaşı Yaylası, Aybastı Perşembe Yaylası, doğal güzellikleri ile Mesudiye Keyfalan, Akkuş Argan, Gölköy Uluvahta Yaylaları Ordu Büyükşehir Belediyesinin yatırımları ve düzenlenen kış festivalleri ile ziyaretçi akınına uğradı. Böylelikle kış turizminde Ordu gözle görülür mesafe kat etti" şeklinde konuştu. Kış mevsiminin gelmesiyle yaylaları beyaza bürüyen kar ve Ordu Büyükşehir Belediyesince düzenlenen kış festivalleri ile bu yıl da yerli ve yabancı turistleri misafir etmeye başladıklarını söyleyen Güler sözlerini şöyle sürdürdü: "Çambaşı Yaylası ile start alan festivallerle Ordulular bir araya getirildi. Kış sporları, konserler, yöresel lezzetlerin ikramı gibi çeşitli etkinliklerle misafirler karın tadını çıkardı. Önümüzdeki günlerde de devam edecek olan festivallerle yine Ordulular yaylalarda buluşturulacak. Bu kapsamda 5 Şubat'ta Gölköy Uluvahta Yaylası'nda, 12 Şubat'ta Akkuş Argan Yaylası'nda, 19 Şubat'ta Korgan Korgan Yaylası'nda ve 26 Şubat'ta Aybastı Perşembe Yaylası'nda Kış Festivalleri düzenlenecek." ● ORDU

Üniversite, hidrojen enerji sistemiyle aydınlatılıyor

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin yerleşkesi, "Yeşil Enerji Evi Projesi" kapsamında, hidrojenden üretilen elektrikle aydınlatılıyor. Rektör Prof. Dr. Hasan Uslu, üniversitelerinin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in açıkladığı "hidrojen yol haritası" kapsamında çalışmalar yaptığını dile getirdi.

"Ürettiğimiz enerjiyi aydınlatmada kullanıyoruz"

Bu çerçevede sudaki hidrojeni elektroliz (elektrik akımının etkisiyle ortaya çıkan kimyasal ayrışma) yoluyla ayırarak yakıt pilleriyle elektriğe çevirdiklerini vurgulayan Uslu, "Hidrojen ve oksijenin ayrıştırılmasını da sanayi elektriğinden değil, kurduğumuz güneş panellerinden aldığımız elektrikle yapıyoruz. 'Yeşil hidrojen' dediğimiz bu enerjiyi de depolayabiliyoruz. Ürettiğimiz enerjiyi ise geceleri üniversitemizin içerisini aydınlatmak için kullanıyoruz" dedi. Yeşil Enerji Evi Proje Yürütücüsü Prof. Dr. Yüksel Kaplan, güneş ve hidrojen enerji sisteminin üniversiteye yıllık yaklaşık 1 milyon lira katkı sağlayacağını ifade etti. Bu çalışmaların yapılabildiğini göstermek için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının desteğiyle Türkiye'de ilk defa üniversitelerinde "Yeşil Enerji Evi" kurulduğunu dile getiren Kaplan, çalışmaların olumlu sonuç verdiğini aktardı.

Proje kapsamında kurulan güneş enerjisi sisteminden gelen elektriğin, gündüzleri yerleşkedeki kafeteryanın ihtiyacını karşıladığını belirten Kaplan, fazlasının ise akülerde depolanarak elektrolizörde kullanıldığını aktardı.

● NİĞDE

"Amasra artık Karadeniz'in dünyaya açılan kapısı"

Bartın'ın tarihi yapıları ve doğal güzelliklerinin yanı sıra mutfak kültürüyle de ünlü Amasra ilçesinde yolcu limanının da içinde yer aldığı mendirek projesinde sona yaklaşıldı. Koyları, az dalgalı denizi ve tabiatla bütünleşen güzelliklerivle turistlerin ilgisini çeken ilçede, "Amasra Limanı Yolcu İskelesi ve Yat Limanı" projesi kapsamında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca 2018'de ihale edilerek çalışmalarına başlanan inşaatta beton blokları denize indirme işlemleri tamamlandı. AK Parti Grup Başkanvekili ve Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, "Amasra'ya artık Karadeniz'in dünyaya açılan kapısı diyebiliriz. Yerli yabancı gemiler artık burayı daha sık kullanacaklar. Soçi'den kruvaziyer seferleri başladı, Soçi'den gelen yolcu gemisi şu ana kadar 12 sefer yaptı. Amasra'daki turizmin nasıl canlandığını hep birlikte görüyoruz" dedi. 800 metre uzunluğa ve 150 metre genişliğe sahip mendirek inşaatında derinliği yer yer 30 metreyi bulan denize sanayi dalgıçlarının desteğiyle indirilen bloklarla dalgaların taşması engellenerek yolcu limanının daha korunaklı hale gelmesi sağlandı.

Uluslararası Giriş Çıkışlar Daimi Açık Deniz Hudut Kapısı ilan edilerek kruvaziyer gemileri ağırlamaya başlayan yolcu iskelesi ve yat limanının ardından turizme yönelik çalışma yapılan mendirekte ziyaretçilerin gezebileceği alan oluşturuldu. ● BARTIN

Ayhan Zeytinoğlu dış ticaret verilerini değerlendirdi

Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, 2023'te başta Avrupa olmak üzere hedef pazarlardaki talep artışlarıyla ihracat performansının artarak devam etmesini temenni ettiklerini belirtti. Zeytinoğlu, yaptığı yazılı açıklamada, Ticaret Bakanlığı'nın ocak ayına ilişkin geçici dış ticaret verilerini değerlendirdi. İhracatın Ocakta geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 10.4 artarak 19 milyar 376 milyon dolar olarak gerçekleştiğini anımsatan Zeytinoğlu, "Bu ihracat rakamının ocak ayları içerisinde en yüksek değer olduğunu görüyoruz. 2023 yılında, başta Avrupa olmak üzere hedef pazarlarımızdaki talep artışlarıyla ihracat performansımızın artarak devam etmesini temenni ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu. Döviz kurunun ihracatı destekler seviyede olmasının, tüketim malları ithalatının azalması noktasında önemli destek unsuru olacağını vurgulayan Zeytinoğlu, "Tüketim malları ithalatı yapılan ürünlerin, kendi kabiliyetimizle üretilmesi, yatırım imkânlarının teşvik edilmesi noktasında kurun değerli olduğunu düşünüyoruz" ifadesini kullandı.

● KOCAELİ

Tekirdağ'da buğday çalıştayı düzenlendi

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilci Yardımcısı Dr. Ayşegül Selışık, dünyada buğday fiyatlarında dalgalanma beklendiğini belirterek, "Ukrayna ve Rusya buğday ticaretinde önemli role sahipler. İki ülke arasındaki kriz ve sorunlar dünya ticaretini etkiliyor" dedi. FAO, BM Dünya Gıda Programı (WFP) ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu tarafından, Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliğinde yürütülen, "Türkiye Buğday Sektörü için Tedarik Zinciri Analizi: Dayanıklı Bir Gıda Sisteminin Oluşturulması Projesi" kapsamında Tekirdağ'da gerçekleştirilen çalıştayda, açıklama yapan Dr. Ayşegül Selışık, dünyada önemli bir ürün olan buğdayın geleceğini tartışmak ve analizler yapmak için bir araya geldiklerini ifade etti. Buğday üretiminde Türkiye'nin dünyada önemli bir paya sahip olduğunu belirten Selışık, "Buğday sektörü fiyat açısından takip ediliyor. FAO'nun rakamlarına göre, buğday üretiminde sıkıntı olmayacağı yönünde tahminler var. Türkiye'de geçen sene üretimde yüzde 11'lik bir artış oldu. Yaklaşık 20 milyon ton buğday üretildi" dedi. Kuraklığın ve iklim değişikliğinin getirdiği etkilerle, buğday sektörünün stratejik bir ürün olduğundan söz eden Selışık, "Elindeki stokunu kontrollü şekilde ticarete konu eder bir hal alıyor. Bu da fiyatlara yansıyor. Ürün olsa bile satış gerçekleşmeyebiliyor" şeklinde konuştu.

● TEKİRDAĞ

Okullardan 5 milyon liralık elektrik üretimi

Adıyaman'da 16 okulun çatısına kurulan Güneş Enerjisi Santrali'nde (GES) 2022'de 5 milyon liralık elektrik üretildi. Avrupa Birliği finansal desteği ve Alman Kalkınma Bankası aracılığıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan "Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere (GKAS) Ev Sahipliği Yapan İller İçin Temiz Enerji ve Enerji Verimliliği Önlemleri Projesi" kapsamında 40 milyon euroluk bütçenin bir kısmıyla Adıyaman ve Kahta ilçesindeki 16 okulun çatısına Şubat 2022'de fotovoltaik güneş panelleri kuruldu. Bu kapsamda okullar kendi elektrik ihtiyacını karşılarken ihtiyaç fazlası üretim de Akedaş Elektrik Dağıtım AŞ'ye mahsuplaşma yoluyla satıldı. Proje sayesinde 2022 yılında 5 milyon liranın üzerinde elektrik üretimi gerçekleştirildi. İl Milli Eğitim Müdürü Ramazan Aşçı, projenin 11 il, 120 okul binası ve 3 arazide uygulandığını, bu illerden birinin de Adıyaman olduğunu belirtti. Aşçı, "11 aylık süreçte ekonomiye katkısı 5 milyon liranın üzerinde. Bu çok büyük bir katkı, diğer ilçelerimizde de yaygınlaştırılması özellikle enerji tasarrufu açısından çok ciddi bir geri dönüşüm ortaya çıkaracaktır" dedi.

Okulların hem kendi elektriğini ürettiğini hem de artan miktarın mahsuplaşma yoluyla satıldığını aktaran Aşçı, "Proje kapsamında sadece çatı üzeri GES değil aynı zamanda okullarımızın enerji verimliliği dönüşümleri ve arazi GES de yapılıyor" diye konuştu. ● ADIYAMAN

BORSA FİNANS

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7948	18.8287	18.7817	18.8569
Avustralya Doları	13.2390	13.3254	13.1781	13.4053
Danimarka Kronu	2.7519	2.7654	2.7500	2.7718
Euro	20.5163	20.5532	20.5019	20.5841
İngiliz Sterlini	22.9476	23.0672	22.9315	23.1018
İsviçre Frangı	20.5156	20.6473	20.4848	20.6783
İsveç Kronu	1.8048	1.8235	1.8036	1.8277
Kanada Doları	14.0632	14.1266	14.0112	14.1803
Kuveyt Dinarı	61.2613	62.0629	60.3423	62.9938
Norveç Kronu	1.8669	1.8795	1.8656	1.8838
Suudi Arabistan Riyali	5.0086	5.0177	4.9711	5.0553
Japon Yeni	14.5842	14.6808	14.5302	14.7366
Bulgar Levası	10.4326	10.5691	10.4326	10.5691
Rumen Leyi	4.1607	4.2151	4.1607	4.2151
Rus Rublesi	0.2657	0.2692	0.2657	0.2692
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuanı	2.7720	2.8082	2.7720	2.8082
Pakistan Rupisi	0.0679	0.0688	0.0679	0.0688
Katar Riyali	5.1225	5.1895	5.1225	5.1895
Güney Kore Wonu	0.0152	0.0154	0.0152	0.0154
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9938	11.1377	10.9938	11.1377
BAE Dirhemi	5.0883	5.1548	5.0883	5.1548

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI
Arjantin Pesosu	0.10029
Brezilya Reali	3.7244
Çek Korunası	0.8657
Endonezya Rupisi	0.00126
Güney Afrika Randı	1.0971
Hindistan Rupisi	0.2297
Hong Kong Doları	2.3977
Irak Dinarı	0.01289
Macar Forinti	0.05328
Malezya Ringgiti	4.418
Meksika Pesosu	1.0053
Mısır Lirası	0.62126
Polonya Zlotisi	4.3858
Singapur Doları	14.3541
Suriye Lirası	0.00749
Tayland Bahtı	0.57031
Ürdün Dinarı	26.5197
Yeni İsrail Şekeli	5.5264

ÇAPRAZ KURLAR	
Avustralya Doları	1.4163
Danimarka Kronu	6.8192
İsviçre Frangı	0.914
İsveç Kronu	10.37
Japon Yeni	128.56
Kanada Doları	1.3347
Norveç Kronu	10.04
Suudi Arabistan Riyali	3.7525
Euro	1.0916
İngiliz Sterlini	1.223
Kuveyt Dinarı	3.2778

TCMB TARAFINDAN CUMA GÜNÜ SAAT 15.30 İTİBARIYLA AÇIKLANAN GÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALIŞ	SATIŞ
Dolar	18.7977	18.8326
Euro	20.3758	20.5897
İsviçre Frangı	20.3216	20.6469
İngiliz Sterlini	22.7496	23.0894
Japon Yeni	14.3200	14.3900
S. Arabistan Riyali	5.0041	5.0292
İsveç Kronu	1.7837	1.7926
Norveç Kronu	1.8425	1.8517
Danimarka Kronu	2.7274	2.7411
Avustralya Doları	13.0651	13.3346
Kanada Doları	14.0227	14.1354

ALTIN FİYATI	ALIŞ	SATIŞ
24 Ayar Altın	1,162,650	1,180,040
22 Ayar Altın	1,052.05	1,065.72
18 Ayar Altın	843.95	872.59
14 Ayar Altınb	658.98	680.62
22 Ayar Tel Bil.	1,023.94	1,097.78
Cum. Altını	7,782	7,882
Cum. Çey. Altın	1,810.46	1,855.72
Reşat Lira	8,017	8,120
Altın ons (dolar)	1,875.30	1,918.66

PARİTELER	
EUR/USD	1.08
USD/JPY	130.87
USD/CHF	0.93
GBP/USD	1.21
EUR/GBP	0.90
LİBOR	
1 ay	4.57186
3 ay	4.83414
6 ay	5.05743
12 ay	5.25114v

www.dunya.com

KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri(%)
İşbir Sentetik Dokuma	10.00
Ayen Enerji	10.00
Ditaş Doğan	10.00
Flap Kongre Toplantı Hiz.	10.00
Kartal Yenilenebilir Enerji	10.00
Aksigorta	10.00
Duran Doğan Basım	10.00
Alfa Solar Enerji	9.99
T. Kalkınma ve Yatırım Bankası	9.99
Orma Orman Mahsulleri	9.99
AGESA Hayat Emeklilik	9.99
Hidropar Hareket	9.98

KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri(%)
Çan2 Termik	-10.00
Aura Portföy Odak Konut GMYF	-10.00
Marshall	-9.98
Gübre Fabrik.	-7.83
Casa Emtia Petrol	-3.19
Lüks Kadife	-3.08
QNB Finans Portföy Gümüş Kat. BYF	-2.61
Koza Altın	-2.27
Kuvva Gıda	-1.87
QNB Finans Portföy Altın Kat. BYF	-1.75
Rhea Girişim	-1.52
Galatasaray Sportif	-1.42

PAHALI

	Endekse göre (%)
Mackolik İnternet Hizmetleri	67.08
Rodrigo Tekstil	66.81
Aksu Enerji	30.95
Yibitaş İnşaat Malzeme	29.89
Marshall	23.64
Ekiz Kimya	19.75
Galatasaray Sportif	16.39
Albaraka Türk	15.15
LDR Turizm	13.86
Oyak Yatırım Menkul	13.52
İş Girişim	13.36
Cosmos Yat. Holding	12.88

UCUZ

	Endekse göre (%)
Çan2 Termik	-38.16
Gübre Fabrik.	-29.85
Söke Değirmencilik	-27.32
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	-20.63
Ülker Bisküvi	-16.43
Atlas Yat. Ort.	-16.12
Bizim Mağazaları	-15.83
EYG Gayrimenkul Yatırım Ort.	-15.52
Tekfen Holding	-14.94
Birikim Varlık Yönetim*	-14.92
Tapdi Oksijen Özel Sağ. Ve Eğt. Hiz.*	-14.45
Beyaz Filo*	-13.83

DİP

	1 yıllık dibine yakınlık
Aura Portföy Odak Konut GMYF	0.00
Çan2 Termik	0.00
Gübre Fabrik.	4.66
QNB Finans Portföy Altın Kat. BYF	4.96
Yeni Gimat GMYO	6.84
Ziraat Portfoy Altın Byf	11.11
Sanko Pazarlama	13.72
Burçelik Vana	14.29
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	15.25
Diriteks Diriliş Tekstil	21.50

ZİRVE

	1 yıllık zirvesine yakınlık
Orma Orman Mahsulleri	0.00
Kuştur Kuşadası Turizm	0.00
Senkron Siber Güvenlik Yazılım	0.00
T. Kalkınma ve Yatırım Bankası	0.00
Selçuk Ecza Deposu	0.00
Doğuş GMYO	0.00
RE-PIE Avrasya Stratejik GMYF	0.00
Kartal Yenilenebilir Enerji	0.00
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	0.00
Ziraat GMYO	0.00

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 03/02/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	16.51	4,930,374,444	15.69	15.08	16.54	9.63	-15.55	16.00	16.75	33.80	44.75	88.29	-102.33
Akfen GMYO	3.93	176,154,453	3.76	3.56	3.94	9.47	-25.57	3.35	4.30	30.59	37.29	80.20	-97.01
Aksa	77.75	138,167,607	76.63	74.60	78.50	3.67	-15.44	76.00	78.00	56.28	45.99	94.13	-43.49
Aksa Enerji	35.20	254,690,871	34.24	33.20	35.20	4.58	-25.11	35.00	38.00	30.66	32.02	84.33	-112.42
Alarko GMYO	61.50	42,880,457	60.88	59.00	61.70	4.24	-26.61	60.00	64.00	31.45	37.33	83.45	-92.60
Alarko Holding	70.25	657,848,280	68.83	66.35	70.60	4.31	-14.33	65.00	80.00	32.59	46.61	91.35	-44.96
Albaraka Türk	3.27	556,441,614	3.19	3.05	3.29	6.17	-2.39	3.10	3.50	74.56	57.18	101.24	136.47
Alkim Kimya	31.78	28,224,409	31.22	30.14	31.80	5.23	-18.89	31.50	34.00	38.71	38.58	87.69	-80.29
Anadolu Efes	51.15	163,466,089	49.96	48.74	51.20	4.64	-24.50	49.50	55.00	32.76	32.91	75.28	-99.20
Anadolu Grubu Holding	87.70	76,553,867	86.30	84.25	87.70	4.16	-20.56	87.00	88.00	30.02	38.07	82.42	-109.08
Anadolu Isuzu	172.40	105,510,339	166.96	161.50	172.60	5.57	-25.50	170.00	200.00	22.87	41.49	95.35	-88.87
Arçelik	108.60	694,890,131	106.04	102.50	109.50	4.02	-3.21	107.50	110.00	34.73	50.12	94.52	-86.99
Aselsan	57.45	4,650,152,180	55.49	52.80	57.80	7.48	-7.56	32.50	58.00	35.33	48.71	91.34	-89.17
Aydem Enerji	18.30	73,991,709	17.78	17.05	18.45	6.46	-30.84	18.25	22.50	35.43	32.25	73.32	-81.77
Bagfaş	28.98	63,282,171	28.21	27.10	28.98	4.77	-27.77	26.50	39.50	23.54	30.40	77.90	-116.75
Başkent Doğalgaz GMYO	16.51	73,501,377	16.14	15.65	16.55	5.90	-22.71	16.00	17.50	29.24	38.94	85.54	-102.69
Bera Holding	10.61	110,362,026	10.34	9.99	10.61	4.43	-29.50	10.50	14.25	17.76	31.31	78.53	-128.37
Bim Mağazalar	127.00	1,391,694,547	125.43	122.80	127.20	4.44	-7.23	125.00	127.50	32.99	45.80	98.15	-76.68
Biotrend Çevre ve Enerji	15.80	79,170,016	15.52	15.15	15.96	2.66	-16.62	13.50	16.75	32.27	40.12	92.18	-115.91
Borusan Yat. Paz.	909.30	45,895,334	880.67	850.00	910.00	5.34	-21.75	790.00	1000.00	43.53	39.50	87.07	-77.26
Bursa Çimento	5.08	50,866,721	4.95	4.77	5.09	6.28	-17.93	5.00	5.20	44.81	40.86	81.94	-72.81
Coca Cola İçecek	189.00	67,515,574	185.48	180.40	189.00	4.83	-7.53	180.00	192.50	41.36	47.43	96.28	-58.12
Çemtaş	47.26	76,172,091	46.01	44.56	47.26	5.40	-26.16	47.00	55.00	33.40	37.27	79.83	-97.35
Çimsa	87.55	130,259,165	84.79	81.75	87.55	6.77	-12.80	83.00	89.00	64.19	49.04	90.21	-29.31
Doğan Holding	8.71	639,325,415	8.47	8.20	8.74	5.83	-17.67	8.30	9.80	34.85	41.58	80.72	-82.70
Doğuş Otomotiv	162.40	227,094,265	158.34	152.00	162.70	7.12	-17.14	157.50	165.00	58.35	51.33	93.01	-6.22
Eczacıbaşı İlaç	24.40	106,554,067	23.64	22.74	24.40	7.68	-24.27	23.25	27.00	23.80	38.79	78.01	-117.39
Ege Endüstri	5287.40	251,670,609	5206.15	5041.30	5346.00	3.04	-14.62	3350.00	5682.70	33.22	43.66	78.15	-92.51
Emlak Konut GMYO	7.27	3,783,587,696	7.07	6.87	7.29	3.56	-16.72	4.50	7.90	25.98	38.92	78.85	-147.71
Enerjisa Enerji	31.96	756,147,627	30.84	29.56	32.20	6.53	-11.37	30.00	32.00	39.57	47.71	94.84	-105.20
Enka İnşaat	28.46	1,219,990,926	28.02	27.12	28.68	4.25	-14.12	19.50	30.00	37.24	45.40	83.36	-93.22
Erbosan	140.00	50,727,271	136.53	131.00	141.50	5.34	-24.97	140.00	157.50	26.86	35.05	80.88	-114.39
Ereğli Demir Çelik	39.26	3,208,592,537	38.14	37.08	39.28	4.69	-4.85	39.00	40.00	44.03	49.30	94.28	-42.26
Europen Endüstri	10.44	87,732,833	10.14	9.75	10.46	5.88	-14.78	8.40	11.00	35.04	40.79	95.34	-84.09
Fenerbahçe Futbol	62.90	250,689,582	60.14	57.40	62.90	3.11	-13.72	62.00	65.00	35.63	45.33	87.06	-105.28
Ford Otosan	535.00	1,900,334,198	523.94	502.70	535.30	5.11	2.00	520.00	550.00	53.62	60.43	106.77	132.58
Galata Wind Enerji	17.54	42,172,563	17.13	16.53	17.55	5.03	-22.93	15.75	18.50	35.88	34.93	82.74	-100.28
Garanti Bankası	23.58	2,099,694,521	22.74	21.92	23.84	7.77	-21.50	23.50	25.50	31.98	41.22	83.56	-88.87
Girişim Elektrik Sanayi	232.20	557,679,063	225.58	218.00	237.90	1.80	-2.48	210.00	235.00	43.63	49.44	111.37	-84.17
Global Yat. Holding	9.05	115,458,499	8.86	8.56	9.05	5.60	-19.41	9.00	9.90	38.66	39.98	83.72	-74.98
GSD Holding	3.21	97,734,277	3.09	2.96	3.21	8.08	-23.21	3.10	3.50	36.84	42.14	81.68	-75.20
Gübre Fabrik.	206.10	4,289,207,905	208.51	201.30	225.00	-7.83	-22.02	172.50	265.00	1.42	31.26	69.86	-163.77
Hektaş	32.72	185,457,102	32.66	32.00	33.04	-0.37	-13.02	30.00	34.00	40.00	42.76	93.92	-58.23
İpek Doğal Enerji	30.84	240,424,251	30.61	29.46	31.68	1.51	-11.63	30.00	36.00	13.58	36.23	93.68	-146.96
İskenderun Demir Çelik	33.36	45,629,487	32.58	31.86	33.36	4.12	0.18	33.00	34.50	47.14	53.37	99.58	-8.19
İş Bankası (C)	10.57	2,260,285,961	10.19	9.74	10.63	8.19	-17.23	10.50	11.25	31.28	43.39	87.57	-97.77
İş Fin.Kir.	5.97	64,804,758	5.80	5.67	5.98	5.11	-26.30	5.80	8.30	24.36	34.92	80.24	-130.91
İş GMYO	11.07	399,369,610	10.74	10.42	11.07	5.23	4.04	11.00	11.25	25.73	49.92	102.12	-115.65
Jantsa Jant Sanayi	112.30	41,631,841	109.16	105.30	112.70	5.15	-21.69	110.00	122.50	37.95	38.67	86.52	-89.69
Kardemir (D)	16.35	1,580,409,025	15.87	15.41	16.35	5.62	-9.12	12.25	17.25	29.93	41.82	84.89	-93.70
Karsan Otomotiv	8.99	181,017,142	8.69	8.34	8.99	7.28	-28.02	8.70	9.00	33.54	34.21	79.35	-96.99
Kerevitaş Gıda	13.29	56,701,551	12.92	12.34	13.34	7.79	-24.06	11.50	14.25	34.89	42.96	81.48	-98.62
Kiler Holding	22.82	21,333,035	22.30	21.12	22.92	4.58	-16.23	22.75	26.50	21.26	33.42	92.16	-151.97
Kimteks Poliüretan	97.60	64,369,948	94.08	89.75	98.00	6.67	-16.87	82.00	117.50	31.59	41.38	94.03	-82.63
Kızılbük GYO	27.06	314,709,748	27.27	26.00	28.32	2.50	-5.05	27.00	27.50	38.40	51.33	105.70	-14.47
Kocaer Çelik	17.74	73,431,147	17.37	16.82	17.76	4.60	-15.52	13.50	18.50	40.20	44.59	96.99	-73.60
Koç Holding	77.30	1,672,958,888	74.67	71.85	77.55	6.47	-7.65	77.00	78.00	42.41	51.33	97.36	-69.23
Kontrolmatik Teknoloji Enerji	144.20	110,396,683	141.23	135.50	145.20	4.87	-8.91	137.50	145.00	43.89	45.93	96.71	-67.95
Kordsa Teknik Tekstil	75.00	115,082,780	72.94	70.05	75.05	5.63	-22.44	59.00	85.00	31.92	40.51	83.94	-93.38
Koza Altın	537.50	8,024,739,679	534.91	495.00	577.00	-2.27	-4.87	207.50	560.00	39.97	46.66	91.26	-118.96
Koza Madencilik	49.04	1,388,368,447	48.24	45.60	49.80	1.24	-8.51	37.50	53.00	18.47	42.15	98.95	-133.46
Mavi Giyim	113.80	86,396,946	110.70	107.60	114.20	3.93	-13.92	92.00	115.00	59.48	45.53	91.70	-78.63
Migros Ticaret	135.10	278,521,013	132.34	127.30	136.20	5.55	-7.78	130.00	137.50	42.32	46.10	99.93	-89.40
Net Holding	10.82	48,559,228	10.58	10.34	10.90	3.15	-28.11	10.75	15.00	32.86	31.54	77.95	-101.03
Odaş Elektrik	7.06	1,406,508,422	6.84	6.56	7.32	4.90	-37.24	6.80	10.75	21.64	27.12	70.60	-128.90
Otokar	984.80	176,661,428	946.50	907.80	988.80	6.46	-5.13	950.00	1000.00	46.93	51.62	96.55	-56.99
Oyak Çimento	20.60	277,425,355	20.19	19.75	20.64	4.30	-2.00	19.75	20.75	25.70	45.56	101.48	-115.29
Pasifik GYO	7.10	143,928,143	6.93	6.59	7.15	6.45	-20.58	7.10	8.10	17.98	36.47	84.42	-140.08
Pegasus	525.50	1,859,753,470	506.06	482.60	529.60	7.93	9.48	520.00	530.00	44.61	57.68	109.85	-10.61
Petkim	16.01	3,285,534,391	15.56	15.13	16.04	5.05	-19.79	15.00	16.75	33.74	39.46	82.82	-98.14
Sabancı Holding	40.36	2,524,285,595	39.35	38.08	40.42	5.16	-10.47	40.00	41.00	51.00	48.75	93.51	-47.97
Sasa Polyester	106.60	374,983,705	106.40	103.60	108.10	-0.74	-3.09	105.00	107.50	58.84	47.70	112.21	-32.59
Selçuk Ecza Deposu	42.00	198,869,020	40.57	39.52	42.00	6.44	3.70	40.50		69.16	66.85	103.50	127.11
Sinpaş GMYO	3.20	197,674,850	3.15	3.09	3.24	2.89	-8.83	3.20	3.55	54.64	48.18	97.26	-7.71
Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri	72.35	74,349,094	70.81	68.35	72.95	3.51	-17.08	72.00	78.00	39.95	39.92	93.48	-93.24
Şekerbank	2.62	354,681,402	2.55	2.45	2.63	6.94	-14.38	2.60	2.75	37.96	44.26	91.61	-84.59
Şişe Cam	43.04	4,808,636,665	41.91	39.72	43.38	7.92	0.28	41.50	43.50	52.49	55.37	98.76	7.48
Şok Marketler Ticaret	23.86	394,088,349	23.40	22.42	23.86	4.65	-14.66	23.75	24.00	14.86	38.63	85.03	-129.42
T. Halk Bankası	10.09	1,174,948,845	9.80	9.51	10.21	5.88	-24.08	10.00	10.25	27.95	39.45	82.70	-100.24
T.S.K.B.	4.03	709,904,855	3.90	3.78	4.04	7.18	-7.78	4.00	4.05	27.82	45.79	97.11	-109.43
TAV Havalimanları	80.05	931,523,435	78.02	75.70	80.75	3.29	-14.39	80.00	81.00	35.72	40.52	87.53	-114.68
Tekfen Holding	34.52	1,196,088,403	33.58	32.60	34.74	4.92	-29.92	33.00	44.50	11.87	33.13	69.10	-139.02
Teknosa İç ve Dış Ticaret	17.92	159,828,139	17.55	16.57	18.22	7.24	-32.38	13.00	22.75	10.72	28.16	69.78	-147.81
Tofaş Oto. Fab.	155.00	1,428,332,562	151.86	145.30	155.60	2.85	-6.46	140.00	157.50	33.37	48.94	94.45	-112.38
Trabzonspor Sportif	3.96	49,341,714	3.93	3.86	3.98	2.59	-17.33	3.95	4.30	20.73	36.57	87.61	-114.41
Tukaş	18.04	115,135,297	17.62	17.13	18.07	4.76	-20.04	18.00	20.50	28.70	35.77	85.58	-111.32
Turkcell	36.90	1,642,036,636	35.59	34.22	37.08	5.97	-2.59	36.50	37.00	30.15	49.84	93.65	-85.76
Tümosan Motor ve Traktör	57.40	91,165,865	54.99	52.25	57.40	9.96	-13.03	57.00	66.00	31.67	44.87	94.88	-77.41
Tüpraş	599.00	4,069,068,385	571.84	550.30	599.50	8.57	13.04	510.00	610.00	37.39	58.71	117.84	-42.29
Türk Hava Yolları	142.70	10,692,811,920	137.69	133.20	143.40	6.02	1.28	142.50	145.00	37.07	50.89	100.14	-76.16
Türk Telekom	21.18	1,288,811,399	20.40	19.66	21.36	6.97	-13.76	12.25	21.75	44.04	48.17	83.65	-69.50
Türk Traktör	560.10	123,764,931	549.35	520.00	570.00	5.62	-15.14	560.00	600.00	43.19	51.75	96.90	-38.23
Türkiye Sigorta	10.25	47,612,383	9.95	9.45	10.29	6.33	-18.13	10.25	11.00	39.34	40.52	83.61	-98.91
Ülker Bisküvi	31.18	1,335,732,118	30.02	28.30	31.60	0.65	-28.68	26.50	39.00	10.36	29.35	65.75	-184.42
Vakıflar Bankası	9.10	1,148,397,009	8.76	8.49	9.14	7.18	-23.47	9.10	9.50	26.92	38.95	82.88	-107.29
Vestel	59.40	846,378,152	57.50	54.80	59.40	5.23	-16.63	46.00	65.00	22.94	41.04	80.82	-145.35
Vestel Beyaz Eşya	13.35	123,587,907	12.87	12.41	13.35	7.75	-3.12	13.25	13.75	45.01	48.36	92.20	-70.47
Yapı ve Kredi Bank.	9.02	2,450,376,050	8.62	8.28	9.04	9.47	-23.62	8.40	11.50	35.27	41.30	83.91	-86.70
Yayla Agro Gıda	28.64	60,849,286	27.66	26.40	28.86	7.75	-25.69	28.50	30.50	45.13	39.04	81.69	-69.04
Zorlu Enerji	5.01	191,976,671	4.87	4.74	5.01	5.25	-29.54	4.80	7.30	29.66	35.91	78.90	-70.98

YATIRIM KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri
TEB Portföy Amerika Tekn. Yab. BYF Fon Sepeti Fonu	5.98
İstanbul Portföy Blockchain Teknolojileri Karma Fon	4.84
Trive Portföy Robotik Teknolojileri Değişken Fon	4.08
Deniz Port. Metaverse ve Digital Yaşam Tek.Değ. Fon	3.76
TEB Portföy Metaverse Ve Dijital Tekn. Değ. Fon	3.70
Inveo Portföy Teknoloji Değişken Fon	3.69
Yapı Kredi Port. Yab. Tek. Sek. His. Sen. Fonu	3.62
Ak Portföy Turizm ve Seyahat Sektörü Değişken Fon	3.55
HSBC Portföy Teknoloji Değişken Fon	3.49
Ak Portföy Yeni Tekn. Yab. His. Sen. Fonu	3.46
QNB Finans Portföy Teknoloji Fon Sepeti Fonu	3.41
İş Portföy Yarı İletken Teknolojileri Değişken Fon	3.31
BV Portföy Oyun ve Teknoloji Değişken Fon	3.26

YATIRIM KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri
Ziraat Port. BIST Likit Bank. End.His.Sen. Yğ. BYF	-2.31
Marmara Cap. Por. Yön. His. Sen. (TL) Fonu (HSYF)	-2.28
Ak Portföy Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi Fonu	-2.26
TEB Portföy BIST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu	-2.21
Ak Portföy BIST Banka End. His. Sen. Fonu (HSYF)	-2.13
İş Portföy Emtia Yab. BYF Fon Sepeti Fonu	-2.12
İş Portföy BIST Banka End.His.Sn. (TL) Fonu (HSYF)	-1.93
Ziraat Port. BIST100 Dışı Şirk.His.Sen. Fonu (HSYF)	-1.91
Inveo Portföy İki. His. Sen. Fonu (HSYF)	-1.70
Yapı Kredi Port. BIST Tekno. Ağrl. Sınırlamalı HSYF	-1.63
Deniz Port. Teknoloji Şirket. His. Sen. Fonu (HSYF)	-1.52
Ziraat Portföy BIST 100-30 Şirk.His.Sen. Fonu(HSYF)	-1.50
Ziraat Portföy Agresif Değişken Fon	-1.47
Ak Portföy Petrol Yab. BYF Fon Sepeti Fonu	-1.41
Ziraat Portföy Büyüyen Çocuk. Yönelik Değ. Öz. Fon	-1.39

EMEKLİLİK KAZANDIRANLAR

	Günlük getiri
AgeSA Hay. ve Em. Teknoloji Sektörü Yab. Değ. EYF	3.29
Allianz Yaşam ve Em. Karma EYF	2.53
Allianz Yaşam ve Em. Karma Gr. EYF	2.37
Katılım Em. ve Hay. Kıymetli Madenler Katılım EYF	2.01
AgeSA Hay. ve Em. BIST Temettü25 Endeksi EYF	1.95
Anadolu Hayat Em. S&P 500 Yabancı BYF Fon Sep. EYF	1.83
BNP Paribas Cardif Em. Teknoloji Sekt. Değ. EYF	1.78
Anadolu Hayat Em. Bir. Değ. EYF	1.63
Garanti Em. Hay. Karma EYF	1.60
Allianz Yaşam ve Em. BIST Temettü Endeksi EYF	1.58
Fiba Em. ve Hay. Teknoloji Sektörü Değişken EYF	1.58
Katılım Em. ve Hay. Altın Katılım EYF	1.57
Cigna Sağlık Hay. ve Em. Altın EYF	1.57
Allianz Yaşam ve Em. Altın EYF	1.57
Metlife Em. ve Hay. Altın Katılım EYF	1.53

EMEKLİLİK KAYBETTİRENLER

	Günlük getiri
AgeSA Hay. ve Em. Üçüncü Fon Sepeti EYF	-1.92
Türkiye Hay. ve Em. BIST30 Dışı Ş. Hisse Senedi EYF	-1.48
Türkiye Hay. ve Em. Dinamik Değ. Grup EYF	-1.34
Garanti Em. Hay. Bir. Fon Sepeti EYF	-1.23
AgeSA Hay. ve Em. İkinci Fon Sepeti EYF	-1.16
Allianz Yaşam ve Em. Sürd. Fon Sepeti EYF	-1.13
Allianz Yaşam ve Em. İki. Fon Sepeti EYF	-1.10
Türkiye Hay. ve Em. Hisse Senedi EYF	-0.69
AgeSA Hay. ve Em. Birinci Fon Sepeti EYF	-0.62
Türkiye Hay. ve Em. Kat. Dinamik Değ.Gr. EYF	-0.60
Türkiye Hay. ve Em. Agresif Değişken EYF	-0.55
Fiba Em. ve Hay. Değ. Gr. EYF	-0.52
Türkiye Hay. ve Em. Pera 2 Değişken Grup EYF	-0.42
Bereket Em. ve Hay. Büyüme Katılım Değ. EYF	-0.42
Türkiye Hay. ve Em. Katılım Hisse Senedi EYF	-0.39

İSTATİSTİK

	Günlük getiri
Emeklilik Fonları (BES)

Yapı Kredi'den 2022'de 52,7 milyar TL net kâr

Yapı Kredi 2022 yılı bilanço rakamlarını açıkladı. Buna göre Yapı Kredi'nin 2022 yılında ülke ekonomisine sağladığı kaynak 850 milyar liraya yükseldi. Toplam nakdi kredi hacmi 2021 yılsonuna göre yüzde 50 artarak 584 milyar liraya yükselen Banka'nın aktif büyüklüğü ise yüzde 52'lik yükselişle 1,2 trilyon liraya çıktı. Toplam müşteri mevduat hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 68 artışla 695 milyar liraya ulaşırken, öz kaynak karlılığı da yüzde 57 olarak gerçekleşti. 2022 yılı genelinde bankanın toplam karı 52,7 milyar TL oldu.

Küresel anlamda zorlu bir yılı geride bırakırken ülke ekonomisini desteklemeye devam ettiklerini belirten Yapı Kredi CEO'su Gökhan Erün,"Sürdürülebilirliğin sadece toplumsal ve çevresel anlamda değil finansal anlamda da önemine inanan bir banka olarak, ülke ekonomisini tüm imkânlarımızla destekledik. Bu doğrultuda 2022 yılında önemli bir başarı sağladık. Türk lirası kredilerde pazar payımız, özel bankalar arasında yüzde 17 olarak gerçekleşti. Türk lirası müşteri mevduatı payımız ise yine özel bankalar arasında yüzde 16,2 oldu" ifadelerini kullandı.

KOBİ'lerin yanındayız

KOBİ bankacılığının Yapı Kredi için stratejik öneme sahip bir alan olduğunu ifade eden Erün, şunları söyledi: "Sürdürülebilir büyüme ve ekonomimizin güçlenmesi, KOBİ'lerin sağlıklı bir mali yapıya sahip olmaları ve katma değer yaratmalarıyla mümkün. Biz de tüm çalışmalarımızı ekonomimizin lokomotifi olarak gördüğümüz KOBİ'lerimiz için değer yaratmak, onların gelişimini desteklemek ve işlerini büyütmek amacıyla gerçekleştiriyoruz. Uzman kadromuz, yaygın şube ağımız ve geniş fonksiyon setine sahip dijital kanallarımızla KOBİ'lerin sınırlarını kaldırıyoruz" diye konuştu.

1.2 trilyon TL
Aktif büyüklük

93.5 milyar TL
Bankacılık geliri

584 milyar TL
Toplam nakdi krediler

695 milyar TL
Toplam müşteri mevduatı

Göknur talep toplamaya başlıyor

Borsa İstanbul'da halka arz rüzgarı sürüyor. 8, 9 ve 10 Şubat'ta talep toplayacak olan Türk meyve suyu üreticisi Göknur AŞ. 16 Şubat'ta halka arzdan elde edeceği kaynakla karlılığını artıracak yatırımlar yapmayı hedefliyor.

Göknur AŞ, Göknur AŞ Genel Müdürü Osman Aslanali, şirketin halka arzına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Şirketin yaklaşık yüzde 22,4'lük kısmının halka arz edileceğini söyleyen Aslanali, halka arzdan gelen fonların yüzde 65'lik büyük bir kısmını da yatırımlarda kullanacaklarını anlattı. Halka arz gelirinin yüzde 15'lik kısmıyla güneş enerjisi sistemlerine yatırım yapacaklarını aktaran Aslanali, "Yüzde 15'lik kısmını da makine ve ekipmanlarımızın modernizasyonları ve yeni birkaç ürün için kullanacağız. Diğer yüzde 15'lik kısmını da işletme sermayesi olarak kullanıp karlılığı artıracağız. Mevcut finansal borçlarımızın bir kısmını kapatarak finansal giderlerimizi azaltmak yönünde bir hedefimiz var."

Son 4-5 yılda hızlı büyüdüklerini ifade eden Aslanali, "Karlı bir şirketiz. Katma değerli ürünlere önem veren bir şirketiz. Karlılık rakamlarımız 300 milyon liraya yaklaşmış durumda" diye konuştu.

Borsa İstanbul kayıpları kaç günde geri alacak?

Borsada yeni yılda görülen iki sert satış dalgası yatırımcıları hayal kırıklığına uğratmış durumda. 23 Ocak'ta başlayan düşüş tam 8 işlem günü aralıksız sürdü. Bu 2008 yılındaki küresel ekonomik krizden bu yana yaşanan en uzun soluklu düşüşlerden biri. Peki geçmiş yaşanan bu tür düşüşlerde yaşanan kayıplar kaç günde telafi edildi? Endekste kısa vadede kritik seviyeler nerede?

PARANIN ROTASI
Ufuk KORCAN
ukorcan@gmail.com

Borsa İstanbul, ocak ayında 2008 yılında yaşanan küresel ekonomik krizden bu yana en kötü aylık performansa imza attı. Geçen yılı yüzde 200'e yakın yükselişle 5 bin 509 puandan tamamlayan borsa, 2 Şubat'ta 4 bin 480 puanın altını gördü. Yani 31 Aralık-2 Şubat tarihleri arasında BIST 100 Endeksi yüzde 18.67 geri çekildi. Endekste yaşanan bu sert geri çekilme hisseler bazında çok daha ağır kayıplara neden oldu. Bu düşüşün nedenlerine bakacak olursak piyasa oyuncuları geçmiş yıllarda yaşanan düşüşlerde olduğu gibi somut bir gerekçe öne süremiyor. Ancak piyasanın iç dinamiklerinde yaşanan gelişmeler son düşüşü bir miktar açıklıyor. Bunlar; kredili ve robot işlemlerdeki artış, son aylarda artan yeni yatırımcı sayısına bağlı olarak bu kitlenin düşüşlerde paniklemesi, yabancı yatırımcının azalmasıyla yerli büyük yatırımcıların etkinliğinin artması...

Düşüşü durduran önlem

Borsa İstanbul'da yılbaşından bu yana yaşanan ikinci sert satış dalgası son iki işlem gününde hız kesmişe benziyor. Özellikle Borsa İstanbul'un perşembe akşamı aldığı karar sonrası BIST 100 Endeksi haftanın son işlem gününü yüzde 5.16'lık artışla güçlü bir kapanış yaptı. Alınan kararla, BIST 100 Endeksi'nin yüzde 3 veya üzerinde düşmesi halinde açığa satış yapılan hisselerde yukarı adım kuralı seans sonuna kadar otomatik uygulanacak.

Kayıpların telafisi uzun sürdü

Peki Borsa İstanbul'da geçmişte yaşanan sert düşüşlerde yaşanan kayıplar kaç günde telafi edildi? Yukarıda da belirttiğim gibi borsada bu yıl iki büyük satış dalgası yaşanandı. İlki 3-12 Ocak tarihleri arasında. Bu tarihler arasında endeks yüzde 13'e yakın düştü. Daha sonra gelen tepki alımları 7 işlem günü sürdü ve endeks yüzde 12 yükseldi. İkinci satış dalgası ise 23 Ocak'ta başladı ve 8 işlem günü aralıksız sürdü. 23 Ocak'ta 5 bin 569 puandan başlayan gerileme 2 Şubat'ta 4 bin 479 puanda durdu ve endeks o günü artı kapatmayı başardı.

23 Ocak'ta başlayan bu ikinci satış dalgası borsanın "en uzun soluklu düşüşler" listesinde yerini aldı. Borsada peş peşe kırmızı kapanan gün sayısı 11 ile küresel ekonomik krizin derinleştiği 9 Ocak 2008'de başladı. 11 günde BIST 100 Endeksi yüzde 20.09 düştü. 11 günde yaşanan bu kaybın telafisi ise tam 498 gün sürdü. Borsa tarihinde soluksuz 8 günlük kayıp, 5 kez yaşandı. Bunların en büyüğü 23 Kasım 2000 tarihinde başladı ve 8 günde endeks tam yüzde 36.56 geriledi. Endeks yaşanılan bu sert kaybı 99 günde telafi edebildi. Yakın zamanda 8 günlük aralıksız düşüş 2 Mayıs 2019'da gerçekleşti ve endeks yüzde 10'a yakın düştü. Bu düşüşte kayıpların geri konulması için 35 işlem günü gerekti.

BORSADA EN UZUN SOLUKLU TARİHİ DÜŞÜŞLER

Tarih	Sürekli Düşüş Yaşanan Gün Sayısı	Değişim (%)	Toparlanma Gün Süresi
9.01.2008	11	-20,09	498
23.01.2023	8	-14,15	-
2.05.2019	8	-9,57	35
23.05.2013	8	-17,38	986
9.09.2008	8	-20,49	219
23.11.2000	8	-36,56	99
20.09.2013	7	-6,27	22
18.07.2013	7	-5,86	41
29.07.2011	7	-16,39	160
14.07.2011	7	-5,47	182
4.05.2011	7	-5,05	367
5.08.2005	7	-6,80	17
7.09.2001	7	-21,45	31
21.03.2001	7	-19,20	16
9.09.1998	7	-26,71	80
19.07.1993	7	-14,15	23
15.05.2019	6	-4,94	11
3.02.2015	6	-7,35	525
18.09.2014	6	-5,54	23
31.07.2014	6	-6,38	81
17.11.2011	6	-11,27	50
17.08.2006	6	-4,64	40
10.07.2006	6	-9,67	13
12.07.1996	6	-10,44	57

Borsa İstanbul'da kritik seviye: 4.761

BIST 100 Endeksi haftalık bazdaki grafikte yukarı hareketlerde zorlanınca 18 Temmuz 2022 haftasında başlattığı yükseliş trendinin destek noktası olan 4 bin 761 puanın altına indi. Ancak buradan gelen alımlarla yeniden yükseliş trendi çizgisinin üzerine çıkmayı başardı. Bu aşağı sarkma 'ayı tuzağı' olarak da yorumlanabilir. Bu hafta için endeksin ilk direnç noktası 5 bin 23 puanda. Endeksin 4 bin 761 puan seviyesinin üzerinde tutunması halinde inişli çıkışlı bir seyir bizi beklese de şu an için trendin yukarı olduğunu söylemek mümkün. Ancak 4 bin 761 puan desteğinin altına inilmesi durumunda teknik görünüm yeniden bozulabilir. Olası yukarı hareketlerde haftalık bazda 5 bin 580 puan seviyesi yatay direnç noktası konumunda. Bu noktanın üzerinde ise trend desteği olması açısından 6 bin 284 puan seviyesine dikkat etmekte fayda var.

TSKB'den Sefine Denizcilik'e 80 milyon dolarlık yatırım kredisi

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası(TSKB) Sefine Denizcilik Tersanecilik şirketine 80 milyon dolar tutarında BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) odaklı yatırım kredisi sağladı. Banka, firmanın yeni yüzer havuz inşasının finansmanıyla 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacının 3'üne doğrudan katkı sunuyor. 2023 yılının ilk SKA odaklı yatırım kredisi anlaşmasını Sefine Denizcilik Tersanecilik ile gerçekleştiren TSKB, sağladığı 80 milyon dolarlık krediyle, firmanın yeni yüzer havuz inşasını sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun şekilde finanse ediyor. Sefine Denizcilik Tersanecilik şirketi için sağlanan kredi 4 yıl vadeli olarak geri ödenecek. Yüzer havuzun finansmanı kapsamında yaratılan olumlu etkiyle SKA 1 (Yoksulluğa Son), SKA 8 (İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme) ve SKA 9'a (Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı) doğrudan katkı sağlanacak.

Fintech'in kalbi İstanbul'da atacak

Finans ekosisteminin geleceği masaya yatırılıyor. İstanbul Fintech Week, 4'üncü kez alanında dünyaca ünlü isimleri bir araya getiriyor . 8 ve 9 Şubat tarihlerinde İstanbul Fişekhane'de gerçekleştirilecek zirve 50'nin üzerinde oturuma ev sahipliği yapacak. Zirveye Azerbaycan, Romanya ve Litvanya'dan da heyetler katılacak.

Türkiye finansal teknolojideki gücünü İstanbul Fintech Week ile dünya vitrinine çıkarıyor. Finansal İnovasyon ve Teknoloji Derneği'nin (FINTR) ana destekçisi olduğu İstanbul Fintech Week, 8 Şubat'ta başlıyor. Bu yıl 4'üncüsü düzenlenen Türkiye'nin ilk ve en büyük global finansal teknoloji etkinliği İstanbul Fintech Week, 2 gün boyunca 50'nin üzerinde oturuma ev sahipliği yapacak.

İstanbul Fişekhane'de gerçekleşecek zirveye Azerbaycan, Romanya ve Litvanya'dan da heyetler katılacak. Etkinlikte panellerin yanı sıra Türkiye'den ve birçok farklı ülkeden startup sunumları ile bu ülkelerin fintech otoriteleri tarafından kendi pazarlarının anlatıldığı oturumlar yer alacak. Fintech alanındaki Startup›lar yatırımcılarla da buluşma imkanına kavuşacak.

Startup'lar için önemli fırsatlar sunacak

Zirvenin ekonomiye pozitif katkı sağlama yönünde önemli bir misyonu bulunduğunu belirten FINTR Yönetim Kurulu Başkanı ve KOOP Ventures Kurucu Ortağı Demet Zübeyiroğlu, "Fintech endüstrisinin Türkiye'deki güçlü sektörler arasında yerini aldığını görüyoruz. Bu kapsamda, böylesi bir organizasyonla uluslararası paydaşları İstanbul'da bir araya getirmenin hem finans dünyasının gelişimi ve küreselleşmesi hem de İstanbul'un fintech alanında bir çekim merkezi olabilmesi için oldukça değerli olduğunu düşünüyoruz. Öte yandan, etkinliğin Türk startup'ların global paydaşlarla buluşmaları ve yurtdışına açılmaları noktasında da önemli fırsatlar sunacağına inanıyoruz" dedi.

Thomas KASZA
New York Times yazarı

Eğittiğim Afganlar bugün Putin için savaşıyor

Ben, görevinin tehlikelerini hizmet verdiğim 14 yıl boyunca öğrenmiş, bir Amerikan Özel Kuvvetler askeriyim.

Ve Vladimir Putin'in bir yabancı ordusu kurmasına yardım etmiş biriyim.

Yeşil Bereliler, ya da 2001'de Taliban'ı deviren "Atlı Askerler," ne Ranger'lara ne Donanma komandolarına benzeriz. Yeşil Bereliler'le Afgan Ulusal Ordusu'nun komandoları, Taliban'a karşı her zaman birbirine dayanak olmuştur.

ABD'nin 2021'de Afganistan'dan çekilmesi [ve Taliban'ın yeniden iktiadara gelmesi] üzerine Afgan ordusunun bu üst düzey komandoları, Ukrayna'da Rus ordusu için savaşmayı kabul etti. Eğittiğimiz 20 ila 30 bin Afgan askeri için "iyi bir maaş" ve "Taliban'dan uzak kalmak" iyi bir anlaşma olmuştur. Bunun gelişini görmemiz lazımdı. En yakın partnerlerimizi toptan yalnız bıraktık. O komandoların başka ne çareleri vardı ki? Bu noktada Putin onlara "umut" oldu.

Rusya için savaşırlarsa, aileleri güven içinde yaşayacak, bin 500 dolar teşvik parası ve hatta Rus vatandaşlığı alabilecekler. İronik olansa, bu komandoların Donbas'ta bir zamanlar kullandıkları Amerikan silahlarına karşı artık savaşıyor olmaları... Rusya için savaşan bu Afgan komandolarını suçlayamam. Putin çok kurnazca bir adım attı. Çünkü cepheye sürdüğü bu komandolar ne acemi ne de eli yeni silah tutan mahkum. Bunlar, Amerikalıların eğittiği, özel operasyon ekibi.

Taliban da mutlu tabi. Çünkü, onlar için en tehlikeli olan direniş ekibi artık Ruslar için savaşıyor! Afganistan'da yaptıklarımız boşuna mıydı, bilemem. Yeşil Bereliler'in mottosu "De Oppresso Liber"dir. Yani "Mazlumu özgür kıl." Özgür kalsın diye ter döktüğümüz ülke artık yok. Erdemimiz kaale alınmadı ve artık yorulduk.

Sinirimizi yutmaktan yorulduk. Bitmeyen ahlaki yara almaktan yorulduk. Kırmızı çizgiler ve bürokrasiden yorulduk.

Afgan ortaklarımızın hissettiği ihanet duygusunu hissedebiliyorum. Elimden geldikçe kendi ahlaki yaralarımı iyileştirmeye çalışacağım. Umarım Kongre karşı bir karar alır ve bizimle savaşan insanlara verdiğimiz sözleri onore ederek ulusumuzun da iyileşmesini sağlayabilir.

En azından bunu yapmalıyız. Çünkü müttefiklerimize umut ve anlamlı bir hareket sunmazsak, Putin gibiler sunacaktır.

Küresel petrol haritasının yeni merkezi: Hindistan

Ukrayna Savaşı'nın başladığı günden bu yana Rus ham petrolünü alıp Avrupa Birliği ve Amerika'ya satan Hindistan "global petrol piyasaları"nın yeni yükselen ülkesi olarak görülüyor.

24 Şubat 2022'de başlayan Rus işgali, yeni bir ülkenin global petrol haritasında yer almasına neden oldu: Hindistan.

Dünyaca ünlü ekonomi yayıncısı Bloomberg, Asya'nın 1.4 milyar nüfuslu devinin "küresel petrol piyasalarında giderek daha önemli rol oynayan ülke" olduğunu belirtip ekledi: "Daha fazla ucuz Rus petrolü satın alarak, bunu Avrupa ve Amerika için yakıt olarak rafine ediyor."

Bloomberg'e göre, Hindistan Ukrayna Savaşı'yla yeniden çizilen küresel petrol haritasının yeni merkezi olacak.

Hindistan geçen ay New York'a günde 89 bin varil benzin ve motorin gönderdi, ki bu rakam son 4 yılın en büyük rakamı oldu. Yeni Delhi, Ocak ayında da Avrupa Birliği'ne günde 172 bin varil düşük kükürtlü motorin gönderdi. Bu da Ekim 2021'den bu yana en yüksek aylık rakamdı.

AB'nin Rus petrolüne tavan fiyat uygulaması dün yürürlüğe girerken, Bloomberg'e göre bu uygulama büyük miktarda motorinin piyasadan kaldıracak ve özellikle Avrupa'da daha fazla tüketicinin arz açığını doldurmak için Asya'ya yönelmesine neden olacak.

Bu da "ucuz Rus petrolünü, ham petrol ihtiyacının yaklaşık yüzde 85'ini karşılamak için ithalata dayanan Hindistan için daha da cazip hale getirecek."

Singapur merkezli ING Grup NV'den Warren Patterson, "Hindistan net bir rafine ürün ihracatçısı ve bunun çoğu mevcut sıkılığı hafifletmek için Batı'ya gidecek" tahmininde bulundu ve ekledi: "Bu ürün için kullanılan hammaddenin artan bir payının Rusya'dan geldiği oldukça açık."

Avrupa Birliği mevzuatlarına göre, Hindistan oyunu kuralına göre oynuyor. Sistem şu: Rus ham petrolü, AB dışındaki bir ülkede, örneğin Hindistan'da yakıt olarak işleniyor. Ve bu rafine edilmiş ürünler Rus menşeli sayılmadıkları için de AB'ye teslim edilebiliyor.

Bakın eski ABD Başkanı Barack Obama'nın danışmanlığını yapan Columbia Üniversitesi'ne bağlı Küresel Enerji Politikaları Enstitüsü'nün kurucu başkanı Jason Bordoff ne diyor: "Hindistan'ın daha yüksek bir indirimle daha fazla Rus ham petrolü satın alma isteği, Batılı ulusların kendilerine dayatmadan Putin'e ekonomik acı empoze etme planında bir hata değil, bir özelliktir."

Asya'nın Silikon Vadisi olarak bilinen Bangalore kentinde bugün başlayacak olan üç günlük bir zirve de aslında Hindistan'ın yeni petrol haritasındaki yerini açıkça gösteriyor.

Hindistan Petrol ve Doğalgaz Bakanlığı'nın düzenlediği zirveye Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve ABD'den üst düzey yetkililer ve şirketler katılıyor.

AB'nin Rus petrol ürünlerine tavan fiyat uygulaması yürürlüğe girdi

AB ülkelerinin geçen yıl haziran ayında kabul ettiği Rusya'dan deniz yoluyla taşınan rafineri petrol ürünleri ithalat yasağını içeren yaptırımı, 8 aylık geçiş sürecinin sona ermesiyle uygulamaya girdi.

Buna göre, AB ülkeleri, artık Rusya'dan dizel ve sıvı yakıt (fuel-oil) gibi çeşitli rafineri petrol ürünlerini satın almayacak.

5 Şubat öncesinde satılan ve gemilere yüklenen petrol ürünleri 55 günlük bir geçiş süreci boyunca yeni kısıtlamalardan etkilenmeyecek. Bu petrol ürünlerinin 1 Nisan'a kadar nihai varış noktasına ulaştırılması ve tankerlerin yüklerini boşaltması gerekecek.

'Bahmut Kalesi' düşer mi?

Direnişin sembolü... Bahmut Savaşı... Düşmeyen kent... Bu üç gazete başlıkları, 24 Şubat 2022'de başlayan işgal sonrası Rusların bir türlü "düşüremediği" Ukrayna kenti Bahmut için atılmıştı.

Savaş öncesi nüfusu 70 bin olan kentte bugün çoğu Ukrayna askeri 6 bin 500 kişi yaşıyor. Ukraynalılara "Savaşı kazanacağız" umudu veren ve "Bahmut Kalesi" olarak anılan kent, "düşme" tehlikesiyle karşı karşıya...

İngiliz basınının "Bahmut Kalesi savaşı kritik safhaya ulaştı" başlıkları atmasının nedeni ise Rus ordusunun kente üç ayrı (güney, doğu ve kuzey) noktadan yaklaşması... Kentin 15 kilometre kuzeyindeki Soledar köyü geçen hafta Rusların eline geçti. Kiev henüz doğrulamasa da Rus ordusuyla birlikte savaşan Wagner Grup adlı özel birlik de "Kent kuşatıldı" açıklaması yapıyor. Rusların "Geliyoruz" iddiası doğru çıkarsa, Bahmut önümüzdeki haftaların tüm dünyadaki konusu olabilir. Çünkü Ukrayna lideri Vlodimir Zelensky'nin direniş için örnek gösterdiği kentin düşmesi, topyekün kara harekatına hazırlandığı söylenen Rusya'nın psikolojik avantaj elde etmesine neden olacaktır.

ABD, hava sahasındaki Çin casus balonunu düşürdü

Amerika, hava sahası üzerindeki Çin'e ait üç otobüs büyüklüğündeki bir casus balonunu düşürdüğünü açıkladı.

Beyaz Saray, ABD semalarında 18 bin 300 metre havada süzülen casus balonu 1 Şubat'ta fark etti. Anakara üzerinde uçan balon dün sabah Atlantik Okyanusu üzerine çıkınca ABD jetleri tarafından vurularak düşürüldü.

Çinli yetkililer balonun Çin'e ait sivil bir hava aracı olduğunu, meteorolojik araştırma için kullanıldığını, rüzgarlarla sürüklenerek yanlışlıkla ABD hava sahasına girdiğini belirtti.

Balon krizi üzerine ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken da dün Pekin'e yapacağı ziyareti erteledi.

Çin Dışişleri Bakanlığı, yüksek irtifa balonunun vurularak düşürülmesini protesto ederek, "ABD tarafı güç kullanmakta ısrar ederek aşırı bir tepki verdi ve uluslararası kural ve teamülleri açıkça ihlal etti" ifadelerini kullandı.

Çin Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, balonun ABD hava sahasına girmesinin niyet edilmediğini vurgulamak için 2 kez "fors majör" (zorlayıcı/mücbir sebepler) ifadesini kullanması dikkati çekti.

Sözleşme hukukunda, tarafların kendi iradeleri ve kontrolleri dışında oluşan şartlar altında anlaşmaların tek veya çift taraflı feshedilmesini gerektirecek zorlayıcı sebepleri açıklayan şartları ifade eden Fransızca kökenli "fors majör"; savaş, salgın, doğal afet gibi tarafların kontrolünde olmayan faktörleri tanımlamak için kullanılıyor.

Soğuk Savaş'tan bu yana kullanılan istihbarat balonlarının ulaşabildiği yüksek irtifa nedeniyle radara yakalanması oldukça zor.

Bu balonlar, uyduların ortaya çıkması sonucu son yıllarda çok az sayıda bulunuyor ancak uydulara oranla daha az maliyetli olduğu için tercih ediliyor.

Rüzgarla taşınan bu balonlar, 24 bin metre yükseklikte görev yapabiliyor. Casus balonun altında kamera gibi keşif ekipmanı bulunuyor. Balona takılan ekipman, radar içerebiliyor ve güneş enerjisiyle çalışabiliyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyasına seslendi:

"Planınızı seçime kadar değil 2023 sonuna göre yapın"

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, DÜNYA'ya özel açıklamalarda bulundu. İş dünyasına mesajlar veren Nebati, makro ekonomik politikalar ile para politikalarının uyumlu bir şekilde hareket ettiğine dikkat çekti.

Jülide YİĞİTTÜRK
GÜRDAMAR

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyasına seslendi: "Planlarınızı seçime kadar değil 2023 sonuna göre yapın."

Makro ekonomik politikalar ile para politikalarının uyumlu bir şekilde hareket ettiğini belirten Nebati, "Makroekonomik göstergelerde sıkıntı yok. Ne yaptığımızı biliyoruz. Emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesi ile memur ve emekliye yapılan yüzde 30'luk zammın bütçeye yükü yok. Dış ticaret açığını iyi yönettik. Merkez Bankası rezervleri artıyor, enflasyon düşüyor ve düşmeye devam edecek. Dolayısıyla iş dünyası planlarını rahatlıkla 2023 yılı sonuna göre yapabilir" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile gündeme ilişkin konular ve İzmir İktisat Kongresi'nin önemine yönelik sohbet ettik.

4 milyon yatırımcı üzerinden manipülasyon

Son günlerde Borsa İstanbul'daki volatiliteyi sorduğumuz Bakan Nebati, "Borsa üzerinden manipülasyon yapılıyor. Ana muhalefet partisi Genel Başkanı tarafından siyasi bir çıkar elde etmek için yapılan bir operasyon" diye cevap verdi. Borsa İstanbul'un dünyanın en iyi borsalarından biri olduğuna değinen Nebati, "Geçen yıldan bugüne kadar yatırımcı sayısındaki giriş 1,4 milyonu geçti ve yılbaşından bugüne kadar 200 bin yeni giriş yaşandı. Bunların çoğunluğu da gençler. Derinleşme adına büyük bir fırsatın doğduğu piyasalar üzerinden siyasi bir getiri elde etmeye çalışıyorlar. Yok Borsa İstanbul'u basarım yok SPK'yı basarım.. Hangi yüzle... Dünyada en çok kazandıran Borsa'nın önüne hangi yüzle gidersin. 4 milyon yatırımcı üzerinden manipülasyon yaparak hükümete vurmaya çalışıyorlar. Çünkü ellerinde ekonomi ile ilgili saldıracakları bir argüman kalmadı. Geçtiğimiz günlerde bütçeyi açıkladık ve görüldü ki 2022 yılı dünyanın en zor yılıydı ve biz başarı ile tamamladık" dedi.

Yatırımcıya çağrı

Borsa İstanbul'daki 8 gündür üst üste yaşanan düşüş ile ilgili olarak Bakan Nebati, şunları söyledi: "Borsa 14-15 aydır aralıksız büyüyor. Dünya tarihinde böyle uzun soluklu bir ralli yok. Fiyatlamalar üzerinden yorum yapmak yanlış. Vatandaş istediği enstrümana yatırım yapabilir, para neredeyse oraya gider. Biz finansal okur yazarlığın artırılması için yatırımcılara her zaman çağrıda bulunuyoruz: Danışmanlarla çalışın, burası günlük kazanç elde edeceğiniz kumar masası değil, yatırım yapacağınız şirketi araştırın."

Enflasyonun orta ve uzun vadeli düşmesi ve düşerken de kimsenin incinmemesi yolunda bir politika izlediklerini ifade eden Bakan Nebati, "Asgari ücret ve memur emekli maaşlarındaki artışlara rağmen ocak ayı enflasyonu beklediğimiz gibi geldi. Şubat ayından itibaren enflasyon bizim patikamıza uygun bir şekilde hareket ederek düşecek ve vatandaşın rahatlamasını sağlayacak" dedi.

"Biz İngiltere değiliz"

Bakan Nebati, ocak ayı enflasyonuna ilişkin olarak, "Yılın ilk ayı Türkiye'de enflasyonun her zaman yüksek olduğu bir dönemdir. Vatandaşın gıda ve sebze fiyatları üzerinde şikayet ettiği aydır ve doğaldır. Burada önemli olan uzun vadeli bir çözüm noktasına gitmek. Çünkü biz İngiltere değiliz" dedi.

İngiltere'de 12 ay domatesin ithal edildiğini ve bu nedenle fiyatın değişmediğini ifade eden Nebati, "Türkiye yaz aylarında domates, salatalık, biber üretiyor ve tüketimi kolaylaşıyor. Ve Türkiye'nin her yerinde üretildiği için özellikle taşıma maliyeti en az seviyeye düşüyor. Ama İstanbul gibi 16 milyon nüfusu aşmış bir şehre domatesi Antalya, Uşak, Afyon'dan getiriyorsunuz. Yaz aylarında Tekirdağ'dan geliyor, taşıma maliyeti yok ve bol" dedi. "Bizim yapmamız gereken sera üretimini ve kent tarımı noktasında teşvikleri artırmak. Arzı genişletmemiz gerekiyor. Vatandaşa 'ocak ayında domates tüketmeyin' deme hakkımız yok" dedi.

İhracatçı artık analizini iyi yapsın

İhracatçıların kurun yatay olması ve rekabet güçlerinin zayıfladığına yönelik söylemleriyle ilgili konuşan Bakan Nebati, "Döviz kurları dış ticaret açısından önemli bir bileşen olmakla birlikte dış ticaretin tüm dinamiğini yansıtmıyor. İhracatçıların artık her türlü veri analizini çok iyi yapmaları gerekiyor. Sadece kura bakmamalılar. Evet kur büyük bir etken fakat girdi maliyetlerini iyi analiz edecekler. Enerji ve taşıma maliyetleri yükseliyor mu? Avrupa'da resesyon riski var mı? Bütün bu bileşenlere göre hesap kitap yapmalılar" dedi.

Nebati, kur seviyesi ile ilgili ihracatçı kanadından gelen açıklamalara ise şöyle cevap verdi: "Ne istiyorlardı; kur stabil olsun, oynaklık azalsın. Biz bunu sağladık. 'Önümüzü görelim' diyorlardı önlerini de görüyorlar artık."

Bundan sonra da ihracatçılara her zaman destek olacaklarını dile getiren Nebati, "Bizler ihracatçılarımızın dünya pazarlarında hak ettikleri yeri daha da sağlamlaştırmak için var gücümüzle çalışıyoruz. Selektif kredi politikamızla ihracatımızın sadece hacmini değil niteliğini de daha fazla iyileştirmeyi amaçlıyoruz. Verimlilik, yüksek katma değer ve rekabetçiliğe dayalı sektörel politikalarımızla üretim yapısını ithalata bağımlı olmaktan kurtaracak ve ekonomimizi sürdürülebilir bir dış denge yapısına kavuşturacağız" dedi.

İZMİR İKTİSAT KONGRESİ

Destansı tarihimizden güç aldık 21. yüzyılı 'Türkiye Yüzyılı' yapacağız

İzmir İktisat Kongresi, 17 Şubat-4 Mart 2023 tarihlerinde 'Küresel Ekonomik Güç Olma Yolunda Türkiye Ekonomisi' ana temasıyla toplanacak. Hazine ve Maliye Bakanlığının koordinasyonuyla düzenlenen kongrede, cumhuriyetimizin ilk yüzyılının iktisadi bakımdan değerlendirmesi yapılacak, 'Türkiye Yüzyılı'nda, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girme hedefi doğrultusunda bir gelecek vizyonu ortaya konacak. 100'ü aşkın oturumun düzenleneceği Kongre'ye 150'den fazla akademisyen, iş insanı, bürokrat, basın mensubu, profesyonel ve sivil toplum ile sektör temsilcisi, 15 ülkeden 30'a yakın yabancı akademisyen ve uzman konuşmacı olarak katılım sağlayacak.

Bakan Nureddin Nebati, 17 Şubat 1923 tarihinde ülkemizin dört bir yanından gelen 1.135 delegeye ev sahipliği yapan Banka-Han binasında gerçekleştirilen İzmir İktisat Kongresi ile yeni Türkiye'nin ekonomi politikalarının ana hatlarının belirlendiğini söyledi. Nebati, "İzmir İktisat Kongresi, milletimizin cephedeki destansı mücadeleleriyle elde ettiği siyasi bağımsızlığın, iktisadi bağımsızlığa dönüşmesi adına önem taşıyan bir Kongre niteliğindedir. Bu Kongre'de alınan ve iktisadi hayatı derinden ilgilendiren Misak-ı İktisadi kararları milletimizin bu alanda da sarsılmaz iradesinin ve azminin ne kadar yüksek olduğunun açık bir göstergesi olmuştur. Nasıl ki 1923 yılındaki ilk Kongre, ülkemizin o dönemdeki zorlu koşullarına rağmen milli ekonomiye kavuşma ülküsüne inanarak yapıldıysa; biz de olağanüstü koşullarla şekillenen bir konjonktürde 6. İzmir İktisat Kongresi'ni yine aynı yaklaşımla gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Destansı tarihimizden aldığımız bu cesaretle 21. Yüzyılı Türkiye Yüzyılı yapma hedefiyle var gücümüzle çalışıyoruz."

İşte Türkiye'yi yeni yüzyıla taşıyacak 5 kilometre taşı

Türkiye Ekonomi Modeli ile yatırım, istihdam, üretim ve ihracat odaklı politikalar uyguladıklarını söyleyen Nureddin Nebati, "Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında tasarlayıp hayata geçireceğimiz yeni yüzyılın iktisat politikaları küresel eğilimler ile uyumlu olması gerekli" dedi ve bu anlamda 5 önemli maddeyi sıraladı.

- Türkiye'yi dünyanın en büyük on ekonomisinden biri haline getirecek,
- Çevre dostu, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir büyümeyi destekleyen,
- Değişen sosyal ve demografik yapıya uygun ve artan şehirleşme talebini karşılayabilecek,
- Yapay zeka, nesnelerin interneti gibi yenilikçi teknolojileri barındıran,
- Daha esnek bir işgücü piyasasını modelleyecek yapıda, iktisat politikaları benimsenmeli.

Banka-Han restore ediliyor

1979 yılında yıkılan ilk İzmir İktisat Kongresi'nin düzenlendiği tarihi Banka-Han binası yine aynı yerinde ve aslına tamamen sadık kalacak şekilde yeniden inşa ediliyor. 17 Şubat günü yani tam 100 sene sonra bu tarihi binanın açılışı da gerçekleştirecek, Restore edilip günümüz modern şartlarını taşır hale getirilen binanın düzenlenecek kongrelere ev sahipliği yapması amaçlanıyor. Binayı ziyaret edenlerin tarihi atmosferi yaşaması amacıyla binanın dış cephesi 100 yıl önceki gibi görünmesi, içinin ise modern ve son teknolojiyle inşa edilmesini planlanıyor.

Algoritmik işlemleri sıkı takip ediyoruz, yeni kural setleri getireceğiz

Borsa İstanbul'da son dönemde algoritmik işlemler ile ilgili kendilerine şikayet gelip gelmediğini sorduğumuz Bakan Nebati, şunları söyledi:

"Yurt dışında da high frequency trading (HFT) dediğimiz algoritmalara dayalı hızlı işlem yapan sistemler - bunlara robot da diyebiliriz - dünyanın bir gerçeği... Bu tip işlemlerin payı borsamızın tanıdığı kolokasyon imkanlarıyla birlikte yıllar içerisinde hızlı bir şekilde arttı. Robotlar alım satım işlemleriyle piyasada likidite imkanı da sağlıyorlar. Tanımlanan algoritmalara göre robotların yükselirken hızlıca satıp, düşerken aldıkları zamanlar olduğu gibi tersi şekilde hareket ettikleri de oluyor.

SPK ve borsamızla birlikte bu şekilde işlem yapan hesapları biliyor ve yakından takip ediyoruz. Bu hesapların da piyasa bozucu eylemlerle ilgili düzenlemelerimize tabi olduğunu belirtmeliyim. Fakat borsamız ve sektörle istişare ederek bu alandaki kural setlerini geliştirmeyi planlıyoruz.

Sermaye piyasalarımız 2021 yılı başından itibaren halka arzlarla büyümesini sürdürmüştür. Bu yıl Ocak ayında gerçekleştirilen 5 adet halka arzla birlikte 2021 yılı başından itibaren toplam 97 adet şirket toplam 45 milyar TL'lik halka arz yapmıştır. Yatırımcı sayısının 4 milyona ulaşması da sermaye piyasalarımızın gelişimi ve sermayenin tabana yayılması anlamında çok önemlidir. Önümüzdeki dönemde halka arzların yanında yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, alternatif yatırım fonları dediğimiz girişim sermayesi yatırım fonları ve gayrimenkul yatırım fonları tarafındaki gelişmelerle birlikte sermaye piyasalarımızın derinlik kazanmasını ve tabana yayılmasını ve müteakiben de ülkemizde finansal sektörden aldığı payın daha da artırılmasını hedefliyoruz."

arslan alüminyum a.ş.

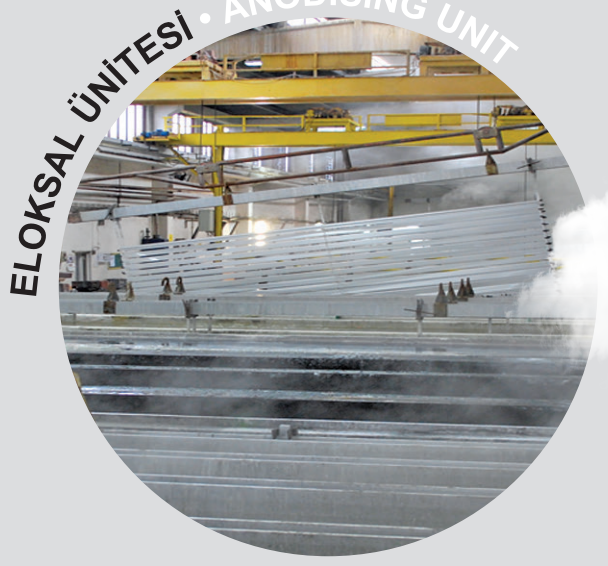

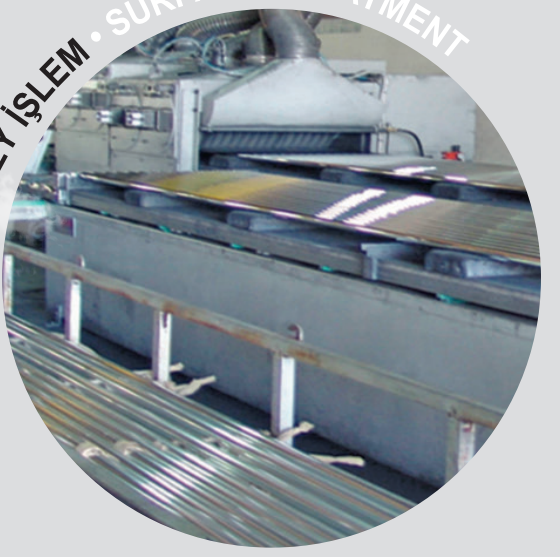

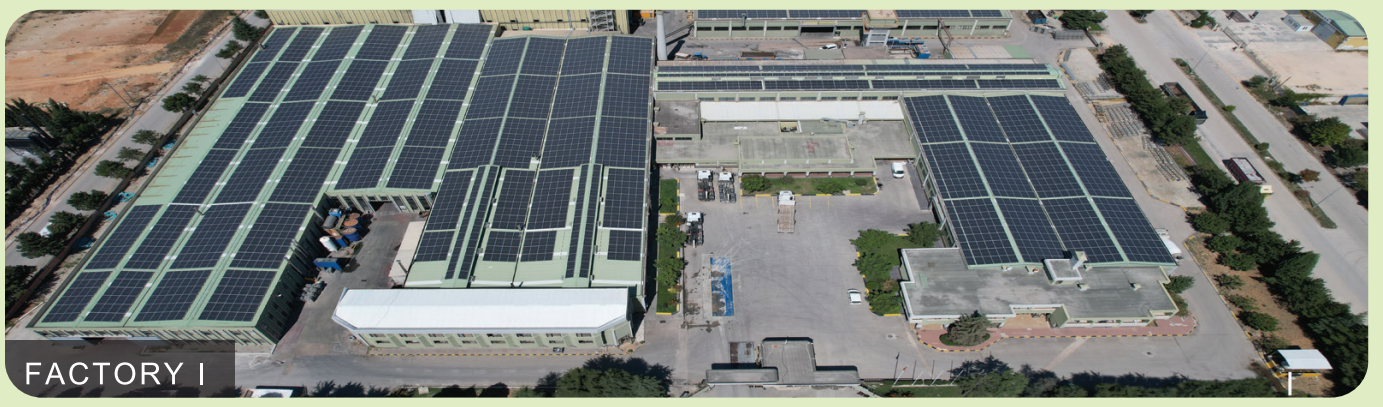

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Arslan Alüminyum olarak üretim sürecimizi yenilenebilir enerji ile devam ettirmek için 110.000 m²'den fazla alanı kaplayan 25.000'den fazla güneş paneline yatırım yaptık. Sağladıkları enerji ile üretime başladığımız güneş panellerimiz yılda 15.269.299 kWh enerji üretiyor, bu enerji de 4.100 evin enerji üretimine karşılık geliyor. Güneş panellerimiz aynı zamanda 6.720 ton CO_2 salınımını bloke ederek 16.350'den fazla ağacın korunmasına katkıda bulunuyor ve 12.246 kWp'lik bir üretim yapmamızı sağlıyor.

SUSTAINABILITY

As Arslan Aluminium, we have invested in more than 25.000 solar panels covering an area of more than 110.000 m² to continue our production process with renewable energy. Our solar panels, which we started production with the energy they provide, generate 15.269.299 kWh of energy per year, which corresponds to the energy production of 4.100 houses. Our solar panels also contribute to the protection of more than 16.350 trees by blocking 6.720 tonnes of CO_2 emissions, enabling us to produce 12.246 kWp.

www.arslanaluminyum.com

C M Y B

İhracatçılara yapısal mimari şart

Bir Dünya Ekonomi
Fikret ÇENGEL
fikret.cengel@dunya.com

Yıllar sonra tanıdık bir mekanla hasret gideriyoruz. Burası Sarayburnu'ndaki Sepetçiler Kasrı. Kasır, Topkapı Sarayı'nın iki köşkünden birisi olup, Osmanlı padişahlarının donanmanın sefere çıkışını ve dönüşünü izlemek için kullanılıyordu. Şu an Yeşilay'ın hizmetinde olan Sepetçiler Kasrı, İletişim Başkanlığı'na dönüşen Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü'ne ev sahipliği yaptığı dönemde Sarı Basın Kartımı ilk aldığım yer olması bakımından hayatımda unutulmaz bir yere sahip. Boğaz'a olan eşsiz hakimiyetinin yarattığı iklimle Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile faiz, kur ve enflasyon üzerine konuşuyoruz.

"Hepimiz çok çalışmalıyız"

Sağduyulu ve olumlu mesajlar veriyor Nebati. "En kötüsü geride kaldı. Aldığımız tedbirlerin sonuçlarını görüyoruz. Daha da iyi olacak, hiç kimse endişe etmesin" diyor ve ekliyor, "Sabahtan beri burada toplantılar yapıyoruz. Ve gece yarısına kadar devam edecek. Çok çalışmalıyız. Hepimiz çok çalışmalıyız."

Soru cevapların bir bölümünde konu ihracata ve ihracatçıların kur beklentisine geliyor. Soruyoruz Bakan'a, "İhracatçılara özel bir kur olacak mı?"

Bakan Nebati'nin mesajı çok net oluyor: "Kimse kurla ilgili farklı bir beklentiye girmesin."

Kur önemli ama her şey değil

Ve konuyu açıyor, "Döviz kurları dış ticaret açısından önemli bir bileşen olmakla birlikte dış ticaretin tüm dinamiğini yansıtmıyor. İhracatçıların artık her türlü veri analizini çok iyi yapması gerekiyor. Sadece kura bakmayacaklar. Evet kur büyük bir etken fakat girdi maliyetlerini iyi analiz edecekler. Enerji ve taşıma maliyetleri yükseliyor mu? Avrupa'da resesyon riski var mı? Bütün bu bileşenlere göre hesap yapmalılar."

Nebati, kur seviyesi ile ilgili ihracatçı kanadından gelen açıklamalara şaşırdığını da belirterek sözlerine ekliyor, "Ne istiyorlardı; kur stabil olsun, oynaklık azalsın. Biz bunu sağladık. Önümüzü görelim diyorlardı, önlerini de görüyorlar artık. İhracatçılarımızın dünya pazarlarında hak ettikleri yeri daha da sağlamlaştırmak için var gücümüzle çalışıyoruz. İhracat menzilimizi ve ürün çeşitliliğimizi genişletiyor, ülke özelinde eylem planları uyguluyoruz. Kredi politikamızla ihracatımızın sadece hacmini değil niteliğini de daha fazla iyileştirmeyi amaçlıyoruz. Verimlilik, yüksek katma değer ve rekabetçiliğe dayalı sektörel politikalarımızla üretim yapısını ithalata bağımlı olmaktan kurtaracak ve ekonomimizi sürdürülebilir bir dış denge yapısına kavuşturacağız."

Yeni bir hikaye yazalım

Bakan Nebati'nin işaret ettiği konuları son dönemlerde ihracatçılardan da duyuyoruz. Kur, parite, krizden çıkan fırsatlar ve fasonculuktan oluşan konfor alanı artık Türkiye'ye dar gelmeli. Türkiye yeni bir ihracat hikayesi yazmak istiyorsa, rekabet gücünü arttıracak 'yapısal mimarlık' çalışmasını hayata geçirmeli. Ar-Ge, inovasyon yani katma değerini geliştirecek çalışmalara, markalaşmaya emek vermeli. Aynı sektörde ihracat yapan şirketlerden biri geleneksel yöntemlerle kilo değeri ile 2 dolar, diğeri gelişmiş yöntemlerle 5 dolar ihracat gerçekleştiriyorsa yöntemleri yeni yapısal mimariyle çözmelidir.

Ocak ayı ihracat verilerinde dikkat çeken en önemli ayrıntılardan biri ihracat kilo değeri oldu. 12 milyon tona kadar yükselen ihracat ağırlığı ocak ayında 10 milyon tona indi. Bununla birlikte ihracatın kilo değeri 1.56 dolara yükseldi. Kaçınılmaz biçimde sonuçlar rakamlara yansıdı ve birçok ihracatçı düşüş beklerken ocak ayı rekor serisine devam etti.

Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında ihracatçılarımıza düşen en önemli görev şüphesiz bu dönüşüm olmalı. Türk Lirası değer kaybetsin, euro dolar karşısında değer kazansın ve böylece daha çok satıp daha fazla kazanalım, bizi konfor alanından çıkarmayacak. Bu bir yapısal mimari meselesi. Yani hammadde ile başlayan üretim, finansman, ürün kalitesi, tasarım, nitelikli ölçek ve pazarlamayı kapsayan bir süreç. Yapısal mimarinin en önemli sonucu 'krizlerde ne kadar dirençli' olduğunuzu göstermek değil, 'ne kadar güçlü' olduğunuzu ortaya koymaktır.

Akkuyu çalışanları için yeni yaşam alanı kuruluyor

Mersin'in Gülnar ilçesine bağlı Büyükeceli'de inşaat çalışmaları süren, tam kapasiteyle faaliyete başladığı an Türkiye'nin yüzde 10'luk enerji ihtiyacını karşılayacak Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde, çalışanlar için yeni ve konforlu bir yaşam alanı oluşturulacak. Akkuyu Nükleer A.Ş., bu kapsamda Özaltın İnşaat ile sözleşme imzaladı.

6 bin kişi barınacak

İnşa edilecek bu yeni yerleşim alanında farklı büyüklükteki dairelerin yanı sıra anaokulu ve okul, dükkanlar, restoran ve kafeler, tıp merkezi ve eczane, spor ve sosyal ve kültürel kompleksler ile bir de otel bulunacak. 6 binden fazla insanı barındıracak olan yerleşim alanı, tüm sakinleri için ortak dinlenme alanı ile de donatılacak. Üç aşamada hayata geçirilecek olan projede son aşamanın 2025 yılı sonunda tamamlanması planlanıyor. Akkuyu Nükleer A.Ş. Genel Müdürü Anastasia Zoteeva, çalışanlar için kurulacak yeni şehri mümkün olduğu kadar konforlu hale getirmek istediklerini belirterek, "Rus ve Türk uzmanlar, Türkiye'nin ilk nükleer santralinde dolu dolu, mutlu bir yaşam sürmek ve üretken çalışabilmek için gereken tüm koşullara sahip olacak" dedi.

Özaltın İnşaat Genel Müdürü Muzaffer Özdemir ise deniz kıyısından çok uzak olmayan, Silifke ve Taşucu'na da oldukça yakın bir noktadaki yerleşim alanının üç aşamada gerçekleştirileceğini söyledi. Özdemir, 700 bin metrekarelik alanda toplam 2 bin 700'den fazla konut yapılacağını bildirdi. Özdemir, "Yerleşim kasabasında, dinlenme alanı, ticaret ve kültürel tesisler ve otel inşa edilecek" diye konuştu. Çalışmaların 2025 yılı sonunda tamamlanması planlanıyor.

Santralde çalışmalar sürüyor

Akkuyu Nükleer Güç Santralı sahasında da çalışmalar ilerliyor. Akkuyu Nükleer A.Ş. Genel Müdürü Anastasia Zoteeva, 1'inci ünitenin kubbesinin yakın zamanda monte edildiğini hatırlatarak, "Kubbeyi monte ettik ve açık reaktöre su verme işlemini başlattık. Nükleer santral inşaatı çok aşamalı bir süreç, inşaat aşamasından teknolojik çalışmalara geçiyoruz" ifadelerini kullandı. Akkuyu Nükleer A.Ş. Başkan Vekili Anton Dedusenko ise Akkuyu'da 1 kişinin çalışmasının bölgede 6 kişilik istihdam sağladığını, işletme aşamasında bu etkinin 1'e 10 olacağını bildirdi.

Sanayi sektöründen ocak ayında rekor ihracat

Sanayi sektörü ocak ayında rekor ihracata imza attı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, Türkiye'nin ihracatı, ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,4 artışla 19 milyar 375 milyon dolara yükselerek küresel ekonomideki zorlukların devam ettiği 2023 yılına rekorla başladı.

Söz konusu dönemde, küresel sanayi üretiminde devam eden dalgalanmalara karşın Türkiye'nin sanayi ürünlerine talep devam etmesiyle, sanayi sektörü de 13 milyar 674 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ocak ayı ihracatına imza attı.

Ocakta geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,5 artan sanayi ihracatının, Türkiye'nin toplam ihracatı içerisindeki payı yüzde 70,6 oldu.

10 sektör zirve yaptı

Sanayi bünyesinde faaliyet gösteren 16 sektörden 10'u ihracat rekoru kırdı. Tekstil ve ham maddeleri 818,8 milyon dolar, deri ve deri mamulleri 178,8 milyon dolar, kimyevi maddeler ve mamulleri 2,3 milyar dolar, hazır giyim ve konfeksiyon 1,6 milyar dolar, otomotiv 2,7 milyar dolar, elektrik ve elektronik 1,2 milyar dolar, makine ve aksamları 845,2 milyon dolar, çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri 361,4 milyon dolar, mücevher 419,9 milyon dolar, iklimlendirme 525,5 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ihracatını gerçekleştirdi.

Türk firmalar Çin'e PttAVM ile girecek

1.4 trilyon dolarlık Çin e-ticaret pazarına Türk ürünleri daha kolay girecek. Çin'in en büyük e-ticaret platformları JD'nin yanı sıra Alibaba şirketi Tmall ve TikTok'un sahibi olduğu Douyin'de PttAVM mağazaları açılarak ürünler satılmaya başlandı.

Türk şirketlerine Çin'de daha kolay e-ticaret yapmaları için önemli bir adım atıldı. 1.4 trilyon dolarlık Çin e-ticaret pazarına Türk ürünleri artık daha kolay girecek. Türkiye'nin Pekin Büyükelçiliği, TİM, TOBB ve Ticaret Bakanlığı E-ticaret Dairesi ile yapılan görüşmeler sonrası dev e-ticaret platformunda Türk mağazasının açılması için PTT iştirak şirketi PttAVM.com'a koordinasyon görevi verildi. Çin'in en büyük e-ticaret platformları JD'nin yanı sıra Alibaba şirketi Tmall ve TikTok'un sahibi olduğu Douyin'de PttAVM mağazaları açılarak ürünler satılmaya başlandı.

"Mağazanın adı 'Türkiye Premium Store"

Projeye dair bilgi veren PttAVM.com Genel Müdürü Hakan Çevikoğlu, "Türkiye Premium Store adı verdiğimiz mağazaya şu anda 46 marka katılım sağladı. Bu markalardan da yaklaşık 20 tanesi aktif olarak satış yapıyor" dedi. Ticaret Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve TOBB'un yönlendirdiği önemli Türk markalarının ürünlerinin daha kolay bir şekilde Çin'de satılacağını vurgulayan Çevikoğlu, "Eti, Arzum, Ds Damat gibi birçok önemli markamız bu grup içerisinde. Türk markalarının toplu olarak yer alabildiği bir mağaza işletiyoruz" diye konuştu.

"200 bin dolardan kurtarıyoruz"

Ürünlerin Çin'e satış sürecini de değerlendiren Çevikoğlu, "Türkiye'nin ürünlerini PTT Kargo ile buradan götürüyor olacağız. Önce İstanbul'da depolayıp Çin'deki adrese teslim edeceğiz. Öte yandan Çin'e girmeden önce ürünleri Hong Kong'da depolama imkanımız da olacak. Çin'de lojistik anlamda görüşmeler yapacağız. China Post ile buluşacağız. Daha hızlı ve daha uygun fiyatlı gönderilerin teslim edilmesi için görüşmelerimiz sürecek" ifadelerini kullandı.

Bu proje dışında bir markanın Çin pazarına tek başına girebilmesi için belli bir maliyet gerektiğinin altını çizen Çevikoğlu, "Öncelikle giriş bedeli var. Bir markanın Çin'e giriş yapabilmesi için harcaması gereken minimum miktar 150-200 bin dolar. Biz, markalara hiçbir maliyet yüklemeden bu ülkeye girmelerini sağlıyoruz. Öte yandan bu platformlarda bir mağaza açmak isterseniz, minimum 15 - 25 bin dolar depozit vererek ayrıca Trading Partner dediğimiz yerli ortağa binlerce dolar ödeme yaparak çalışmanız gerekiyor. Biz markaları ücretsiz Çin pazarına sokuyoruz. Yeter ki orada marka tescili olsun. Orada marka tescili yoksa bile onları yaptırmalarına yardım ediyoruz. Bunun için firmaların TOBB, TİM ve Ticaret Bakanlığımıza başvurmaları yeterli" şeklinde konuştu.

5 yılda 500 milyon dolar pay hedefi

Daha çok Türkiye'yi temsil eden ve bilinen ürünlerin pazarda yer almasını beklediklerini söyleyen Çevikoğlu, "Şu ana kadar en çok satılan ürünler gıda ve kozmetik ürünleri. Bu ürün yelpazesi markalarımız arttıkça genişleyecek. Ticaret Bakanlığı'nın da yeni e-ihracat destekleri var. O desteklerle beraber bu sefer ciddi bir büyüme bekliyoruz. Sadece JD'de değil Alibaba'nın TMall ve Tiktok'un Douyin platformlarında da Türkiye Premium Store mağazalarımız var. Ticaret Bakanlığı, TİM, Ticaret Ataşeliğimiz ve Çin pazarına girmek isteyen markalarımızın katılımı ve desteği ile 5 yıl içinde Çin'in sınır ötesi e-ticaret pazarından 500 milyon dolarlık pay almayı hedefliyoruz" diye konuştu.

Nazlı SARP
nazli.sarp@dunya.com

Cumhuriyet'in 100. yılında daha da büyümesi beklenen turizm ve handikapları

2022 yılında Türkiye, en favori destinasyonlar arasına 51 milyonu aşkın ziyaretçi sayısı ile girerek Fransa ve İspanya'nın ardından üçüncü oldu. UNWTO verilerinden hareketle 2019 yılına göre yüzde 40 gelir artışıyla lider ülke konumuna yükseldi.

22 milyar dolarlık gelir artışı ile turizm sektörünün bu başarısı, içinde bulunduğumuz ekonomik koşullar ve yüksek cari açığımız düşünüldüğünde o denli önemliydi ki cari açığın belli bir sınırın altında kalmasına katkı sağlayarak, çıtayı daha da yükseltmemize neden oldu.

60 milyon hedefi zor değil

Cumhuriyet'imizin 100. yılına girecek olduğumuz bu yıl ise 60 milyon ziyaretçi hedefimiz var. Üstelik pandemi sürecindeki hızla toparlanma düşünüldüğünde bu hiç de zor bir hedef gibi gözükmüyor. Buraya kadar oldukça güzel bir resim çizmiş oldum ancak sektörün temel göstergelerinden olan kişi başı harcama ve gecelik kişi başı harcama tutarlarına bakıldığında Avrupa'nın oldukça gerisindeyiz. 2010 yılından itibaren TCMB verilerinden hareketle ortalamalara bakıldığında kişi başı harcamada 697 dolar seviyesindeyiz, Avrupa genelinde bu ortalama UNWTO verilerine göre 1391 dolar seviyelerindedir. Geçen yıla göre bakıldığında ise kişi başı ortalama harcamanın bir önceki yıldaki 1028 dolar seviyesinden 901 dolara gerilediği dikkatimizi çekiyor.

Bu durumun oluşmasındaki başlıca etmenlere bakılacak olursa;

Sezon turizmi yatırımları hızlandırdı

Ülkemizde yaygın olarak sezon turizmine yönelik faaliyetler ön sıradadır ve kişi başı turizm gelirlerinin düşük olmasının en önemli sebeplerinden birisi de gelir düzeyi düşük olan ülkelerden gelen turist ziyaretleridir. Harcama türlerinin ağırlıklı olarak her şey dahil paket turlardan oluştuğu ve bunların önceden toplu biçimde çok düşük ücretlerle satışının yapıldığı görülmektedir. Özellikle all inclusive turlar, ziyaretçilerin harcama yapmalarını engelleyici bir unsur olarak kabul edilebilir. Diğer taraftan sezon turizmi Türkiye'de son on yılda otel ve tesis yatırımlarının da hızlanmasını beraberinde getirmiş, özellikle kıyı şeridinde çok hızlı bir betonlaşmayla doğal alanlar risk altına girmiştir. Dolayısıyla düşük gelir modundan çıkarak sezon turizmi yerine dört mevsim uygulanabilen; ekoturizm, kongre ve sağlık turizmi gibi alanlara yönelerek, bu bağlamdaki yatırımların teşvik edilmesi sürdürülebilir ve nitelikli bir sektörün de ortaya çıkmasını beraberinde getirecektir.

Rekabetçi kur turizm açısından geçerli

Turizm sektörünün girdi maliyeti sorunları sanayici ihracatçı kesimle benzerlik göstermekle beraber tesislerdeki konaklama vergisi ve hasıla üzerinden tahsil edilen katkı payı (TGA) artışlarının zorlayıcı olduğu ayrıca dile getirilmektedir.

Son aylarda ihracatçı için sıklıkla dile getirilen rekabetçi kur ihtiyacı turizm açısından da geçerlidir. Yapılan bilimsel çalışmalarda düşük dolar kurunun ülkemize gelen turistlerin daha fazla ve pahalı mal satın alması sonucunu doğurmakla beraber, ziyaretçi sayıları ve dolayısıyla yaratılan turizm geliri üzerinde bir etkisi olmamaktadır. Yani dolar kuru ile turizm geliri arasındaki ilişki tek yönlü ve zayıftır. Buna karşılık salgın hastalıklar ve terör eylemi gibi halk arasında korku ve panik yaratan ekonomi dışı faktörlerin turizmi en çok etkileyen parametreler olduğu görülmektedir.

Bu bakımdan geçtiğimiz hafta konsoloslukların birer birer Türkiye için uyarı yapmaları ve bazılarının kapanması dikkat çekiciydi. Konuyla ilgili ülkeler arasında herhangi bir istihbarat paylaşımının olmadığının da açıklanması çoğumuzun moralini bozdu. Çıkan haber yorumları çok çeşitli olmakla beraber eski istihbaratçı- akademisyen Ali Burak Darıcılı, Twitter'da "Bazı ülkelerin konsolosluklarını kapatmasının nedeni bence DAEŞ kaynaklı bir eylem emaresidir. Türkiye'de değil ama Avrupa'da eylem bekliyorum" paylaşımını yapmıştır. Özetle ülkemizin turizm sektörünün cari dengemize ilaç, kalkınmamıza ise önemli ölçüde destek olduğunun önemi doğrultusunda sürdürülebilir ve katma değerli olmasının da yolunun açılarak buna uygun güven ve istikrar ortamının tesis edilmesi öncelenmelidir.

Outdoor Factory 'hayal' ile 400 milyon TL hedefliyor

Global alanda da tema park, şehir mimarisi ve müze yatırımlarına hız veren Outdoor Factory, bu yıl minimum 400 milyon lira ciro hedefliyor. "Müşteriye hayal satıyoruz" diyen Outdoor Factory'nin kurucu ortağı Suphi Aydıner, Türkiye'de eğlence sektörünün hızla büyüyeceğine işaret etti.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN
nurdogan.arslan@dunyaeko.com

Tema park ve eğlence alanında küresel oyuncular arasında yer almayı hedefleyen Outdoor Factory, 65-75 milyar dolara ulaşan dünya eğlence pazarı pastasındaki payını büyütmek istiyor. Almanya, İtalya, Özbekistan, Katar ve Chicago'da ofisler açan şirket, ABD ve Avrupa başta olmak üzere Orta Doğu, Türk cumhuriyetleri gibi bölgelerde yatırımını artıracak. 2023 ciro hedeflerini 400 milyon lira olarak açıklayan Outdoor Factory'nin kurucu ortağı Suphi Aydıner, "Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de turizm hedeflerine paralel tema park-eğlence sektörü büyüyor. Ciro hedefimiz 400 milyon lira, ancak biz seri üretim yapıp ürün satmıyoruz, hayal satıyoruz. Dolayısıyla gelecek projeye bağlı olarak ciro hedefimiz her an artabilir" dedi. Avrupa'da 450 milyon euro, ABD'de ise 20 milyar dolarlık bir pazarın varlığından söz eden Aydıner, Avrupa'da özellikle Almanya ve Fransa'ya konsantre olduklarını belirtti. ABD'de özellikle dijitalin ön plana çıkmaya başladığını ifade eden Aydıner, bu alandaki yatırımlarına işaret etti. Adelworld projesinde sanatla dijitalin birleştirildiğini aktaran Aydıner, 2 milyon dolar yatırımla ABD'de üretim tesisi L3DFX şirketine ortak olduklarını hatırlattı.

"Turizme katkısı Akdeniz kadar"

Avrupa'da temalı park sektörünün 150 yıllık geçmişe sahip olduğunu dile getiren Aydıner, "Sadece Disneyland yıllık 10 milyon ziyaretçi çekiyor. Disneyland'ın turizm gelirindeki payı yüzde 6.5. Şimdi Orta Doğu da bu alanda öne çıkmaya hazırlanıyor. Orta Doğu eğlence sektöründe hub olmak istiyor. Sektörün dünya turizmine katkısı bizim Akdeniz Bölgesi'nin katkısı kadar" diye konuştu.

Türkiye'de de sektörün emekleme döneminde olsa bile hızla büyüdüğünü söyleyen Suphi Aydıner, şöyle devam etti:

"Geleceğin dünyasında tema park ve müzeler yeni konseptleriyle var olacak. Son zamanlarda en çok yatırım yapılan şeylerden biri dijital ve interaktif uygulamalar. Konsept müzeler dahilinde illüzyon müzesi, fun art müzeleri gibi... Özellikle müzecilikte 5 duyuya yönelik olarak koku alınan, müziğin veya anlatımların olduğu dokunarak içeriğin çeşitlendiği tecrübeler ön planda. Bu anlamda Türkiye'de de önemli gelişmeler var."

2019'da Türkiye'de tema park ziyaretçi sayısının 2.5 milyon kişi olduğunu hatırlatan Aydıner, ziyaretçi dağılımını büyükşehirlerde yüzde 50 yabancı, yüzde 50 yerli, Antalya bölgesinde ise yüzde 80 yabancı şeklinde sıraladı. Aydıner, "90 milyon turist hedefi içerisinde yüzde 5'lik bir dilim olsa bile 4 milyonun üzerinde bir ziyaretçi sayısına tekabül ediyor. Bu da şu anki rakamların 2 katı demek" dedi.

"Hem temalı ürün hem proje üretiyoruz"

Outdoor Factory olarak temalı imalatlar ve proje tasarımı alanında çalıştıklarını anlatan Aydıner, kurdukları parklardaki ürünleri de kendi tesislerinde ürettiklerini açıkladı. 160 kişiyi istihdam ettiklerini belirten Aydıner, "Bünyemizde, sadece kendi projelerimizde çalışan inşaat şirketimiz de var. Yılda 200'ün üzerinde tasarım gerçekleştiriyoruz. Körfez ülkelerinde güçlüyüz. Avrupa'da 20 tema parkta imzamız var. Türkiye'de Vialand projesi ile tema park alanında gücümüzü gösterdik. Yassıada'da Demokrasi Müzesi'nde bizim imzamız var. Kamu kurumları ve müzelerden talep alıyoruz" dedi. Özbekistan'daki Bağımsızlık Anıtı'nı Türkiye'den 14 uçak ve 90 TIR sevkiyatı ile hayata geçirdiklerini de hatırlatan Aydıner, merkezi Orlando'da bulunan IAAPA (International Association of Amusement Parks and Attractions) üyesi olduklarını da kaydetti.

İngiliz yapılarını Türk doğal taşları süsleyecek

Türk doğal taş ihracatçıları İngiliz mimarları radarına aldı. Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin organize ettiği heyet, bu hafta İngiltere'ye gidecek.

Türkiye'ye 2022 yılında 2.2 milyar dolar döviz kazandıran doğal taş ihracatçıları, İngiliz mimarların prestijli projelerinde Türk doğal taşı kullanmaları için Londra seferine çıkıyor. 150 farklı çeşit doğal taş ve 650 renk ve desen seçeneği sunan Türk doğal taş sektörü, Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin organize ettiği, "İngiltere Doğal Taş Sektörel Ticaret Heyeti"nde bu hafta İngiltere'de mimarlar ve ithalatçılarla bir araya gelecek. Türk doğal taşına değer katmak için pazarlama stratejisi yürüttüklerini aktaran Ege Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Alimoğlu, "İngiltere Doğal Taş Sektörel Ticaret Heyeti" kapsamında bugün mimarlık firmalarıyla bir araya geleceklerini, mimarların prestijli projelerinde Türk doğal taşı kullanmalarını sağlamak

için mimarlara Türk doğal taşlarının zengin renk ve desen özellikleri hakkında sunum yapacaklarını vurguladı.

İhracat hedefi 1 milyar dolar

İngiltere Doğal Taş Sektörel Ticaret Heyeti"nin ikinci gününde ithalatçı firmaları ziyaret edeceklerini dile getiren Alimoğlu, "İngiltere'de 8 Şubat 2023 tarihinde Surface Design Show Fuarı'nı ziyaret edeceğiz. Bu fuarda Türk ihracatçılarımızla, ithalatçılar ve mimarların davetli olduğu bir network kokteyli düzenleyeceğiz. Burada doğal taş sektörünün 360 derece taraflarını buluşturacağız" şeklinde konuştu.

İbrahim Alimoğlu, Türk doğal taş sektörünün güçlü oyuncuları 15 firmadan 16 yetkili isimle, İngiltere'deki doğal taş ithalatçıları ve mimarları 9 Şubat 2023'te ikili iş görüşmelerinde buluşturacakları bilgisini verdi. Alimoğlu şunları kaydetti: "Dünya genelinde konumumuzu güçlendirmek için alternatif pazar arayışlarımız kapsamında İngiltere'nin bize büyük fırsatlar sunacağına inancımız tam. 2022 yılında 770 milyon dolarlık doğal taş ihracatı yapmıştık. Çin, İngiltere ve diğer ülkelerde yapacağımız tanıtım çalışmalarıyla EMİB olarak doğal taş ihracatımızı 1 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz."

279 milyon dolara 'depo'

Mühendislik ve teknoloji şirketi Kontrolmatik Teknoloji'nin 'Pomega Energy Storage Technologies' iştiraki ile Amerika'nın Güney Carolina eyaletinde inşa edeceği 279 milyon dolarlık enerji depolama fabrikasının temeli atıldı. Yıllık 3 GWh kapasiteli fabrikada, Lityum-İyon (LiFePO4) teknolojisiyle pil hücrelerinin yanı sıra ev ve şebeke tipi enerji depolama çözümleri üretilecek.

İki ülke Nihat Aydın'a emanet

Dünyanın önde gelen optik perakende organizasyonu EssilorLuxottica bünyesinde Türkiye'de 300'den fazla mağaza ve 1.600 çalışanla faaliyet gösteren Atasun Optik, başarısını global bir atama ile yurtdışına taşıyor. Atasun Optik CEO'su Nihat Aydın, 1 Şubat 2023 itibarıyla Almanya'da Apollo-Optik ve Robin Look, Avusturya'da ise Pearl-Optik markalarına liderlik edecek.

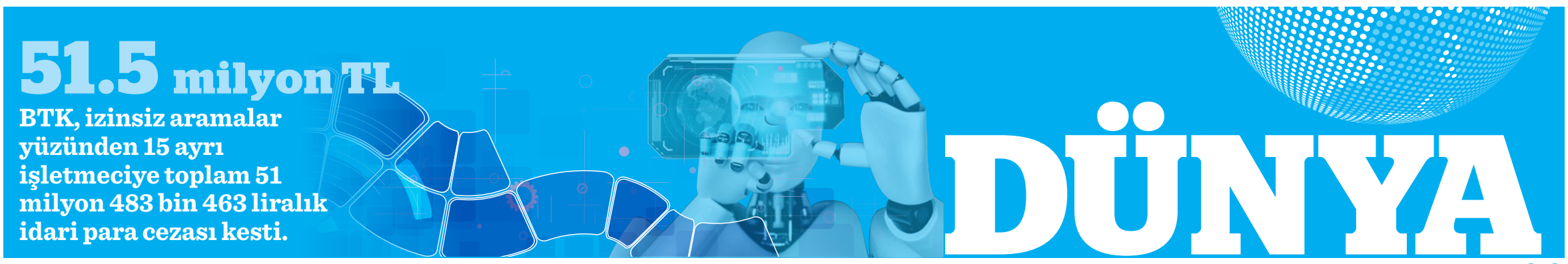

Öğrenci dostu chromebook Acer Spin 314

Acer'ın geniş Chromebook ürün ailesi içerisinde öne çıkan cihazlardan Acer Chromebook Spin 314 (CP314-1H), 14 inç'lik geniş dokunmatik ekranı ile üretkenliğini artırmak isteyen öğrenciler ve hibrit çalışanlar için ideal bir kullanıcı deneyimi sunuyor. Kapaklı, tablet, ekran ve çadır olmak üzere Acer Chromebook Spin 314'ün 4 farklı kullanım modu öğrencilerin birçok farklı durumda çalışmalarını ve doğru konumu bulmakta asla zorlanmamalarını sağlıyor. Kullanıcılar, ince çerçeveli tasarım ve HD ekran ile her an her yerde filmlerin, videoların ve TV şovlarının keyfini çıkarabiliyorlar.

Türkiye üretimi 58 inç TCL satışta

58 inç boyutlarına sahip, Türkiye'nin bu ekran boyutlarındaki ilk Google TV'si TCL P635, Bilkom güvencesiyle teknoloji marketler ve online platformlarda satışa sunuldu. TCL'in Bilkom iş birliği ile Türkiye'de üretilen TCL 58P635 modeli, üstün gelişmiş ses ve görüntüleme teknolojileri ile öne çıkıyor. UHD içeriklerin en son standardı HDR (Yüksek Dinamik Aralık) özelliğiyle gelen P635; çarpıcı parlaklık, olağanüstü gölge ayrıntıları ve canlı renkler sunuyor. HDR 10 destekli cihaz, dinamik ton eşleme özelliğiyle en gelişmiş yüksek dinamik aralıklı video standardını uygularken, 4K ekran ile resim kalitesini optimize ediyor. Ton aralığı, parlaklık ve kontrastı önemli ölçüde kare kare iyileştiren cihaz, bu sayede seyir zevkini üst seviyeye çıkarıyor, izleme deneyimini eğlenceli ve keyifli hale getiriyor.

İzinsiz aramalara BTK'dan rekor ceza

Dijital ürün ve hizmetlerin satışı için sürekli gelen çağrılar, SMS'ler tüketicileri yıldırdı. İzinsiz aramalar için çağrı engelleme hizmeti e-devlet'te var ama bunun somut faydası kullanıcılara yansımadı. Aramalar sürdü.

TERS KÖŞE
Kemalettin BULAMACI
kemalettin@btdunyasi.net

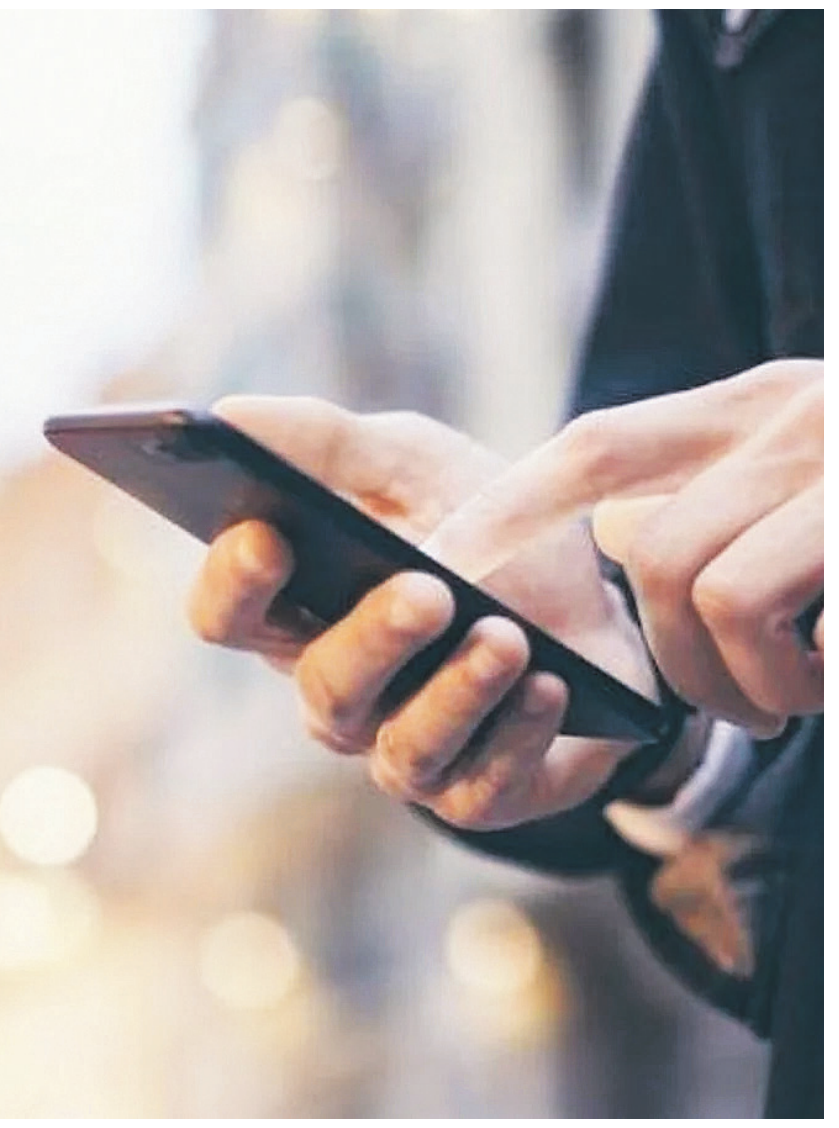

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), bu aramaların engellenmesine yönelik olarak bir yönetmelik hazırlığında. Taslak, kamuoyu görüşüne de açıldı. Bununla yetinmeyen BTK, haftasonu, 15 ayrı işletmeciye kestiği toplam 51 milyon 483 bin 463 liralık idari para cezasını kamuoyuna duyurdu.

Medyada "850'li hatlara ceza" diye duyurulan kurul kararı, BTK'nın uzun süredir incelemelerde bulunduğu işletmecilerin alt bayilik/acentelik düzenlemelerine uyumsuzlukları nedeniyle kesilmiş durumda. Kısaca, cezalar 850'li hatlardan yapılan aramalar için değil, diğer sabit alan kodlu aramalar ve mobil telefon hizmetleri alan kodlarından yapılan aramalar için de geçerli. Kesilen cezaların gerekçesi de "izinsiz arama yapmaktan dolayı" değil, BTK'nın denetlemekle yükümlü olduğu şirketlerin, bayilik yapılanması hakkındaki mevzuata aykırı davranışlarda bulunmaları.

Saadet zinciri gibi

BTK'nın kurul kararında, 15 şirkete yönelik uygulanan idari para cezaları toplam 44 ihlal/uyumsuzluk başlığı altında sıralanmış. Bazı ihlaller için, şirketlere, cirolarının binde 8'ine varan yüksek cezalar uygulanırken, bazı ihlaller için ise yüzbinde iki gibi küçük cezalar düzenlenmiş. Kurul kararındaki ihlaller incelendiğinde, izinsiz arama konusunda neredeyse bir saadet zinciri yapısının oluşturulduğu göze çarpıyor.

Ürün ve hizmetin sahibi ana şirket, hizmet satışı için çeşitli bayilikler vermiş. Bu bayiler ise yeni müşteri kazanımı işini ana şirket ile bir bağlantısı olmayan, ana şirketler tarafından bilinip, tanınmayan tali bayilere ihale etmişler. Tali bayi, yeni müşteri kazandığı zaman, bayiye "müşteri kazandırma hizmeti" olarak fatura kesiyor. Kağıt üstünde, müşteriyi arayan, taciz eden kurum ile hizmet sahibi şirket arasında bir bağlantı yok. BTK, uzun incelemeler sonucunda bu yapıları ortaya çıkartmış.

Cezalar ana şirkete

BTK, incelemeleri neticesinde, 15 ana şirkete yaklaşık 51.5 milyon lira idari para cezası kesti. İzinsiz aramaların kaynağı olan tali bayiler ve ana şirketlerin bayilerine ise herhangi bir para cezası verilmiş değil. Bu konuda BTK'nın yapabileceği bir şey yok. BTK, yetkisi çerçevesinde, yetkilendirme yaptığı veya imtiyaz sözleşmesi imzaladığı şirketleri denetleyebiliyor. Bayiler ve tali bayi olarak adlandırılan kurumlar BTK yetkisi dışında. BTK'nın görev yetkileri biraz daha artırılsa, tüm ilgili taraflar bu cezalardan nasibini alabilirdi. Ancak, daha önceki uygulamalardan bildiğimiz üzere Ticaret Bakanlığı "Haksız ticari uygulama" başlığı altında bu şirketlere ceza kesmişti. Yakın zamanda, Ticaret Bakanlığı tarafından da BTK'nın ceza kesemediği tali bayi ve bayilere ceza vermesini bekleyebiliriz. Bakalım, bu cezalar, izinsiz aramaların önünü kesebilecek sonuçlar doğuracak mı?

Kripto cüzdanlarda 'romantik' tehlike

Sophos, romantizme dayalı tekniklerle kullanıcıları avlayarak kripto cüzdanlarındaki varlıkları ele geçirmeyi planlayan kötü niyetli uygulamaların App Store ve Google Play güvenlik denetimlerini aşmanın yeni bir yolunu bulduğunu raporladı. Sophos isimli güvenlik yazılım üreticisinin "Sahte Ticaret Uygulamaları Apple ve Google Uygulama Mağazalarına Sızıyor" başlıklı rapor, CryptoRom ve MBM BitScan isimli uygulamalar için uyarıyor.

CryptoRom dolandırıcılarının Lockdown ile sunulan güvenlik özellikleri ışığında taktiklerini değiştirdiklerini, böylece App Store inceleme sürecini atlatmaya odaklandıklarını ortaya koyuyor. Diğer uygulama olan MBM_BitScan, Android için yazılmış bir uygulama ve Google Play'de BitScan olarak biliniyor. Her iki uygulama aynı Komuta ve Kontrol (C2) altyapısıyla iletişim kuruyor. Bu komuta kontrol altyapısı meşru bir Japon kripto firmasına benzeyen sunucuyla iletişim kuruyor. Tüm kötü niyetli süreç bir web arayüzü yardımıyla yürütülüyor. Bu yüzden Google Play'de kodun güvenliğini gözden geçirenlerin bu durumu tespit etmesi oldukça zor.

ChatGPT'den iki önemli karar

Aralık ayından beri, tüm dünyada teknoloji yazarları, Open AI isimli şirketin ChatGPT isimli yapay zeka uygulaması ile yatıp kalkıyor. Bu hafta ChatGPT cepesinden iki önemli haber var. Daha önce paralı bir sürümü olacağı iddia edilen ChatGPT için, CEO ve CTO'ları ayrı ayrı açıklama yaparak, aylık 20 dolar karşılığında cevap alınabilecek bir PLUS abonelik üstüne çalıştıklarını duyurdu. İkincisi ise öğrenciler için kötü haber. ChatGPT, herhangi bir metni analiz ederek, bunu yapay zeka temelli bir uygulamanın yazıp yazmadığı konusunda bilgi verebilecek. Google'ın, yıllık 183 bin dolar maaşlı üçüncü seviye mühendislik sınavını geçebilen ChatGPT tarafından yazılan kodları ve metintleri, öğrenciler uzun süredir kullanıyor. Akademi dünyasında yasaklanması bile tartışıldı. ChatGPT kendi ayağına sıkarak, bir metnin, yapay zeka tarafından yazılıp yazılmadığını analiz edecek altyapıyı geliştirdiğini duyurdu.

Tüketici, tablet ve chromebook'a yöneldi

2022 yılında, dünya genelinde PC satışları 350 milyon adetten yüzde 16.5 düşüşle 292 milyon adede geriledi. Akıllı telefon satışlarındaki düşüş ise yüzde 11.3 olarak gerçekleşti. 2021'de bir milyar 360 milyon olan satış adedi bir milyar 200 milyona geriledi.

PC ve akıllı telefon arasında kalan tablet ve chromebook satışlarındaki düşüş ise sadece yüzde 3.3 olarak gerçekleşti. International Data Corporation (IDC) isimli araştırma kuruluşunun verilerine göre 2021'de satılan tablet ve chromebook satışları 168.3 milyon iken, 2022'de satılan adet 162.8 milyon olarak gerçekleşti.

PC'ye göre daha ekonomik olan ve maliyet açısından daha erişilebilir olan tablet bilgisayarlar ve Chromebook'ların küresel satış adetlerindeki daralmanın PC ve akıllı telefona göre daha düşük kalması, tüketicinin tercihinin bu alana yöneldiğini gösteriyor.

GLOBAL CHROMEBOOK VE TABLET SATIŞLARI Kaynak: IDC

Şirket	2022 Satışları Adet (Milyon)	2022 Pazar Payı (%)	2021 Satışları Adet (Milyon)	2021Pazar Payı (%)	2021/2022 yıllık değişim (%)
1. Apple	61.8	38.0	57.8	34.3	7.0
2. Samsung	30.3	18.6	30.6	18.2	-0.8
3. Amazon.com	16.0	9.8	16.1	9.6	-0.7
4. Lenovo	11.6	7.1	17.7	10.5	-34.6
5. Huawei	9.1	5.6	9.8	5.8	-7.0
Diğer	34.0	20.9	36.4	21.6	-6.6
TOPLAM	162.8	100.0	168.3	100.0	-3.3

Apple tablette büyüdü

Apple, tablet satışlarında büyüme gösteren tek şirket olarak dikkat çekti. Macbook ve iPhone satış adetlerinde düşüş kaydeden şirket, 2022 yılında tablet satışlarını yüzde yedi artırarak 61.8 milyona yükseltti. Apple'ın toplam tablet ve chromebook pazarındaki payı yüzde 38.

Apple'ı takip eden Samsung, yüzde 18.6 pazar payı ve 30.3 milyon adet satış adediyle ikinci sırada. Samsung ve üçüncü sırada yer alan Amazon'un bu kategorideki satışları neredeyse sabit kalmış durumda. Pazarı tablet satışları domine ederken, chromebook satışları ise geçtiğimiz yıla oranla yüzde 48 gerilemiş durumda. Geçen yıl dünya çapında 36.9 milyon chromebook satılırken, 2022'de satılan adet 19.2 milyonda kaldı.

2021'de pazar lideri HP yüzde 27.8 pazar payına sahipken 2022'de pazardaki sıralaması dördüncülüğe geriledi. Chromebook satışlarında yüzde 65.6 gibi rekor bir düşüş kaydeden HP, pazar liderliğinden dördüncülüğe geriledi. 2021'de ikinci sırada yer alan Lenovo'nun satışları da yüzde 54.4 düşüş kaydetti ve Lenovo, üçüncülüğe geriledi. Satış adetleri düşüş göstermesine rağmen Acer birinciliğe, Dell ise ikinciliğe yükseldi.

Vergi Polemikleri

Zeki GÜNDÜZ
zeki.gunduz@dunya.com

Aftan yararlanmazlarsa sonradan pişman olabilecekler (I)

Değerli Dünya okurları; genellikle kapsamlı af uygulamaları sonrası, vergi inceleme birimlerinin iş yükü de hafiflemiş olacağından, hızlı ve yoğun bir inceleme dönemi başlar. Afların getirdiği imkanlardan yararlanmayanlar çoğu zaman sonradan pişman olurlar.

Özellikle, bilgi değişim anlaşmalarının işletildiği, otomatik bilgi değişim sürecinin başlatıldığı, elde edilecek verilerin süratle işlenip, beyanlarla karşılaştırılabileceği bir döneme girdiğimiz göz önünde bulundurulmalı. Aklımıza geldikçe riskli birtakım alanlara işaret edip yeni af düzenlemelerinden yararlanmalarını tavsiye edeceğim.

Yurt dışında beyan dışı gelirleri bulunan kişiler

Varlık Barışı düzenlemelerinden yararlanma konusunda tereddüt ediyorsanız veya yararlanmış olsanız da yararlanma sonrasında elde ettiğiniz yıllık kazançları beyan etmediyseniz, matrah artırımından yararlanmayı kaçırmayın.

Daha önce Varlık Barışı'ndan yararlanmış olanlar

Daha önce Varlık Barışı'ndan yararlanmış olanlara önceki yıllarla ilgili bir soru sorulamayacak. Ancak, o varlıklardan Varlık Barışı sonrası dönemlerde elde edilebilecek gelirlerin beyan edilip edilmediği sorulabilecek.

Faaliyetleri tartışmalı irtibat büroları

İrtibat büroları, mal alım satımı veya hizmet ifası süreçlerinde rol oynamaması gerekirken, bu sınırları geçip vergilenir hale gelebilmektedir. Bu durum hem kurumlar vergisi hem de çalışanların gelir vergileri için sorun yaratabilmektedir. Şirketin merkezinin bir başka ülke olması, faturaların yurt dışından düzenlenmesi yetmeyebilmektedir.

İş merkezleri Türkiye'de bulunanlar

Yurt dışında düşük vergili bir ülkede şirket kurulmakta, ancak şirketin ortakları, yöneticileri veya asli fonksiyonunu gören kişiler Türkiye'de ikamet etmektedirler. Bu bazen irtibat bürosu formatında olabildiği gibi ki yukarıda değindik, bazen de doğrudan kişiler üzerinden yürütülmektedir. Yürüten iş Türkiye'de ise vergileme hakkı Türkiye'nindir.

İnternet üzerinden reklam geliri elde eden yazılımcılar

Bu konuda yoğun yaygın incelemeler var. Yazdıkları programlarını bir platforma yükleyen ve bu platformdan bu programları indirerek kullananlar veya bu platformu ziyaret edenlere gösterilen reklamlardan elde edilen kazançlardan pay alan kişilere, ticari kazanç (reklam geliri) elde ettikleri iddiası ile tarhiyatlar yapıldı. Bölge idare mahkemeleri (istinaf) aşaması dahil bu tarhiyatlar, elde edilen gelirin telif kazancı (istisna serbest meslek kazancı) olduğu gerekçesi ile iptal edilse de matrah artırımından yararlandığınız dönemler için bu incelemeye hiç muhatap olmazsınız.

Sosyal medya fenomenlerinin reklam gelirleri

Yazılımcılar gibi fenomenlerle ilgili de vergi incelemeleri sürdürülmektedir. Verilen hediyeler, bedelsiz verilen veya sağlanan her şey, indirimler dahil incelemelerde sorgulanmakta, matraha dahil edilmektedir. Bazen, şöhretli kişilerin, hiçbir fayda elde etmedikleri paylaşımları dahi bu incelemelerde sorgulanabilmektedir.

Türkiye'den gelir elde eden dar mükellefler

Şayet Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcileri varsa, dar mükellefin (yurt dışında mukim şirketin) Türkiye'den elde ettiği kazançların Türkiye'de vergilenebileceği iddiası ile tarhiyatlar yapılabilmektedir. Özellikle geçmişte bu tür tarhiyatlarla karşılaşmış olanlar veya sektöründe bu tür tarhiyat yapılmış olanların matrah artırımından yararlanmalarını tavsiye ediyorum.

Yurt dışında şirket kurmuş, ortak olmuş Türk vatandaşları

Yurt dışında, düşük vergili ülke veya bölgede şirket kurup gelir elde eden Türkiye'de mukim kişiler, bu faaliyetlerin gelirleri Türkiye'ye getirilmese, hatta bu şirketler kar dağıtmamış olsa bile, bu gelirlerin Türkiye'de beyan zorunluluğu doğabilir.

Tarım Fakültesi gençlere %100 iş garantisi sunuyor

Modern tarım teknolojilerinin gençler tarafından bu topraklarda yaygınlaştırılması, ülkenin geleceği açısından belirleyici olacak. Yaşar Üniversitesi'nin Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi sanayi-üniversite işbirliğinde iddialı bir model sunuyor. Fakültede geleceğin modern tarım uzmanları yetişecek.

Özlem ERMİŞ BEYHAN
ozlem.ermis@dunya.com

Yaşar Üniversitesi, sanayi-üniversite işbirliğinde çıtayı yukarıya taşıyan adımı attı. Kurulan Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, geçtiğimiz 2 yılda sadece yüzde 100 burslu öğrencilerle eğitim hayatına başladı. Fakülte, öğrencilerine mezuniyet sonrası ise yüzde 100 iş garantisi sunuyor. Fakültenin son yılında öğrenciler sadece 2 dersi uzaktan alıyor, diğer tüm dersler Holding şirketlerinde birebir projelere dahil olunarak veriliyor.

Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, Türkiye'yi geleceğe taşıyacak modern tarımda uzmanlar yetiştirme noktasında Yaşar Üniversitesi'nin uluslararası prestijini de artırmış. Yaşar Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Ahmet Yiğitbaşı, "İngiltere Merkezli Times Higher Education (THE) Üniversitelerin Etki Sıralaması 2022 raporuna göre, Yaşar Üniversitesi 4 başlıkta listeye girme hakkı kazandı" dedi. Bu dört başlık: Toplumsal cinsiyet eşitliği, Sanayi, yenilikçilik ve altyapı, Eşitsizliklerin azaltılması ve Hedefler için ortaklıklar olarak sıralandı.

Sıralama 106 ülkeden 1.406 kurumu içeriyor. Yiğitbaşı, sosyal girişimciliği desteklemek için Yaşar Üniversitesi'nde Sosyal Girişimcilik ve Etki Yönetimi Ofisi kurduklarını anlatırken 22 yılda Yaşar Üniversitesi'nin en çok tercih edilen vakıf üniversitelerinden biri olduğunu, TÜBİTAK'ın Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde vakıf üniversiteleri içinde ilk 5 arasında yer aldığını kaydetti. Jean Monnet Programı kapsamında Yaşar Üniversitesi'nin en fazla sayıda proje kabulü alan yüksek öğrenim kurumu olduklarını anlatan Rektör Prof. Dr. Cemali Dinçer ise, Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin aynı programdan Mükemmeliyet Merkezi kabulü aldığını söyledi.

Kendi elektriğini üretecek

Yaşar Üniversitesi'nin yeni projelerinden biri de net '0' üniversite olmak. Bu yolda tükettiği tüm enerjiyi karşılamak üzere 3 megawattlık bir güneş tarlası kuracak. Ahmet Yiğitbaşı, net '0' üniversite olacaklarını vurguladı.

Selçuk Yaşar Ödülü'nde bu yılki tema iklim değişikliği

Yaşar Üniversitesi, Selçuk Yaşar Spor ve Eğitim Vakfı iş birliğiyle, Üniversitenin ve Vakıfın kurucusu Selçuk Yaşar'ın hayatı boyunca kendisine ilke edindiği değerleri yaşatmak amacıyla "Selçuk Yaşar Ödülü"nü düzenliyor. 4'üncü kez verilecek olan ödülün teması bu yıl "İklim Değişikliği". Ödülün sahibini belirlemek için 5 kişilik bir seçici kurul oluşturuldu. 2019 yılında ilk ödülü kısa süre önce vefat eden Tekfen Holding Kurucusu Ali Nihat Gökyiğit almıştı.

TEB Portföy'e Global Economics'ten iki ödül

Dünyanın önde gelen finans ve iş analizi yayınlarından The Global Economics ve International Finance, "Türkiye'nin En İyi Portföy Yönetim Şirketi" olarak TEB Portföy Yönetimi'ni seçti. Yağız Oral, "Geniş dağıtım ağımızla hizmet veriyoruz" dedi.

2021 yılında International Finance tarafından Türkiye'nin en iyisi seçilen TEB Porföy Yönetimi, 2022'de de iki farklı uluslararası kuruluş tarafından ödüllendirilerek sektördeki öncülüğünü ve başarısını bir kez daha gösterdi.

TEB Portföy Yönetimi Genel Müdürü Yağız Oral, yenilikçi portföy yönetimi anlayışıyla yatırımcıların yerli ve yabancı sermaye piyasalarının sunduğu fırsatlardan en iyi şekilde yararlanmasını sağlamak için çalıştıklarını söyledi.

Oral, "Bunun için geniş dağıtım kanallarımız aracılığıyla hizmet sunuyoruz. Bu doğrultuda sağlam adımlarla ilerlerken, çalışmalarımızın önde gelen uluslararası kuruluşlar tarafından takdir edilmesi ve ödüle layık görülmesi bize gurur ve mutluluk veriyor" dedi.

Ürün yelpazesini büyütüyoruz

TEB Portföy olarak geniş fon yelpazesi ve tematik fonlarla müşterilerine hizmet verdiklerinin altını çizen Oral, "Değişen dünyada önem kazanacağına inandığımız temalara odaklanarak, farklı ihtiyaç ve beklentileri karşılayabileceğini düşündüğümüz yatırım fonu alternatiflerini yakından takip ediyor ve yatırımcılarımızla buluşturmaya çalışıyoruz" ifadelerini kullandı.

Oral sözlerine şöyle devam etti: "Geçtiğimiz aylarda tarım, gıda ve bu alanlarda faaliyet gösteren teknoloji şirketlerine yatırım yapmak isteyenler için Tarım ve Gıda Teknolojileri Değişken Fon'umuzu hayata geçirmiştik. Bu fonumuzu takiben yine hem bugüne hem de geleceğe yatırım için önem taşıdığına inandığımız Sağlık ve Biyoteknoloji Değişken Fon'umuzu yatırımcılarımızla buluşturduk. Müşterilerimize varlık ve birikimleri için hem getiri beklentilerine hem de risk tercihlerine uygun yatırım alternatifleri sunarak ürün yelpazemizi daha da genişletmeyi sürdüreceğiz" şeklinde konuştu.

2022 yılında YHT ile 9.3 milyon kişi seyahat etti

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Türkiye'de ilk yüksek hızlı tren (YHT) seferinin 2009'da yapıldığını anımsatarak, bu trenlerde yolcu sayısının her geçen yıl arttığını kaydetti.

YHT'lerle seyahat edenlerin sayısının 2022'de bir önceki yıla göre yüzde 114 artarak 9 milyon 363 bini aştığını bildiren Karaismailoğlu, "Günde ortalama 30 bin yolcunun kullandığı YHT'lerde, 28 Ekim'de günlük 35 bin 792 yolcu sayısı ile rekor kırdık. Ana hatlarda seyahat eden yolcu sayısı da aynı dönemde yüzde 327 artışla 4 milyon 326 bine yükseldi. Bölgesel trenlerde de artış oranı yüzde 174,5 oldu. Geçen yıl bölgesel trenlerde 12 milyon 723 bin vatandaşımız yolculuk yaptı" dedi.

Karaismailoğlu, Marmaray, İzban, Başkentray ve Gaziray ile kent içinde konforlu ve hızlı seyahat imkanı sağlandığının da altını çizdi.

50.894
Türkiye pazarında ocak ayı toplam satış rakamı.

DÜNYA
Hazırlayan: **Volkan DEMİRKUŞAK**
6 Şubat 2023 • PAZARTESİ
S17 otomotiv

Otomobili bulan sattı

Ocak ayında otomobil tedarik edebilen distribütör, satacak kişi bulmakta zorlanmadı. Toplamda 50 bin 894 adet satışla tamamlanan ocak ayı 10 yıllık ortalamanın da yaklaşık yüzde 54 üstünde.

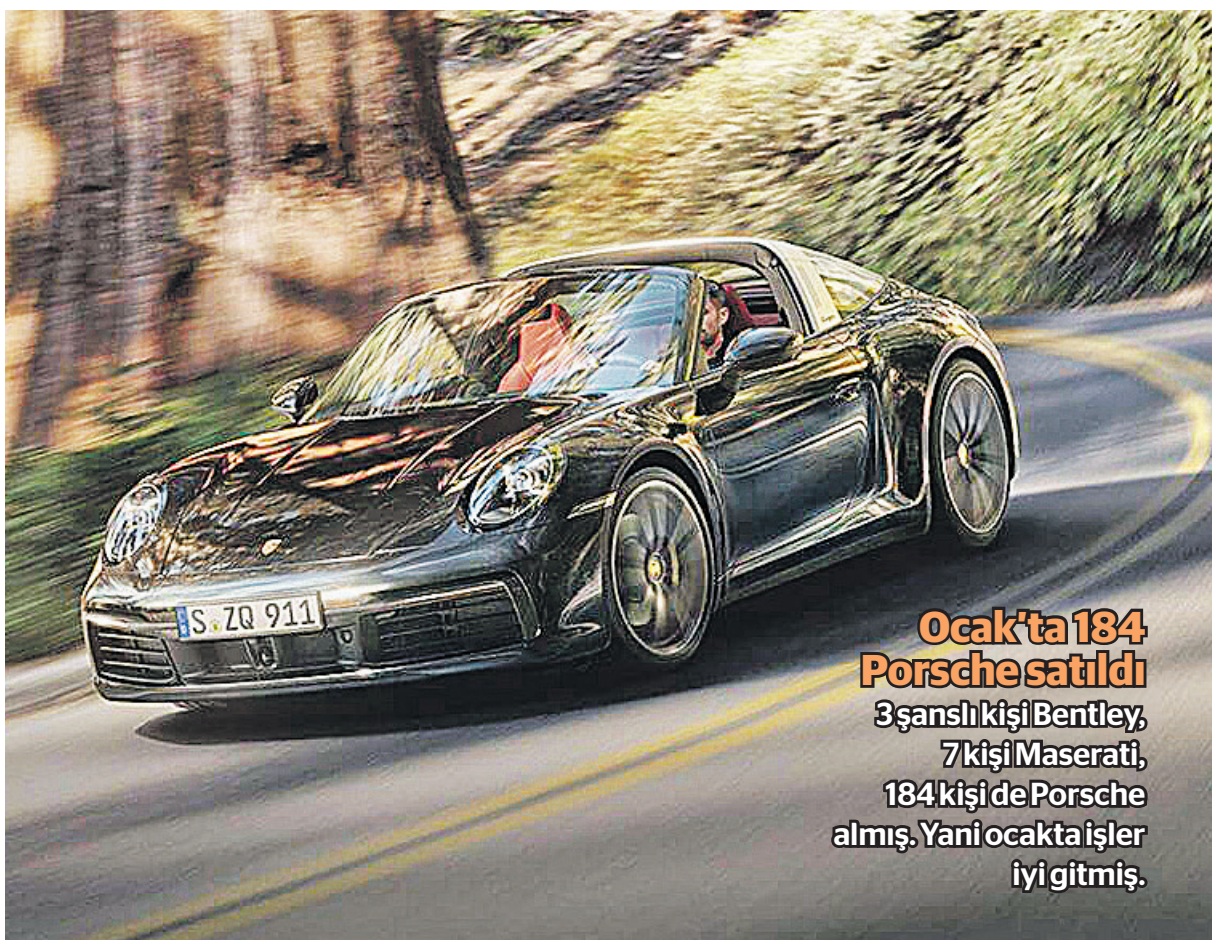

Ocak'ta 184 Porsche satıldı
3 şanslı kişi Bentley, 7 kişi Maserati, 184 kişi de Porsche almış. Yani ocakta işler iyi gitmiş.

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği ocak ayı satış rakamlarını açıkladı. 2023'ün ilk ayı bir önceki yıla oranla % 33.5'lik bir artışla tamamlandı. Yani otomobili bulan, tedarik edebilen sattı. Toplamda 50.894 adetle tamamlanan ocak ayı 10 yıllık ortalamanın da yaklaşık % 54 üstünde. Bu oran otomobilde %50.5.

1071 elektrikli satıldı

Yine en çok satılanlar SUV modeller oldu. Benzinlilerin artışı devam ediyor, toplamda satılan otomobillerin yüzde 68.6'sını benzinliler oluştururken 1071 adetlik elektrikli otomobil satışı önemsenmesi gerekir. Bu arada elektrikli şarj markalarına da buradan bir uyarıda bulunayım, şarj noktalarını acilen artırmaz, mevcutları kontrol etmezseniz otomobil markalarının hızına yetişmezseniz iş kötüye gider, tüm sorumluluk sizde kalır.

Türkiye otomatik şanzımanı sevmeye devam ediyor: Satışların yüzde 73.7'si yine otomatik şanzımanlı. Plug- In hybrid modeller geçtiğimiz hafta Opel haberinde de yazdığım gibi eli kolu bağlı şekilde. Toplam satıştaki rakam sadece ve sadece 53.

Bu ayın star markaları

Bu ayın star markaları Fiat, Renault, Dacia, Skoda, Volkswagen oldu. Skoda'nın inanılmaz yükselişi totaldeki 2 bin 740 adetlik satışı Volkswagen'in 3 bin 49 adetlik binek satışıyla kıyaslanınca "Acaba Skoda ağabeyini ne zaman geçecek" sorusunu aklıma getirdi. Alışkanlıktan Seat'a da baktım, 368 adetlik satışla grup içinde adaya veda eden Seat olmuş. Markayı yakından takip etmeye devam edeceğim.

Emniyet Şeridi
Volkan DEMİRKUŞAK
volkan.demirkusak@dunya.com

Bazı güzel şeyler

Trafikte kendimi genelde "doğruyu ararken, hata görürken" buluyorum. 20 metre ötesinde trafik ışığı varken yola atlayan yaya, emniyet şeridine girmiş bir "az gelişmiş", yerli yersiz çakar kullanan bir "üstün", bebeğini kucağına alıp ön koltukta oturan bir teyze, engelli parkına park edip huzurla alışverişe giden bir canlı...

* * *

Sayarım da bitmez. Ama bazı noktalarda da iyi gelişmeler de olmuyor değil yalnız gelişme hızımızın yavaşlığı dramatik. Mesela geçen gün bir sosyal medya videosu izledim, ambulansa yol vermeyen, önüne kıran hanzoların ardından fermuar prensibiyle sağa ve sola açılarak yol verenler de yine bizim vatandaşımız, yalnız orada mikrofon kimdeyse bir orkestra şefi gibi tüm otomobillerin markalarını söyleyerek "sen sağa sen sola sen çıkma" gibi net direktiflerle yönlendirdi herkesi.

* * *

Ne zaman bu direktiflere ihtiyacımız olmadan, doğruları biri bize söylemeden yapmaya başlarız o zaman medeniyet seviyesinde iyi bir yol kat etmiş oluruz. Bir diğer yandan emniyet kemeri takma oranlarının çok net bir şekilde yükseldiğini görüyorum, "boynumu sıkıyor, beni geriyor" diyenlerin sayısı azaldı en azından İstanbul'da bu da iyiye alamet.

* * *

Bir gün kavşaklarda, yaya geçitlerinde de gerçek kuralların uygulandığına şahit olursam benden mutlusu yok.

Citroen'den sıkı kampanya

Geçtiğimiz haftalarda Citroen'deki yenilikleri, gelişimleri duyurmuştuk. Hatta elektrikli e-C4 X modelini kullanmış ve detayları aktarmıştık. İçeriden duyduğum kadarıyla online siparişle satılan 1000 adetlik elektrikli model için 20 binden fazla talep gelmiş. Elektrikli otomobillerin akıbeti açısından önemli. ODMD rakamlarına göre de Citroen, 2023'ün ilk ayını 2369 adetle tamamladı. Bunun 1412 adedi de binek. 2023'e "Yılın En İtibarlı Binek Otomotiv Markası" ödülüyle başlayan Citroën, Otomobil ve hafif ticari ürün yelpazesine yönelik 0 faizli avantajlı kredi seçeneklerini müşterilerine sunan Citroën, ay boyunca PSA Finans avantajıyla müşterilerini showroomlarına bekliyor. Citroën C3 Aircross SUV modeline 100 bin TL için 12 ay vade ve 0 faizli kredi imkânı veya 180 bin TL için 12 ay vade ve %0,99 faizli kredi seçeneği sunuyor. Kompakt sınıfta 4 kapılı otomobil ve SUV modellerine alternatif C4 X, otomatik şanzımanlı tüm versiyonları için 120 bin TL için 12 ay vade ve %0 faizli kredi imkanı veya 200 bin TL için 12 ay vade ve %0,99 fırsatıyla şubat ayında yeni sahiplerine kavuşmayı bekliyor.

12 ay vade % 0.99 faiz

Citroën C4 modeli ise 120 bin TL için 12 ay ve 0 faizli kredi veya 200 bin TL için 12 ay vade ve %0,99 faiz kredi imkânıyla dikkatleri üstüne topluyor. Citroën C5 Aircross SUV modeli ise 170 bin TL için 12 ay ve 0 faizli kredi veya 250 bin TL için 12 ay vade ve %0,99 faiz kredi imkânıyla Citroën showroomlarında.

Prometeon'dan Yamaha'ya destek

Türk yarışçı Toprak Razgatlıoğlu'nun sponsoru olan Prometeon markası Yamaha'nın resmi WorldSBK takım motosikletlerinde, pilotların kıyafetlerinde ve malzemeleri pistlere taşıyan kamyonlarda yer alacak. Prometeon Tyre Group, 2023 FIM Superbike Dünya Şampiyonası'nda yarışan Pata Yamaha Prometeon WorldSBK takımının yeni ortak isim sponsoru oldu. Prometeon Tyre Group Genel Müdürü Roberto Righi konuyla ilgili şunları söyledi: "Resmi Yamaha WorldSBK takımının ortak isim sponsorluğu için imzaladığımız bu sözleşme, seri üretim motosikletlerin yarıştığı dünya şampiyonasını desteklemek amacıyla Prometeon'un 2022 yılında resmi sponsorluk ile başlayan taahhüdünün doğal evrimini yansıtıyor. WorldSBK ile inovasyon, teknoloji ve maksimum performans arayışı konusunda aynı değerleri paylaşıyoruz. Bu iş birliğinin kurumsal markamızın görünürlüğünü daha da artıracağına, iş ortaklarımıza

ve müşterilerimize daha da özel ve etkileşim yaratan deneyimler sunmamıza imkan sağlayacağına inanıyoruz." 2022 yılında 14 yarış kazanan ve üreticiler şampiyonasında ikinci olan Pata Yamaha Prometeon WorldSBK kategorinin en iyi takımları arasında yer alıyor. Bu sezon iki resmi Yamaha R1 WorldSBK motosikletle üç yıldır takım arkadaşı olan İtalyan Andrea Locatelli ile 2021 WorldSBK Şampiyonu ve 2022 ikincisi Toprak Razgatlıoğlu yarışacak.

Peugeot, 2030'da Avrupa'da tamamen elektrikli olacak

Peugeot, 2030 yılında Avrupa'da satılan modellerinin hepsinin tamamen elektrikli olması planlanıyor. Peugeot açıklamasına göre, marka, E-LION Projesi kapsamında gerçekleştirdiği E-LION Günü'nde markanın elektrikliye geçiş yolundaki hedeflerini ve stratejilerini paylaştı. 2023 yılında Peugeot ürün gamındaki her model elektrik destekli olacakken, 2025 yılında markanın tüm modellerinde tamamen elektrikli bir ürün seçeneği olacak. 2030 yılına gelindiğindeyse Avrupa'da satılan tüm Peugeot modellerinin tamamen elektrikli olması planlanıyor.

Peugeot, MHEV 48V ile yeni hibrit teknolojisini de tanıtıyor. Marka bu yıl, 208, 2008, 308, 3008, 5008 ve 408 modelleri ile bu alana iddialı giriş yapacak. Peugeot Hybrid 48V sistem, yeni nesil 100 hp veya 136 hp PureTech benzinli motor, elektromotor (21 kW) ve benzersiz 6 vitesli elektrikli çift kavramalı şanzımandan (E-DCS6) oluşuyor.

Karsan teslimatları tamamladı

Karsan, Avrupa pazarındaki büyüme hamlesinin yanında Türkiye'deki faaliyetlerine de hızla devam ediyor. Geçen yıl Mersin Büyükşehir Belediyesinin Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası katkılarıyla açtığı araç alımı ihalesini 205 adet Menarinibus Citymood ile kazanan Karsan, bu kapsamda son 41 adetlik otobüsün de teslimatını gerçekleştirdi. Karsan, 41 adetlik son teslimat ile süreci tamamlamış oldu.

Bir başka ruh Alfa

Ne zaman bir Alfa Romeo'nun direksiyonu başına geçsem, yüzümde tatlı bir gülümseme oluyor. Eski Alfa Romeo modellerinde "Acaba elimde bir şey kalacak mı" (bir kere Giulietta'nın bir kontrol butonu elimde kalmıştı) diye düşünürdüm ya o ayrı, her güzelin bir kusuru vardır. Yeni, taze ve güncel Alfa modellerinde bu sorunları artık unutun. Hem yakışıklı, hem dinamik hem de her

yönüyle geliştirilmiş. Bu haftayı Alfa Romeo Giulia ile geçirdim. 2.0 litre 280 HP güç, dört tekerlekten çekişli aktarma, sürekli vites değiş dedirtecek güzellikteki kulakçıklar ve kulakçıklardan çıkan şıkır şıkır ses. Tonale ile birlikte markayı bir adım öteye taşıyacakları ortada olan ikiliden sedan versiyonun mavi rengine hayran kaldım. Enfes jantlar, Veloce donanım oldukça zengin. DNA sürüş modları hem etkin hem de hisli, biraz daha motor sesi istedi kulaklarım yalan yok.

Arka koltuklardaki oturma alanı oldukça yeterli, bagaj kapağının elektrikli olmaması hoş değil. Ben bu satırları yazarken What Car dergisi de Yılın Otomobilleri Ödülleri'nde ikinci kez 'En Heyecan Verici Performans Otomobili' seçti Giulia'yı. Ayrıca dört yapraklı yonca Quadrifoglio'nun da 100. yılına denk geliyor bu ödül. İngiliz editörlerin ödül verdiği modelde 2.9 litrelik V6 motor var, onu henüz kullanamadım ama keyif vereceğine yönelik hislerim çok olumlu. Logo markanın 1923 Targa Floria'daki zaferi vesilesiyle markayla bütünleşmişti ve markaya şans getirsin diye otomobillere eklenmişti.

"İhracat ve sanayide nitelikli üretimin artışına önem veriyoruz"

"Dünya 2023 yılına önemli belirsizlikler ile girerken Türkiye'nin de bu gelişmelerden etkilenmesi kaçınılmaz" diyen Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yüksek teknoloji üretimine verdikleri önemin altını çizdi.

Yıldız DOĞRUER YEMİŞ

Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya olarak şehrimizin ekonomik gücünü daha ileri taşımak için çalışmaya kararlıyız. İhracat artışı ve sanayide nitelikli üretimin artışı konularına önem vermekteyiz" diye konuştu.

2023 yılında küresel ekonominin zorlanacağına dikkat çeken KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "2019 yılında başlayan ticaret savaşları ile devamında küresel salgın ve Rusya – Ukrayna savaşının etkileri ile son dört yıldır sıkıntılı bir süreç geçiren küresel ekonomide birçok sorunu 2023'e taşıyarak başladık. Küresel enflasyon, para politikaları, küresel büyüme, enerji krizi ve gıda krizi gibi konular 2023'te de küresel ekonominin zorlanacağını göstermektedir" açıklamasını yaptı.

Konya'nın yıllık ihracattan aldığı pay yüzde 1.44

Öztürk, "Küresel ekonomide 2023 yılı için en çok konuşulan konuların başında resesyon gelmektedir. 2023 yılında yavaşlamaların küçülmeye dönmesi ihtimali yüksektir. Yine benzer şekilde mal ticaretinde de 2023 yılının ilk ve ikinci çeyreğinde daralma yaşanması beklenmektedir. Dünya 2023 yılına önemli belirsizlikler ile girerken Türkiye'nin de bu gelişmelerden etkilenmesi kaçınılmaz" şeklinde konuştu.

Konya olarak bu süreçte şehrimizin ekonomik gücünü daha ileri taşımak için çalışmaya kararlıyız ifadesinde bulunan Öztürk, "İhracat artışı ve sanayide nitelikli üretimin artışı konularına önem vermekteyiz. 2022'de yıllık ihracatını 3 milyar 262 milyon dolara çıkaran Konya, 2021 yılı ihracat rakamına göre yüzde 8.9 oranında artış sağladı. Bu rakamlara göre Türkiye'nin yıllık ihracat rakamından aldığı pay yüzde 1.44 olan Konya, yıllık bazda en çok ihracat yapan iller listesinde 11. sırada yer aldı. Konya, 2022'de de ihracatını artırarak ülke ekonomisine katkısını artırmayı sürdürmüştür. İhracat artışıyla, dış ticaret fazlasıyla Konya, ülke ekonomisini sırtlamaya devam etmektedir. Türkiye'nin 2. yüz yılına gireceği 2023'te de ülkemiz ihracatına daha fazla katkı sağlamak için çalışacağız. Oda olarak tüccar, sanayici ve ihracatçılarımızla işbirliği içinde çalışmaya, daha yüksek oranda ihracat artışı için projeler geliştirmeye devam edeceğiz" dedi.

Konya'nın ihracatının yüzde 73'ünden fazlasını sanayi ürünlerinin oluşturduğuna dikkat çeken Öztürk, "İlk iki sektör makine ve aksamları ile otomotiv endüstrisi sektörüdür. Mozaik bir yapıya sahip Konya sanayisi, makine ve aksamları, otomotiv yedek parça, değirmen makineleri, tarım makineleri, araç üstü vinç ekipmanları, gıda makineleri, asansör imalatı gibi sanayi kollarında kendini dünyaya ispatlamış durumdadır" diye konuştu. Öztürk, 2023 yılında makroekonomik hedeflere ulaşabilmemiz için mevcut teknoloji ve üretkenlik seviyemizi daha üst noktalara taşımaya, Ar-Ge ve yenilik çalışmalarını daha fazla teşvik etmeye ve imalat sanayisinde dışa bağımlılığı azaltmaya ihtiyacımız var" dedi.

Konya sanayi üretiminin yüzde 46.6'sı orta yüksek teknoloji

Her zaman iyi bir Dünya Gazetesi okuru olan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye ve Konya ekonomisine dair DÜNYA'ya özel açıklamalarda bulundu. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya her geçen yıl yüksek katma değer üreten bir sanayi merkezi haline gelmektedir. Öyle ki gelinen noktada Konya sanayi üretiminin yüzde 46.6'sını orta-yüksek teknoloji, yüzde 32.3'ünü orta-düşük teknoloji, yüzde 19.8'ini düşük teknoloji içermektedir" diye konuştu.

Tarım şehrinden dijital dönüşüme

TÜİK tarafından açıklanan "İl düzeyinde cari fiyatlarla GSYH" hesaplamalarına göre; Konya, bir önceki yıl 110 milyar 555 milyon TL olan GSYH'yi 2021 yılında 149 milyar 228 milyon TL'ye yükseltiğini aktaran Selçuk Öztürk, "Bu rakamla Konya, GSYH'den en yüksek pay alan 7'nci olmuştur. Konya 2021 yılında sanayi sektöründe büyümesini yüzde 48 artışla 26,3 milyardan 38,9 milyar TL'ye yükseltmiştir. Bu rakamlardan da görüldüğü gibi geçmişte tarım şehri olarak bilinen Konya; imalat sanayisiyle, teknoloji üretimiyle, dijital dönüşümü ile Türkiye'nin sürdürülebilir ekonomik büyüklüğü gerçekleştirmesi için en büyük katkıyı veren şehirler arasında yer almaktadır" dedi.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk Dünya'ya özel açıklamalar yaptı.

Alman Tedarik Zinciri Özen Yükümlülüğü devreye girdi

İzmir Ticaret Odası ve Alman Türk Ticaret ve Sanayi Odası, Almanya'da kabul edilen Tedarik Zinciri Özen Yükümlülüğü Kanunu'nu hakkında bilgi vererek, Türk iş insanlarının iş yaşamında insan haklarını ve çevreyi korumayı amaçlayan bu kanuna kendilerini hazırlamaları gerektiğini açıkladı. Kanun hakkında bilgilendirme yapan Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası Tahkim Divanı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Köksal, Tedarik Zinciri Özen Yükümlülüğü Kanunu'nun 1 Ocak 2023 itibari ile yürürlüğe girdiğini hatırlatarak, Almanya ile ticari ilişkisi olan firmaların kanunun gerektirdiği yükümlülüklere uymak zorunda olduğunu söyledi. Köksal sözlerini şöyle sürdürdü:

"Alman Tedarik Zincirleri Kanunu işyerlerinde riski sıfıra indirmek amacı ile hareket ediyor. Kanunun aslında iki temel amacı var; insan hakları ve çevre. Bu kanun işyerlerinde insan hakları ve çevre ihlallerinin önlenmesini amaçlıyor. Kanun Alman parlamentosu tarafından onaylandı, ve 1 Ocak 2023 yılı itibari ile yürürlüğe girdi. OECD ve Birleşmiş milletlerin dünya genelinde tespit ettikleri insan hakları ve çevre ilkeleri baz alındı. Kanun, Alman şirketlerinin her ne olursa olsun kâ r amacı gütmek yerine sosyal haklara bağlı, çevreye duyarlı kar elde etmeye çalışacaklarını ifade ediyor. Bu anlamda kanunda bir takım yükümlülükler var, risk yönetiminin tesis edilmesi, risk analizlerinin düzenli yapılması ve şirketlerin temel ilkeler bildirgesi hazırlaması. Tedarikçilere ilişkin olarak da aynı yükümlülükleri yerine getirmesi ve şirketlerin şikayet mekanizmaları oluşturmaları, ara tedarikçilerden kaynaklanan risklerin de dikkate alınması ve belgelendirme ve raporlamanın da iyileştirilmesi gerekiyor."

"Kanun kapsamına kimler giriyor?"

Kanun kapsamına giren kuruluşlar hakkında da bilgi veren Köksal, "Öncelikle bu konu iki ana gruba ayrılıyor. İlki Almanya'da kurulmuş ve yurtdışında faaliyetleri olan şirketleri. Bu şirketlerin kanun kapsamına girmesi için çalışan eşiğinin en az 3 bin olması gerekiyor. Yani 3 bin ve daha fazla çalışanı olan firmalar kanuna uymak zorunda. Bu kapsamda Almanya'da 980 şirketin 3 binden fazla çalışanı olduğunu söyleyebilirim. İkinci grup ise merkezi yurtdışında olan ve Almanya'da şube kuran şirketleri kapsıyor. Bu şirketlerde çalışan eşiği ise bin olmak zorunda. Ve bu grup için kanun 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek" dedi. ●İZMİR

"Türk firmaları yasayı yakından ve dikkatle takip etmeli"

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Nuray Eyigele İşleyen Almanya'nın Türkiye'nin ve İzmir'in önde gelen ticari partnerlerinden olduğunu söyleyerek "İhracat ve turizm başta olmak bir çok sektörümüzde Almanya ile yakın ilişkiler içindeyiz. Bu nedenle Almanya'da yürürlüğe giren tüm mevzuat çalışmalarının ülkemiz ve kentimiz ekonomisinin gelişimi için büyük önem taşıdığına inanıyor ve dikkatle takip edilmesi gerektiğini vurguluyoruz" dedi.

Demirkent
ÖDÜLLERİ

sahiplerini bekliyor

***Demirkent Eğitim ve Araştırma Vakfı** tarafından düzenlenen*
***Demirkent Ödülleri** 02 Mart 2023 tarihinde sahiplerini bulacak.*

*"**İletişim**", "**Tarih**" ve "**Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı**" olmak üzere üç ana dalda verilecek ödüller için **27 Ocak 2023 - 10 Şubat 2023** tarihleri arasında başvurular alınacaktır.*

İLETİŞİM ÖDÜLLERİ:

- Yazılı Medya
- Görsel Medya
  a- Güncel Programlar
  b- Belgeseller
  c- Haberler
  d- Yarışma Programları
- İşitsel Medya
- Dijital Medya (Sosyal Ağ)

TARİH ÖDÜLLERİ:

- 2020-2022 yılları arasında bilimsel metotlara uygun olarak tamamlanmış yüksek lisans veya doktora tezleri ya da araştırma eserleri

SOSYAL FARKINDALIK OLUŞTURULMASINA KATKI ÖDÜLLERİ:

- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Görsel medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Dijital medyada)
- Sosyal Farkındalık Oluşturulmasına Katkı Ödülü (Yazılı medyada)

Başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar
https://www.demirkentegitimvakfi.com/odulbasvuruformu/ ya da
"0 212 285 11 03" numaralı telefondan detaylı bilgi alabileceklerdir.
Basılı olarak başvuruda bulunmak isteyen katılımcılar projelerini;

DEMİRKENT EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI
Demirkent Ödülleri Genel Sekreterliği
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cd. No: 37 – 4
Sarıyer / İstanbul adresine gönderebileceklerdir.

Demirkent
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI

C M Y B

Hazırlayan: **Başak Nur GÖKÇAM**

6 Şubat 2023 • PAZARTESİ

Dünya nüfusu 2 katına çıktı

Su depolama hacmi 27 trilyon metreküp azaldı

Dünya Bankası'nın yayımladığı su depolama raporu verilerine göre son 50 yılda dünya nüfusu iki katına çıkarken, doğal su depolama hacmi 27 trilyon metreküp seviyesine kadar geriledi.

Dünya Bankası, su depolama çözümleri çağrısında bulunulan bir rapor yayımlandı.

Raporda hem kamu hem de özel sektör hedef alındı. Depolama açıklarını kapatmak için çok sektörlü çözümler geliştirmenin öneminin vurgulandığı raporda, önerilen entegre su depolama çözümlerinin sürdürülebilir kalkınma ve iklim hedeflerine dayandırıldığı belirtildi.

2030'a kadar 180 milyon kişi selden etkilenebilir

Su kıtlığı sebebiyle ülkelerin büyüme oranlarında yüzde 6'ya varan düşüş görülebileceği ifade edilirken, rapora göre son 20 yılda 1.43 milyar kişi kuraklıktan, en az 1.65 milyar kişi de sellerden olumsuz etkilendi. 2030'a kadar ise 180 milyon kişinin daha doğrudan sellerden etkilenebilir. Daha az tahmin edilebilir hale gelen değişken yağışlar şehirlerde güvenilir su teminini zorlaştırırken, tarımsal üretimi azalttığı ve yatırımcıların cesaretinin kırılmasına neden olduğu belirtildi.

Su depolamaya yatırım yapan toplumlar dayanıklı olacak

Daha az tahmin edilebilir hale gelen değişken yağışlar ise şehirlerde güvenilir su teminini zorlaştırırken, tarımsal üretimin azalmasına ve yatırımcıların cesaretinin kırılmasına neden oluyor. Su depolamanın, suyun mevcudiyetini iyileştirme, sellerin etkilerinin azaltılması ve enerji, ulaşım ve diğer sektörlerin desteklenmesi için su akışının düzenlenmesi olmak üzere ise üç ana faydasından bahsediliyor.

Rapora göre, su depolama iklim değişikliği ile mücadele kapsamında temiz enerji üretmek için de kullanılabildiği, gelecek yıllarda su depolamaya yönelik adımlar atan toplumların ise daha istikrarlı ve dayanıklı olacağı öngörülüyor. Ayrıca dünya nüfusunun depolamaya daha fazla ihtiyacı olmasına rağmen, düşen tatlı su depolama hacmi, küresel bir kriz yaratıyor.

Depolama açığı giderek artıyor

Son 50 yılda dünya nüfusu iki katına çıktı. Doğal su depolama hacmi ise sulan alanların ve taşkın yataklarının yok edilmesi ile eriyen buzullar sebebiyle 27 trilyon metreküp azaldığı görüldü.

Nüfusun artışı ve iklim sorunlarının yaşanması sebebiyle gerekli olan su depolama miktarı ile depolanan miktarın arasındaki farka karşılık gelen su depolama açığı ise giderek artıyor. Rapora göre söz konusu açığın giderilmesi için su depolamaya yönelik mevcut yaklaşımların değişmesi gerekiyor.

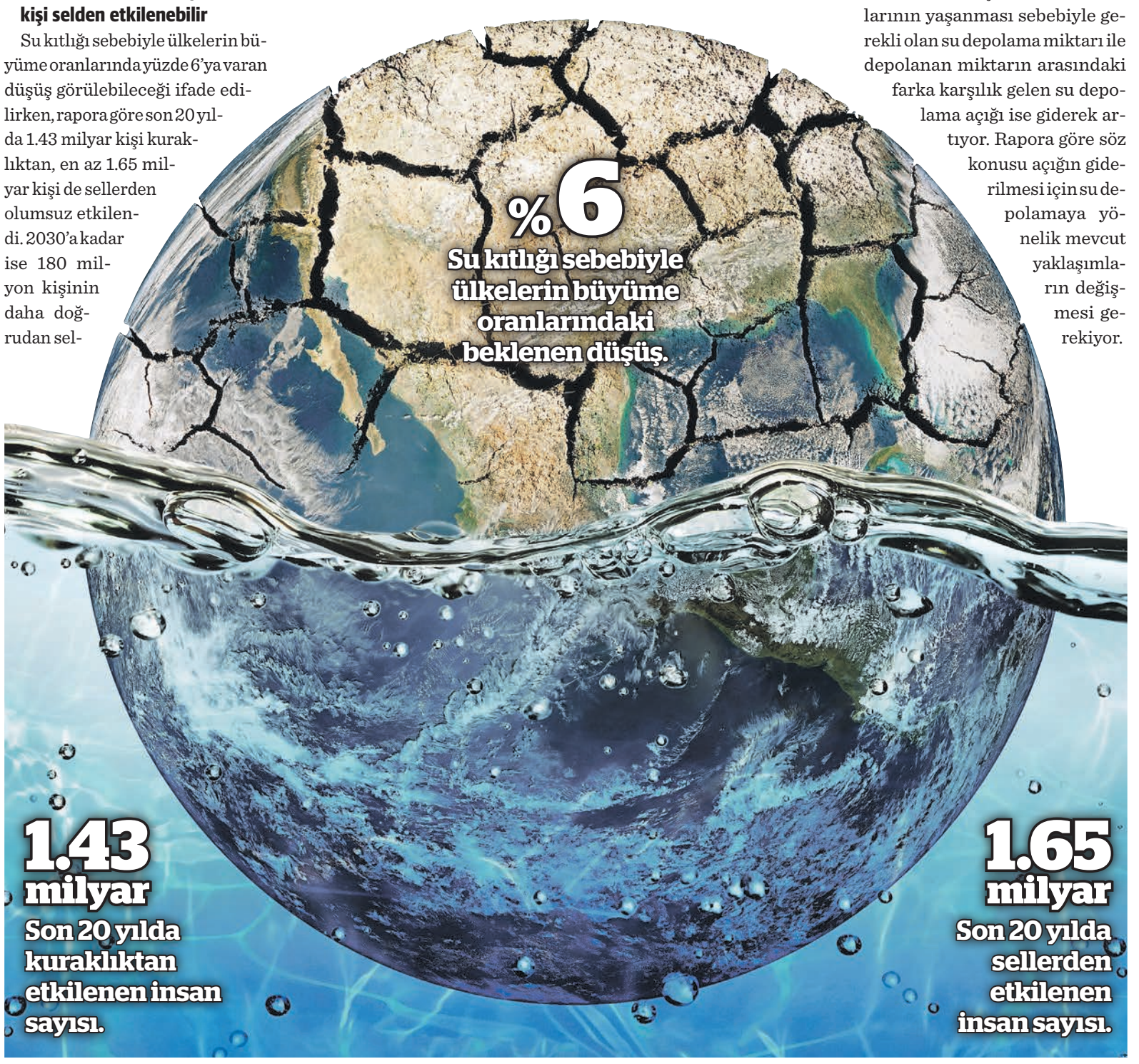

Bitkilerin hücre yapıları da bozuluyor

Küresel iklim değişikliği ve kuraklık, bitkilerin strese girmesine neden olarak, hücre yapılarını bozuyor. Trakya Üniversitesi (TÜ) Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Aybeke, fosil yakıtların kullanılmasının atmosfere yoğun karbon salımına neden olduğunu belirtti.

Sera gazının küresel ısınmayı tetiklediğini ve bunun sonucunda küresel iklim değişikliğine neden olduğunu söyleyen Aybeke, "Bununla beraber sıcaklıklar artıyor ve kuraklık etkisi meydana geliyor. Sonuçta maalesef bir çölleşmeye doğru gidiliyor. Küresel iklim değişikliğinin en büyük nedeni insanların fosil yakıtları yoğun ve dengesiz bir şekilde kullanmasıdır" dedi.

İklim değişikliğinin bitkilerin hücre yapılarının değişmesine neden olduğunu belirten Aybeke, "Kuraklığın, bitkilerin hücre yapılarındaki DNA bozukluklarına, hücre yapılarındaki bozukluklara ve proteinlerdeki bağ bozulmalarına kadar oldukça kötü etkileri vardır" diye konuştu.

Tarım bitkilerinde boy kısalıyor

Diğer bir önemli etkinin ise bitkilerdeki boy kısalığı olduğuna dikkat çeken Aybeke, "Tarım bitkilerinde özellikle boyda kısalma görülüyor. Örneğin buğday boyundaki kısalma sap ve saman veriminde düşmelere neden oluyor. Dolayısıyla daha kısa boylu bir yaşam döngüsünü bitkilerde görmekteyiz" dedi.

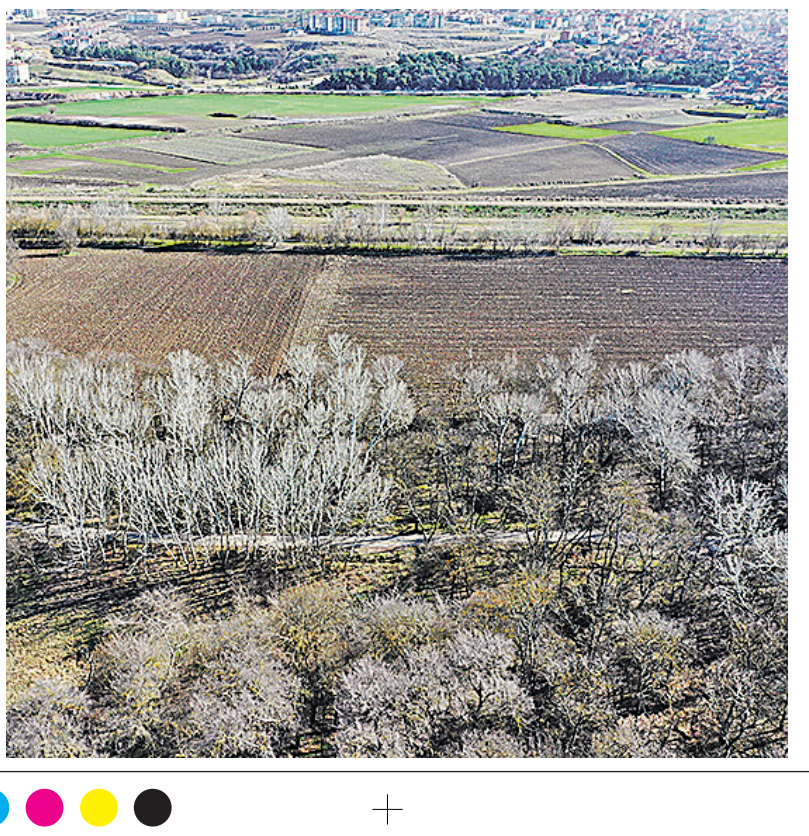

NG Sapanca ve NG Enjoy'a sürdürülebilir turizm sertifikası

NG Hotels grubu bünyesindeki NG SAPANCA ve NG ENJOY, Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi'nin (GSTC) verdiği Sürdürülebilir Turizm Sertifikası'nı almaya hak kazandı.

Sürdürülebilir Turizm Sertifikasını alan NG SAPANCA ve NG ENJOY, gerçekleştirdiği tüm faaliyetlerde temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak, enerji verimliliğini sağlamak, karbon salınımını azaltmak, suyu tasarruflu kullanmak, atıkları ve israfı önlemek hedefini benimsediğini belirtiyor.

Sertifika alınmasına ilişkin konuşan NG Hotels Yönetim Kurulu Başkanı Hediye Güral Gür, "Otellerimizde sürdürülebilirliği bütüncül olarak ele alıyoruz. Enerji ve doğal kaynak kullanımını etkin yönetmek, kaynak verimliliğini artırmak, hizmetlerimizle turizm sektöründe yüksek katma değer yaratmak, doğal ve kültürel mirası korumak, sürdürülebilirlik performansımızı sürekli gözden geçirmek ve iyileştirmek her zaman önceliğimiz oldu. Sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin sertifika almaya hak kazanmasından dolayı mutluyuz ve gururluyuz" dedi.

Petrol Ofisi Grup CEO'su Mehmet Abbasoğlu

Bu dev operasyon hem sektörümüzün hem de paydaşlarımızın fayda ve geleceğine yönelik adımların mücbir sebebi.

Pegasus Hava Yolları CEO'su Güliz Öztürk

Sürdürülebilir havacılığı desteklemek adına çalışmalarımıza tüm hızımızla devam ediyoruz.

Petrol Ofisi sürdürülebilir havacılık yatırımlarını hızlandırdı

Petrol Ofisi ile Pegasus Hava Yolları iş birliğini güçlendiriyor. Yeni protokol ile Petrol Ofisi'nin Pegasus Hava Yolları'na ikmal edeceği SAF hacminin 2023 yılında üç, 2024'te ise 10 kat kadar artması hedefleniyor.

Yeni protokol ile Petrol Ofisi, İzmir Adnan Menderes ve Ankara Esenboğa Havalimanlarından Pegasus Hava Yolları'na ikmal ettiği SAF hacmini 2023'te üç kat, 2024 yılında ise 10 kata kadar artırmayı hedefliyor.

Protokole ilişkin konuşan Petrol Ofisi Grup CEO'su Mehmet Abbasoğlu, "Yarım yüzyılı aşkın bir süredir hizmet verdiğimiz havacılık alanında, PO Air markamızla Türkiye'nin 72 havaalanında yakıt ikmali sağlıyor, 250'den fazla havayolu şirketine küresel ölçekte, yılda çeyrek milyonu aşkın uçağa hizmet sunuyoruz." dedi.

Coğrafi genişleme planı

SAF kullanımının artırılmasının büyük önem taşıdığını belirten Pegasus Hava Yolları CEO'su Güliz Öztürk de, "İş birliğimizi önümüzdeki iki yıl yurt içinde coğrafi olarak da genişletmeyi hedefliyoruz" diye konuştu.

Borusan'dan "Geleceğe İlham" olacak buluşma

Borusan Holding, bu ayki 'Geleceğe İlham Buluşması'nda Mazars Denge CEO & Kurumsal Sürdürülebilirlik Elçisi Dr. İzel Levi Coşkun ile girişimcilik odağında sürdürülebilirlik konusunu ele aldı.

İklim, insan ve inovasyon alanlarında farkındalık yaratmaya yönelik projeler hayata geçiren Borusan Holding, bu kapsamda her ay Geleceğe İlham Buluşmaları düzenliyor. Buluşmalarda, toplumsal cinsiyet eşitliği, gençler ve iklim krizi, doğa ve insan ilişkisi, insan ve teknoloji odağında sürdürülebilirlik gibi çeşitli konular ele alınıyor.

EKOIQ Genel Yayın Yönetmeni Barış Doğru moderatörlüğünde düzenlenen ve video podcast formatında yeni nesil yayıncılık anlayışıyla hazırlanan serinin son buluşmasında Mazars Denge CEO & Kurumsal Sürdürülebilirlik Elçisi Dr. İzel Levi Coşkun ile girişimcilik odağında sürdürülebilirlik konuşuldu.